

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 10/št. 97-98

februar–marec 2014

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervju: priznani Evald Flisar in mladi Uroš Topić; Nove slikanice slovenskih založb v Italiji; Razstava v NUK-u

buklaplus

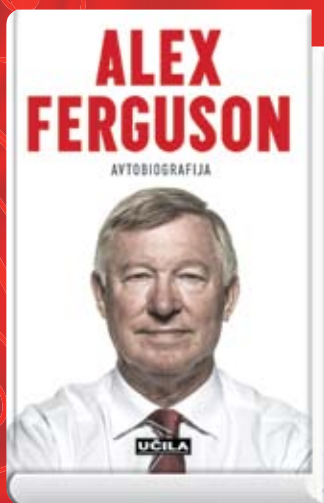

Med ostanki obzidja nekdanje Emone so se za Buklino naslovnico slikali:

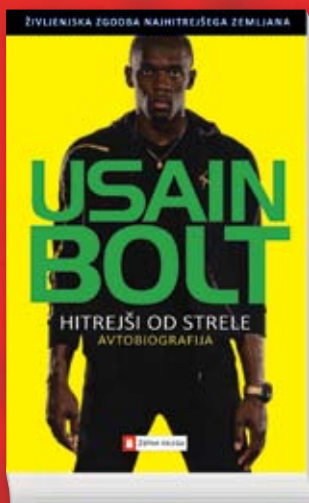
Ivan Sivec, avtor obsežne tetralogije *Rimljani na naših tleh*,
s hčerko Vesno in snaho Tino

Naslednja številka Bukle izide aprila 2014.

Najnovejše iz založbe **UČILA**

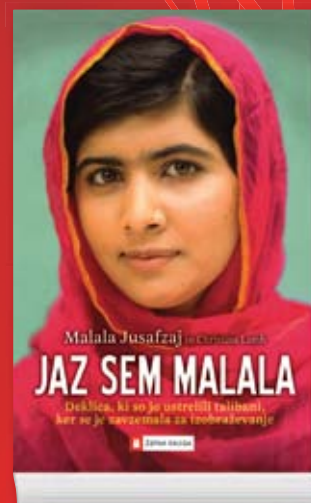
USPEŠNICA za ljubitelje nogometa

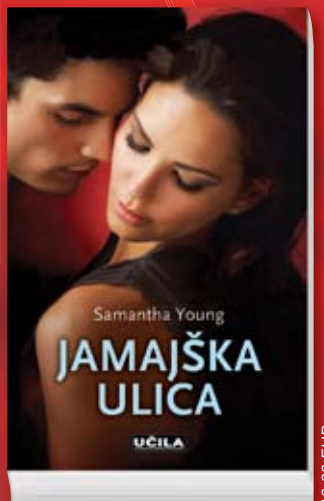
12,90 EUR

14,90 EUR

12,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

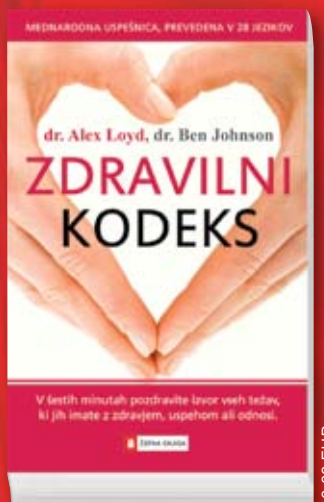

10,90 EUR

12,90 EUR

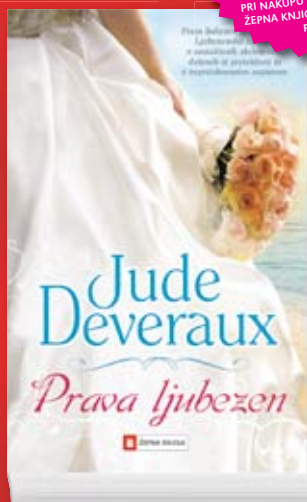
3 ZA 2
PRI NAKUPU TREH KNJIG IZ ZBIRKE ZEPNA KNJIGA VAM NAJČENEJŠO PODARIMO

10,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO IN PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar**Pisci:** Iztok Ilich, Maša Ogrizek,
Renate Rugelj, Samo Rugelj,
Vesna Sivec Poljanšek, Kristina Sluga,
Žiga Valetič**Gostujoči pisci:** Sašo Dolenc, Manca Košir,
Virna Lešnik, Jože Stabej, Teja Zorko

OBLIKA IN PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Fotografija na naslovnici:
Borut Krajnc

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 041/670 666Brez pisnega dovoljenja izdajatelja je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

Natisnjeno v Evropski uniji.

Izdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.VSE DOBRO NAREJENE SLOVENSKE
KNJIGE SO V JAVNEM INTERESU!

Pred kratkim so me iz Nacionalnega sveta za kulturo povabili, če bi lahko na posvetu o založništvu v javnem interesu tudi jaz povedal nekaj besed. Razmišljal sem, kakšna bi bila moja uvodna teza, in nazadnje sem se odločil za to, ki je v naslovu tega uvodnika: Vse dobro narejene slovenske knjige so v javnem interesu!

Da jo lahko utemeljim, se moram vrniti dvajset let nazaj. Takrat sem začel svojo »kariero« v Leku, v katerem sem potem preživel tri leta in zelo dobro spoznal ter izkusil, kako deluje velik poslovni sistem.

V začetku devetdesetih let, po osamosvojitvi Slovenije, se je domače gospodarstvo znašlo pred izjemnimi izzivi. Veliko slovenskih podjetij je tako rekoč čez noč prišlo v resne težave, saj je bil ves bivši jugoslovanski trg, ki je predstavljal pomemben del njihovega poslovanja, postavljen pod vprašaj.

Posledice so bile uničujoče. Nekatera podjetja so zaradi tega pozneje tudi propadla. Spet druga so se uspela preusmeriti na druge trge. Tretja so našla nove poti na trge teh novonastalih držav. Vsa pa so se soočila s položajem, ko so morala na novo ovrednotiti svoje dotedanje poslovanje.

Tudi v Leku je bilo podobno. Prodaja nekaterih zdravil je zaradi teh političnih sprememb močno padla in v naslednjem obdobju se je bilo treba odločiti, katera od njih bi bilo treba izločiti iz prihodnje proizvodnje. Zato so ovrednotili posamezna zdravila, torej stroške proizvodnje, prodajno ceno, ki so jo lahko dosegla na trgu, potencialni obseg njihove prodaje itn., potem pa določili mejo, pod katero posameznega zdravila ne bodo več proizvajali. Kmalu je bil projekt na papirju končan, vse je bilo lepo izračunano in tudi črta, pod katero so se nahajala zdravila, ki so bila predvidena za ukinitve, je bila odločno potegnjena.

Ko so izvedli simulacijo poslovanja podjetja v novih pogojih, torej brez »zgubaških« zdravil, pa se je zgodilo nekaj zanimivega. Izkazalo se je, da tudi nekatera zdravila, ki so po prejšnjih izračunih prinašala dobiček, po novem prinašajo izgubo. Zakaj? Seveda zato, ker so zgubaška zdravila v okviru svojih proizvodnih stroškov pokrivala tudi kar nekaj stroškov režije, plač, splošnih stroškov poslovanja, amortizacije itn., ki jih je bilo v novih izračunih, ko so ta zdravila izločili, pač treba prevaliti na ohranjena. S tem pa bi se začel slabšati tudi njihov poslovni rezultat.

Nekaj časa so razmišljali, kaj narediti, na koncu pa so se odločili za precej blažje reze v ponudbo, kot je bilo mišljeno sprva. Nauk te zgodbe pa je bil nedvoumen in sam ga upoštevam že več kot dvajset let: kakšne reči, ki jih delamo, sicer morda prinašajo neposredno izgubo, vendar vseeno omogočajo skupen pozitiven rezultat.

In kakšno zvezo ima to s knjigami, slovenskimi knjigami? Precejšnjo. Sem pa tja v kaki knjižni družbi pa de izjava, da je knjig na Slovenskem preveč. Po navadi v tistem trenutku pomislim, kaj počne sogovornik, ki je to izrekel, in od česa dejansko živi, in kot po pravilu to ni niti založnik niti avtor. Navadno taka izjava prihaja iz ust koga, ki je s knjigami povezan bolj posredno.

Pri pregledu programa katere koli slovenske založbe bi namreč vedno lahko našli naslove, za katere bi zunanji opazovalci lahko menili, da jih »ne bi bilo treba izdati«. A pomembno je podčrtati, da bi to skleni-

li zunanji opazovalci. V resnici ima skorajda vsak knjižni naslov znotraj posamezne založbe neko funkcijo. Lahko gre za komercialno knjigo, ki bo pokrila znaten del splošnih stroškov poslovanja založbe. Lahko gre za knjižni naslov ali avtorja, s katerim založnik inovativno preizkuša, kako velika je posamezna vsebinska ali prodajna tržna niša. Lahko gre celo za delo, ki je založniku toliko pri srcu, da se ga nameni izdati iz osebnih razlogov, ne glede na generalni ekonomski učinek, vendar z namenom, da popestri splošno knjižno ponudbo ali pa da zadovolji svoje kulturne ambicije. Zaradi take knjige se potem vse leto laže ubada z drugimi knjigami, s katerimi se »mora«, saj je bil s tem za nekaj časa izpolnjen tudi njegov intimni imperativ, zaradi katerega se sploh ukvarja z založništvom.

Ko se torej v teh časih govori o slovenskih knjigah, ki jih ne bi bilo treba izdati, se po mojem mnenju dela velika napaka. Vsaka knjiga, ki ne izide, za nekaj kamenčkov zmanjša slovenski knjižni mozaik. Če neka knjiga s specifičnega vsebinskega področja ne izide, morda kak kupec tisto leto neha kupovati knjige določenih vsebin, naslednje leto pa za to morda sploh ne čuti več potrebe. In knjižni trg se manjša.

Seveda so nekatere knjige tako specifične in/ali pomembne, da za svoj izid potrebujejo javno podporo. A na drugi strani te knjižne mavrice so t. i. komercialne knjige, ki sestavljajo pomembno prvino t. i. knjižnega trga in omogočajo delovanje celotne knjižne infrastrukture, od avtorjev in prevajalcev prek urednikov in založb do knjigarn in knjižnic.

Če bi se v nekem vzporednem svetu na primer poskusno odpovedali samo stotim najbolj prodajanim, obenem pa tudi najbolj komercialnim knjigam v posameznem letu, ker »pač ni treba, da izidejo«, bi s tem še bolj ogrozili nadaljnje delovanje slovenskega založništva. Sto najbolj prodajanih knjig znotraj enega leta po moji grobi oceni predstavlja pet do sedem odstotkov knjižnega trga. Iz njihove prodaje pa se napoji kar nekaj založniških in knjigarskih plač, da o davkih, ki se plačajo iz tega naslova, ne govorimo.

Takšne, seveda kakovostno narejene knjige slovensko založništvo dejansko ohranjajo! Slovensko knjižno založništvo pa je najpomembnejši varuh slovenskega jezika, zato je kot celota brez dvoma v javnem interesu. Gre pač za edino kulturno dejavnost, ki ustvarja kulturne dobrine, ki so dolgoročno in široko uporabne ter neposredno ohranjajo vitalnost slovenske besede.

Vse to je v časih, v katerih živimo, še pomembnejše kot po navadi. Javna podpora slovenski knjigi se bo letos, take so vsaj napovedi, spet zmanjšala na vseh nivojih. Upajmo, da se to ne bo res zgodilo. Produkcija in izdajanje vseh knjig, od zahtevnih do komercialnih, bo že tako precej otežena. Kakšne bodo posledice, bomo lahko ugotavljali ob letu osorej.

Pri Bukli bomo skušali po lastnih močeh postoriti, da bi se to čim manj poznalo. Letos se bomo v naši reviji še intenzivneje posvečali slovenskim avtorjem, ki predstavljajo srce slovenske besede. Pisali bomo tako o tistih, ki imajo za seboj že zavirljive opuse, kot tudi tistih, ki so šele stopili na slovensko knjižno prizorišče. Bodite z nami še naprej in nam pri tem pomagajte!

Foto: Borut Krajnc

V časih, ko slovensko založništvo bolj kot o širitvi razmišlja o krčenju svojih založniških programov, je že takoj na začetku letošnjega leta, v katerem bomo praznovali dvatisočo obletnico nastanka Emoni, Ivan Sivec (1949), eden najbolj znanih in branih slovenskih pisateljev ter avtor več kot 120 knjig (po katerih so bili posneti tudi štirje filmi in televizijske nadaljevanke), splavil enega svojih najbolj ambicioznih knjižnih projektov do zdaj. Štiri zgodovinsko podložene knjige (dve sta že na knjižnih policah, preostali dve pa bosta izšli v letošnjem in v začetku prihodnjega leta) s skupnim naslovom *Rimljani na naših tleh* postržejo s slojevito in epsko zastavljenimi zgodbami, ki območje, na katerem se danes razteza Slovenija, postavijo v širok zgodovinski kontekst, v katerem je to področje odigralo zgodovinsko pomembno vlogo. Neutrudni Ivan Sivec, pri svojem ustvarjanju poln energije in neznanke vitalnosti, s to knjižno tetralogijo še enkrat dokazuje, da teza, kako smo Slovenci narod brez zgodovine, niti približno ne drži.

Ni res, da smo Slovenci narod brez zgodovine!

Ivan Sivec

Rugelj: Kaj imate raje: preteklost ali prihodnost?

Sivec: Sedanjost. Živim za zdaj. Vendar marsikaj izvira iz preteklosti in vpliva na prihodnost. Preteklost pa je zame res zelo pomembna.

Rugelj: Sprašujem zato, ker se v svojih zadnjih knjigah, denimo *dip-tihu Zelena solza* in *Ognjeni ruj* ali karantanski trilogiji ali pa romanu o Tartiniju, vračate v preteklost. Zakaj vas ta tako privlači v ustvarjalnem, pisateljskem smislu?

Sivec: Zato, ker ne pristajam na tezo, da smo Slovenci narod brez zgodovine, da smo hlapci in dekle, in ne vem še kakšne neumnosti. To so nam vsilili na Dunaju in v Beogradu, mnogi naši avtorji pa to nekritično ponavljajo. A imamo enako občudovanja vredno preteklost kot vsi drugi narodi, pa tudi to, da smo obstali na tem izrednem križišču oz. prepihu, ob vseh teh napadalnih sosednjih narodih, je nekaj izjemnega. Moje zgodovinske in biografske knjige skušajo vsaj za malenkost spremeniti takšen svetobolen pogled na svet.

Rugelj: Kako izbirate zgodovinske teme, ki jih boste literarno obdelali? Kje najdete ideje za posamezne zgodbe?

Sivec: Najprej na veliko raziščem preteklost. Za vse štiri rimske knjige je bilo potrebno dve leti študija, po najmanj deset ur na dan. Kot vidite iz uporabljenih literature, objavljene v vsaki knjigi, sem prebral in predelal več kot sedemdeset knjig in znanstvenih člankov, obiskal veliko strokovnjakov s tega področja, pregledal marsikateri muzej, nabral veliko slikovnega gradiva v Narodnem muzeju Slovenije, Mestnem muzeju Ljubljana in Pokrajinskem muzeju Celje, prehodil skoraj vse kraje, katere opisujem ...

Priprava vedno traja dlje kot samo pisanje. Tudi v računalniku imam za vsako knjigo najmanj trikrat več izpisanega gradiva, kot je obsežna sama knjiga. Zdi se mi, da prav zato, ker je priprava tako zahtevna in naporna,

drugi pisatelji v tem času ne pišejo veliko zgodovinskih romanov ali pa vzamejo samo krajše zgodovinsko obdobje.

Rugelj: Kako je prišlo do vsebinske zasnove romaneskne tetralogije *Rimljani na naših tleh*? Ste imeli že od začetka idejo napisati štiri knjige?

Sivec: Prvotno sem nameraval napisati samo knjigo o življenju v Emoni. Ko pa sem si nabiral gradivo – usmerjala me je dr. Bernarda Županek iz Mestnega muzeja –, sem ugotovil, da obstaja za mostiščarji oz. Jalnovimi Bobri več kot tisočletna zgodovinska luknja. V literaturi o tem obdobju ni napisanega še nič. To je bil zame velik izziv. Na srečo sem naletel na drugega zelo odprtega znanstvenika, dr. Andreja Gasparija. Potem sem ugotovil – veliko s prigovarjanjem mag. Antona Lavrenčiča iz Vrhpolja in dr. Aleša Maverja –, da bi bilo treba v mojem slogu napisati povest o bitki pri Mrzli reki. Zatem pa sem si sam – ob pomoči dr. Rajka Bratoša – rekel, da je treba rimsko obdobje na naših tleh nekako skleniti. In sem ga. Z Atilo, šibo božjo. Vsi omenjeni gospodje oz. gospa so mi potem v knjige napisali tudi različne spremne besede.

Rugelj: Kako je z zgodovinsko umeščenostjo knjig in njihovih zgodb ter junakov?

Sivec: Zgodovinski okvir je povsod točen, zgodba pa je seveda moja fikcija. Tako kot to delajo avtorji zgodb v vseh podobnih svetovnih knjigah in filmih. Res pa je, da so se mi ob vseh teh štirih zgodovinskih povestih dogajale precej nenavadne stvari. Prvo zgodbo mi je prinesel neke noči kelt-ski konjenik na konju, drugo sem sanjal skoraj natanko tako, kot se je v Emoni v resnici pripetila pred dva tisoč leti, tretjo mi je povedala deklica, ki je potem brez besed izginila iz mojega avta, ne da bi odprla vrata, četrto pa daljni Atilov potomec ...

Vsa imena so iz tistega obdobja, vsi nosilni junaki, pa so seveda zgodovinske osebnosti, v vsaki knjigi so navedena tudi zgodovinska dejstva in slovarček imen.

Rugelj: Že prve strani prve knjige, *Zadnji keltski poglavar*, so me spomnile na legendarne *Jalnovce Bobre*. Tudi kraj dogajanja je podoben. Ste se želeli v zgodovinskovsebinskem smislu navezati tudi nanje?

Sivec: Knjiga se tako res začne. Vendar pa se še zdaleč ne odvija samo na Barju, Ljubljani in ob gradiščih ob Savi in pod Gorjanci, temveč veliko tudi v rimski utrdbi v Navportusu (današnji Vrhniki), pa tudi v Ogleju in takoj zatem moji junaki odjahajo do Norika, Galije in Baltika. Druga knjiga se sicer največ dogaja v na novo postavljenem mestu na našem ozemlju, Emoni, pripovedni prostor pa je spet bistveno širši. Tretja knjiga se začne v Poetovionu, nadaljuje pa tako v Rimu kot Milanu in Konstantinoplu, osrednja bitka pa se odvija seveda v Vrhpolju pri Vipavi. Četrta zavzema prostor vse od vzhodnih step do germanskih utrd in bojev na severu današnje Evrope, seveda pa se Atila veliko mudi tako v Poetovionu, Celeiji, Emoni, Ogleju, Milanu in Juljskih Alpah, pokopal pa sem ga blizu Ptuja. Za to sem dobil namreč namig iz legend.

Rugelj: Knjige *Rimljani na naših tleh* bodo izšle pri založbi vašega sina, ki je bil do zdaj založnik že kar lepega števila vaših knjig? Kako na splošno poteka vajino sodelovanje? Kakšno vlogo je imel pri tem, v

nedvomno velikem in zahtevnem knjižnem projektu?

Sivec: S sinom Iztokom odlično sodelujeva. Vse od začetka naprej se veliko pogovarjava tako o sami zgodbi kot naslovu, izvedbi itn. Ko pa imam na grobo zgodbo že sestavljeno, se usedeva za več ur in jo še nekoliko zapleteva, poživi-va, vzročno poveževa. Čeprav je sin ekonomist, ima odlično domišljijo. Vse skupaj preverim tudi pri hčerki Vesni in zetu Urošu. Vedno testiram

Imamo pa odlično organizirane knjižnice, okoli 7–8 % Slovencev še vedno bere, je veliko kulturnih prireditev, mnogi se vračajo h knjigam še pozimi in na dopustih. Knjiga je torej ostala nenadomestljiv medij. Ugotavljam tudi, da dobra knjiga vedno sama najde bralca. In tako bo tudi naprej. Z branjem se človek predvsem razvija sam. Pravkar sem pogruntal slogan: KER BERE-MO RADI, OSTAJAMO MLADI. Zelo me veseli, da toliko starejših ljudi želi ostati – mladih!

tudi več naslovov. Dvojno korekturo na koncu, po lektorici Cvetki Košir, opravi še žena Sonja. Vsi imamo pač knjige radi. Seveda se drugi z mojo knjigo ukvarjajo le po nekaj ur, sam pa po nekaj sto ur. Sin pa knjigo izda potem v založbi ICO zato, da hitreje pride do bralca. Ko knjiga končno nastane, si želim, da pač čim prej izide.

Rugelj: Naslovnice knjig je oblikovala vaša snaha Tina. Kako ste jo pritegnili k sodelovanju? Ali pa je bila morda iniciativa na vaši strani?

Sivec: Tina Švajger Sivec je res moja čudovita snaha. Lepo mi je narisala že več slikanic, v tetralogiji *Rimljani na naših tleh* pa izjemno lepe portrete glavnih junakov. So zgodovinski, pa hkrati sodobni. Zdi se mi, da jih je začutila prav tako, kot sem jih dojel sam. Vse glavne junake sem namreč prikazal pozitivno, v vsej svoji človeški veličini in osebni nemoči.

Rugelj: Tetralogija *Rimljani na naših tleh* začena svojo pot med kupce in bralce knjig ravno na začetku leta, ko praznujemo dvatisočletnico nastanka Emone. Naključje ali plod strateškega premisleka?

Sivec: Naključij ni. Štartal sem pred tremi leti z namenom, da za 2000. obletnico nastanka Emone napišem knjigo. Za spodbudo mi je bila razstava dr. Bernarde Županek. Neko dopoldne mi jo je razkazovala štiri ure, sam pa sem vse njeno izvajanje posnel in že prvo noč se je sprožila prva prava iskrica. Lahko pa se tudi ne bi.

Rugelj: Do zdaj ste napisali že več kot 120 knjig. Kaj vas žene? Kako bi opisali ključne spremembe v slovenskem založništvu od vaše prve izdane knjige pa do danes?

Sivec: Moja prva povest je izšla v nakladi deset tisoč izvodov, zdaj je knjiga uspešnica že pri šeststo, sedemsto izvodih. Knjige so pač predrage, zato jih bralci ne kupujejo več na metre.

Rugelj: Po vaših knjigah še vedno snemajo tudi filme oz. televizijske nadaljevanke. Se kaj novega dogaja tudi na tem področju?

Sivec: Res je, v slike sta Štiglic in Končar spremenila moje mladinske povesti *Pozabljeni zaklad*, *Vlomilci delajo poleti*, *Zakleta bajta* in *Princ na belem konju*. Princ naj bi bil predvajan letos aprila, ob dnevu mladinske književnosti.

Rugelj: Znani ste po intenzivnem srečevanju s svojimi bralci. Kako je s tem? Lahko morda poveste še kaj o svojih prihodnjih projektih?

Sivec: Pravkar pripravljam mladinsko povest z resno temo. Moja najbolj brana knjiga je namreč *Zadnji mega žur*. Ko sem jo prinesel v eno od naših založb, so mi rekli, da resne teme mlade ne zanimajo. Odnese sem jo v založbo Karantani-ja, v dveh mesecih je bila natisnjena in zdaj je že več kot deset let vedno najbolj brana knjiga.

Ja, veliko hodim po šolah po bralnih značkah in povsod nastane smrtna tišina, ko pripovedujem o njej. Mladih bralcev ne smemo podcenjevati; res pa je, da je že kar preveč tako imenovane 'zabavne' literature. Res živahno je tudi na mojih literarnih večerih. Imel sem jih že več kot devetsto. Veseli me, da me marsikje, recimo Občina Mengeše, povabijo v najlepše objekte, na Grad Jablje. Bralci se morajo počutiti spoštovani in počaščeni. Kar seveda tudi zaslužijo. Kdor bere, se mora pač nekoliko bolj potruditi kot drugi. In ko začnem razlagati o Karantaciji, Tartiniju, Prešernu, Juliji Primic, Aškercu, Gregorčiču, Aljažu, Kajuhu itd., bralci vedno ostrmijo, kako bogato zgodovino imamo. Zdi se mi, da v šoli premalo izvemo o tem in da jim biografska povest o naših pomembnih ljudeh veliko pomeni. Tudi odmev na prvi dve rimski knjigi je izjemen. Napovedanih imam že več kot ducat predstavitev po Sloveniji, pa se je šele komajda začelo ...

Rugelj: Hvala za pogovor in srečno naprej!

Jadran Krt

Jadran Krt je star 39 let in četrt. Njegove težave se množijo: knjigarni grozi zaprtje, ljubezenska strast usiha, mama grozi s pisanjem avtobiografije, nočni obiski stranišča postajajo zaskrbljujoči ... Zdi se, da je Jadranova edina opora v tem brezupnem položaju njegova prva ljubezen Pandora Poročak.

Ste se morda znašli v enakem položaju kot Jadran?

Mehka vezava
356 strani • 19,90 EUR

Distribucija Avrora
t: 059 932 107
e: info@galarna.si

AVRORA

WWW.GALARNA.SI

Soba pod gradom

Robert Simonišek

Litera, zbirka Piramida,
2013, t. v., 265 str., 24,40 €, JAK

Peter Mrak, glavni junak romana, že od otroštva v sebi nosi praznino, saj je večinoma odraščal brez staršev. Tudi dvajset let pozneje se mu ne godi dosti bolje:

izgubljeno išče svojo identiteto, v vlogi pisca se preizkuša v priložnostnih službah in na koncu se, da bi čim prej poravnal neplačani davek, zaposli na uredništvu časopisa. Peter Mrak, ki ga avtor pozneje označuje samo z inicialkama P. M., s čimer še poudari njegovo majhnost in nepomembnost, si svoje monotone dni v malem mestu lajša z obiski pri ostarelem profesorju Viktorju. Ko se že zdi, da si bo P. M. na koncu le osmisli svoje bivanje, se stvari odvijajo nekoliko drugače ... Simonišek je v prvencu spretno naslikal ujetost malega človeka, ki jo potencira z izbranim slogom jezika, vse skupaj pa nadgradi še s prikazom aktualnega, brezciljnega družbenega stanja. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Mišo frajer, Janko hajer

Zgodba iz Titovega Velenja

Feri Lainšček

Franc-Franc,
zbirka Zgodbe o ljubezni,
2013, t. v., 79 str., 10 €

Velenje je sredi šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja, v času, ko ga je krasil še pridevnik »Titovo«, dihalo in se razvijalo z vsemi sloga-

ni takratnega socializma. In sredi takšnega družbenega življenja so se razvijale najrazličnejše posameznikove osebne zgodbe. Kot je, denimo, tudi zgodba prvega kopača velenjskega rudnika, »hajerja« Janka, ki je bil menda nadvse podoben slovitemu pevcu Mišu Kovaču. Prav osupljiva podobnost z njim je botrovala različnim zapletom na rudarjevi življenjski poti. Nad vse osebna in močna Jankova izpoved dobi še večjo težo z neposrednostjo in življenjskostjo Lainščekovega sloga pisanja, ki zna pretanjeno prislusniti malemu človeku in vsem njegovim stiskam. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Planetarium

In krajša dela iz zapuščine

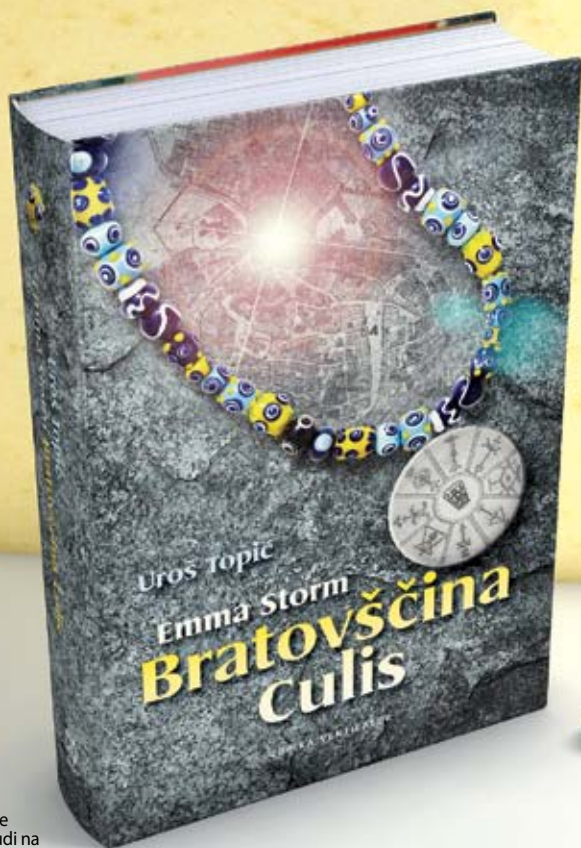
Vojko Gorjan

Študentska založba, zbirka Beletrina,
2013, t. v., 474 str., 35 €, JAK

Glavnino knjige, gre za približno polovico Gorjanove do slej neobjavljene literarne zapuščine, obsega roman *Planetarium*, v katerem nam avtor v privzdignjeni dikciji,

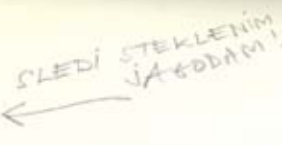
ki je blizu filozofski, oriše utopično podobo našega planeta po Sodbi. Gre za izrazito egalitarno, nadnacionalno ureditev, v kateri je vrhovni princip vzajemno zaupanje. Gorjan obrača na glavo Platonovo *Državo*: če so bili tam pesniki izgnani, je tu najvišje vodilo pesniški genij v vsakem človeku. Zato vladavino razuma, ki ga uteleša Promej, zamenja domišljija oziroma inspiracija, ki izhaja iz skupne esence. V knjigi so ob romanu *Planetarium* objavljena še Gorjanova krajša besedila; nekatera od njih so bolj avtobiografsko obarvana – posebej intenzivni so opisi njegove izkušnje s psihiatrijo –, druga bolj esejistično. > MAŠA OGRIZEK

Edinstvena slovenska fantazijska pustolovščina!

Uroš Topić
Emma Storm
**Bratovščina
Culis**

Prepusite se pripovedi, polni čustev,
neznanih svetov in že dolgo
pozabljene slovenske zapuščine!

SLEDI STEKLENIM
VAŠIM!

pasadena.si

Založba Pasadena d.o.o.
Tehnološki park 18, 1000 Ljubljana
telefon: (01) 475 95 35
e-pošta: knjige@pasadena.si
www.pasadena.si

Družite se
z nami tudi na
družabnih
omrežjih!

Tretja možnost

Janja Vidmar in

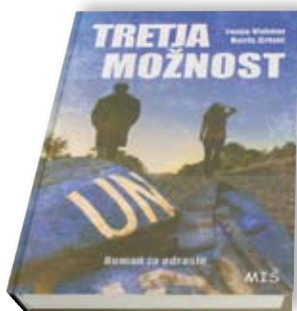
Boris Grivič

Miš,

2013, t. v., 272 str., 29,95 €, JAK

Tretja možnost, ena najbolj prepričljivih (post)jugoslovanskih zgodb, napisanih v slovenskem jeziku, je skrbnica zgodovinskega spomina, ki bi jo morali na glas brati tako v srednjih šolah kot na fakultetah.

Tretja možnost je zgodba o krivdi. Naši, nikakor ne njihovi krivdi. V osamosvojitveni pijanosti, ki je spominjala na pijansko zmago slavje iz nekih drugih, nikoli prebolelih časov, smo pozabili na vse, kar ni bilo »slovensko«. Odšli smo, ne da bi pogledali nazaj. Ne da bi pogledali, kaj smo, tudi mi, pustili za seboj. Vukovar. Dubrovnik. Sarajevo. Ahmiće. Srebrenico. 250.000 mrtvih. Milijone beguncev. A tudi tisoče Fatim; glavnih junakinj. »Nam« je mednarodna skupnost stopila nasproti. Na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini je prav ta mednarodna skupnost botrovala vojnim zločinom in genocidom. Medtem ko je Slovenija etnično čistila z birokratskim aparatom, so četniški klavci etnično čistili z noži in mitraljezi.

Tretja možnost je stičišče – lahko tudi prometna nesreča – privilegirani in deprivilegirani. Prvega in tretjega sveta. Preveč in premalo. Ugrizov resničnosti in zadetega plutja na iluzijah. Človeštva in Človeka. Pravil in pravice. Obupa in upa. Predanosti v usodo in vztrajanja za vsako ceno. Podarjenega in izborjenega.

Tretja možnost je roman, ki se bere kot dnevniški zapis o (de)generaciji, ki ne loči med vojno, zabavo, poslom in telesom. O (de)generaciji, ki se je dokončno poslovila od ostankov humanizma in pomagala napovedati čas, ki prihaja. Čas, v katerem je nemogoče računati, da bo pomoč, kakršna koli že, prišla od »zunaj«. Čas, v katerem navadni ljudje skoraj več ne počnejo izjemnih reči.

Fatima, naša vest. Vest o nas. > **BOŠTJAN VIDEMŠEK**

Janja Vidmar in Boris Grivič

... ena najbolj prepričljivih (post) jugoslovanskih zgodb, napisanih v slovenskem jeziku ...

... ena najbolj prepričljivih (post) jugoslovanskih zgodb, napisanih v slovenskem jeziku ...

Vitomil Zupan:

Važno je priti na grič

Življenje in delo

Vitomila Zupana (1914–1987)

urejanje: Nela Malečkar et al.

Mladinska knjiga, zbirka Album,

2014, t. v., 400 str., 49,96 €, JAK

Stoletnica rojstva Vitomila Zupana je medijsko močno odmevala, kar pomeni, da je duh tega kremenitega pisatelja zelo živ tudi dobrega četrta stoletja po njegovi smrti (leta 1987). Kot kaže Zupanov album z naslovom *Važno je priti na grič* po uvodnem stavku iz njegovega velikega vojnega romana *Menuet za kitaro*, je za to kar nekaj razlogov. Njegovo karizmatično uporniško, avanturistično in samosvoje življenje, od vojaškega in boksarskega do zaporniškega in literarnega, ki je kar klicalo po upodabljanju v pisani besedi, pa urbane legende o njegovem ekscesnem druženju z nežnejšim spolom ter brezglavih in destruktivnih zabavah ter seveda temna senca smrti prijatelja, s katerim sta igrala rusko ruleto, in partizanke, ki si je zaradi njega vzela življenje, vse to ga je formiralo v skoraj mitskega pisatelja, nekakšno slovensko različico Hemingwaya, ki so se ga nekateri tudi bali. Album je razdeljen v več delov. Najprej Ifigenija Simonović, tudi ena od urednic albuma, ki se je z Zupanom družila v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, na kratko izriše nekatere pisateljeve biografske poudarke, potem pa skicira ključne prvine njegovega literarnega ustvarjanja. Drugi del prinaša izbrana besedila iz njegove literature (izbor je opravil Aleš Berger), tretji postreže z nekaj najboljšimi intervjuji, ki jih je dal Zupan v svoji karieri, četrtri del pa je naslovljen Pričevanja in raziskovanja, kjer o Zupanu pišejo in razpravljajo njegovi sodobniki ter drugi, ki analizirajo njegovo delo. Album se sklepa z Zupanovo biografijo po letnicah in kratkimi vsebinami njegovih romanov, od katerih spodaj podpisnemu še vedno najbolj tekne zaporniški *Levitán*. Morda tudi zato, ker sem

... duh tega kremenitega pisatelja je zelo živ tudi sto let po njegovem rojstvu ...

ga bral v nekakšnem drugem zaporu, med vojaško stražo v JLA sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja, kmalu potem, ko je izšel. Štirikrat dnevno sem moral za dve uri na stražo v beograjski zgodnjepomladanski mraz, ure, ki jih nisem prespal, pa mi je krajšal hipnotični Zupanov pripovedni ritem, unikatna kombinacija avtobiografije, eseja, filozofske razprave in literature, ki jo je v takih ali drugačnih razmerjih zamešal v večino svojih del. Ko je *Levitán* na začetku tretjega tisočletja ponovno izšel s precej obsežno spremeno študijo Vanese Matajc, sem po njegovem ponovnem branju v eni svojih prvih knjižnih recenzij za revijo *Premiera* zapisal, da delo po teh letih ni prav nič izgubilo na svoji izpovedni moči in da nas bodo njegova dela gotovo preživela. Ducat let pozneje ta trditev še vedno drži, Zupanov album pa jo samo še dodatno potrjuje. > **SAMO RUGELJ**

Fotografiji sta iz notranjosti knjige.

NOVO

Jonathan Haidt: Pravičniški um

Zakaj dobre ljudi ločujeta politika in religija.

»Knjiga, ki predstavlja mejnik pri človeškem razumevanju samega sebe.« – *The New York Times*
založba UMco in Penca in drugi, zbirka Angažirano

470 str. • cena 28,90 €

Naročila: na spletni strani www.bukla.si • po e-pošti urednistvo@umco.si • po telefonu 01/520 18 39 • NA VOLJO TUDI V BOLJE ZALOŽENIH KNJIGARNAH.

Odisej sem, Itaka dom je moj sončni

Borut Korun

samozaložba, 2013, t. v., 330 str., 30 €

Korun (1946) je brez dvoma eden najboljših slovenskih potopisnih piscev, ki v svojih delih združuje obiskovanje tujih dežel z njihovo zgodovino in antropologijo. S svojo prejšnjo knjigo, *Na začetku je bila Troja* (2009), nas je popeljal na Sredozemlje in v čas stare Grčije, kjer je poskušal med svojimi potovanju preveriti in ugotoviti, koliko antični miti držijo v resnici. V svojem najnovejšem delu, *Odisej sem, Itaka dom je moj sončni*, pa je stopil še korak naprej ter na svojevrsten in izviren način poustvaril del Homerjevih epov *Iliada* in *Odisseja*. V prirejani in romaneskni formi prilagojeni obliki je v središče kot prvoosebna pripovedovalca postavil kar Odiseja samega, saj ta svojemu pisarju narekuje zgodbo svojega življenja. To pa Korun počne s tako suverenostjo, da zlahka pozabimo, kako gre v bistvu za priredbo znamenitih pesnitev najbolj znanega antičnega pesnika, ki je bil tudi neke vrste začetnik evropske literature. Korun v svojem popisovanju Odisejevih prigradov izpusti tiste, ki so bile preveč pravljicne (seveda zanemarljivo dejstvo, da je vprašljiva resničnost vsega skupaj), sami pripovedi pa doda tudi obilo svojih detajlov, s katerimi nam polnokrvno pričara antični svet in njegove junake. Antična epa v realistični in sodobni preobleki. > SAMO RUGELJ

Pod srečno zvezdo

Sebastijan Pregelj

Cankarjeva založba,

2013, t. v., 235 str., 27,95 €, JAK

Pregljeva podoba Trsta, kjer se odvija glavna romana, pusti močan in predvsem neprijeten vtis. Na prvi pogled prijetno obmorsko mesto pod površjem nevarno brbota – prostitucija, mamila, nasilje nad priseljenci, Romi in istospolno usmerjenimi, ob katerem si večina meščanov raje zatiska oči ali pa mu celo pritrjujejo, nad vsem pa kraljuje zlo v človeški podobi – sadistični policist Gianfranco, osrednji protagonist romana. Ta pod varnim okriljem zakona ne prizanaša nikomur, zato je že vnaprej jasno, da se tudi Dumitruju in njegovi noseči ženi Luminiti, ko jima prekrži pot, ne piše dobro. V kratkih in dinamičnih poglavjih, ki spominjajo na filmske prizore, avtor iskrivo prepleta življenja protagonistov vseh družbenih slojev in z obeh strani meje, na ozadju katerih izrisuje težave preteklo in sodobne Evrope (nerazčiščeni povojni poboji, sovraštvo do migrantov in drugih narodov). Kot smo pri Preglju že vajeni, je tudi novi roman žanrski hibrid (kriminalka, psihološki, družbenokritični roman), v katerem edino upanje zbuja žareč komet z nenavadno dolгим repom, ki se vsako noč pojavi nad mestom. > KRISTINA SLUGA

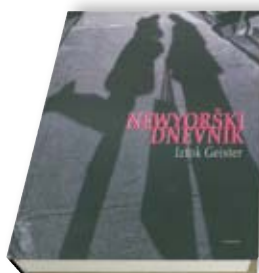
Newyorški dnevnik

Iztok Geister, fotografije: Nika Korsič

Zavod za favnistiko Koper,

2013, m. v., 180 str., 19,90 €

Pričujoči roman se tematsko navezuje na prejšnje literarno delo Iztoka Geistra, *Risarica* (2012), v katerem se je starejši moški skušal zblížiti z mlado avtorico prek skupnega ustvarjalnega projekta. *Risarica* je bil po svoji zasnovi pisemski roman, medtem pa je *Newyorški dnevnik* roman, ki je pisan tretjeosebno, vendar kot dnevnik, z dnevi kot poglavji. Enomesečno decembrsko bivanje starejšega moškega – pisatelja in mlade ženske – fotografkinje (fotografije so tudi pomemben vsebinski del romana) naj bi bila podlaga, iz katere bi junaka črpala navdih za skupni projekt. Seveda pa se dogajanje potem odvija precej drugače, kot sta si predstavljala. Pohajanja po New Yorku in ogledovanje lokalnih znamenitosti ter odkrivanje mestnih značilnosti se namreč mešajo z vse bolj agresivno psihodramo para, ki zaradi raznih preprek ne more zaživeti v partnerskem odnosu, hkrati pa vseeno vztraja v nekakšnem nenavadnem razmerju brez velike perspektive. Roman, ki ga je napisalo življenje. > SAMO RUGELJ

Slovenština in jaz

Simona Lečnik

Litera, zbirka Piramida,

2013, t. v., 143 str., 21,90 €, JAK

Dva povsem različna svetova, med njima pa odraščajoče, nežno dekle – v tak okvir je mlada avtorica, ki živi in dela v Mariboru, postavila svoj prvenec. V njem se bralec na začetku sreča z dvanajstletno deklico, po očetu Slovenko, po mami pa Bosanko, ki s svojim starejšim bratom in staršema živi v rudarskem mestecu Kakanj v Bosni. A mirne sobote, preživete z mamo na tržnici, ob grizljanju mlade čebule pri »baki« in peki čevapčićev z moškim sorodstvom, postanejo po izbruhu balkanske vojne kmalu le še bled spomin. Starša pošljeta deklico med vojno k očetovim sorodnikom v Slovenijo, kjer trči ob povsem nov svet. Zelo drugačen, precej hladen in do deklice pogosto zelo odklonilen. Za nameček se vsi spotikajo ob njeni »slovenštino«, kot Simona na začetku imenuje materni jezik svojega očeta. Da ga je usvojila do potankosti, ni dokazala le z odličnimi šolskimi uspehi že kmalu po selitvi, ampak predvsem s pričujočo, zelo iskreno avtobiografsko knjigo. Ta bralca posrka vase in ga od začetka do konca navdušuje z balkansko neposrednostjo in toplino, spretno prepredeno z nitmi nežne slovenske duše. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Herman Vitežnik

Miha Stopar

Študentska založba,

zbirka Beletrina,

2013, t. v., 287 str., 24 €, JAK

Vipava je kraj, ki v marsičem preseneča. Verjeli ali ne, na tamkajšnjem pokopališču premorejo celo dva pristna in prastara egipčanska sarkofaga, ki jih v 19. stoletju iz osrčja Egipta tja pripeljal znameniti Anton Lavrin. A to ni zgodba o Antonu Lavrinu, temveč o nekem drugem vipavskem meščanu, fikcijskemu junaku Hermanu Vitežniku. Herman za razliko od Lavrina živi v današnjih časih, navezuje pa se na slovensko

tranzicijo, oziroma še nekoliko bolj daljno preteklost. Pri tridesetih ugotavlja, da še ni izpolnil svojih pričakovanj in da njegova malha pustolovščin ostaja prazna. Kot takšen deluje v svojem okolju, ki bi ga lahko razumeli tudi kot zaporedje dovršeno opisanih odnosov, srečanj, spoznanj, iskanja, razumevanja in izkušenj, začinjnih z distanco, kritiko, dvomom in celo ščepecem upora. Miha Stopar je v svojem romanesknem prvencu uspel spisati zrel in navdušujoče berljiv roman o sodobnem sleherniku iz manjšega slovenskega kraja. O človeku, ki zavestno zavrača svoj intelektualni potencial, oziroma ga izkorišča za njemu ljube teme. Junaka romana lahko tako razumemo kot pripadnika izgubljene generacije, ki se v tem času ne znajde, oziroma se morda niti noče znajti, zato pa se nahaja natančno tam, kjer želi. Na obrobju družbe in sistema, ki ju ne priznava. > ŽIGA X. GOMBAČ

Vsi moji dnevi so sobote

Neža Maurer

Miš, 2013, t. v., 76 str., 19,95 €

Neža Maurer

Kljub častitljivi starosti ostaja pesniški navdih Maurerjeve neminljiv, pesnica pa pronicljiva opazovalka sodobnega časa in upesnjevalka najbolj intimnih občutij. Nova pesniška zbirka je razdeljena v tri cikle (Semena, Snežinke, Travnice), zapisane pesmi pa segajo od liričnih in tihotnih, s katerimi se počasi in pomirjeno poslavlja od življenja (Vse je prav), osebnoizpovednih (Midve s hčerko), angažiranih (One so krive – poklon vsem ženskam) do takšnih, ki se ozirajo v preteklost (presunljiva Ni mogoče o dojemanju življenja človeka, ki je doživel vojne strahote) ali pa beležijo utrinke vsakdana (Svoboda). S subtilno oblikovno podobo Polonce Strman zlite pesmi izpovedujejo to plo zahvalo življenju in vseprežemajoči ljubezni. > KRISTINA SLUGA

Molusk

Tomaž Šalamun

Cankarjeva založba, zbirka Poezija, 2013, m. v., 145 str., 27,95 €, JAK

Tomaž Šalamun

Tudi v zadnji zbirki ostaja pesnik zavezan svojemu slogu. Neprizanesljiv kronist časa, kot ga v zanimivi in poglobljeni spremni besedi imenuje Simona Škrabec, še danes razdvaja slovensko literarno javnost: za ene vrhunski pesnik je za druge le igračkar z besedami. Ob raznoliki beri pesmi v tej zbirki slednje gotovo ne bi mogli trditi; kot kronist časa se razodeva v pesmi Sv.

Barbara, smisel za humor in ironijo razkriva Lego pesem, potem je tu povsem pripovedna O morju in knjigah ter niz besednih odkruškov Arheologija – kurjeno. Resnici na ljubo je Šalamunova poezija težka in rado se zgodi, da ostane bralcu vsaj malo zastarta, vendar v tem ni nič slabega, saj se ravno tu odpira možnost različnega razumevanja in svobodnega interpretiranja. > KRISTINA SLUGA

Modro ne bo

Tomaž Šalamun

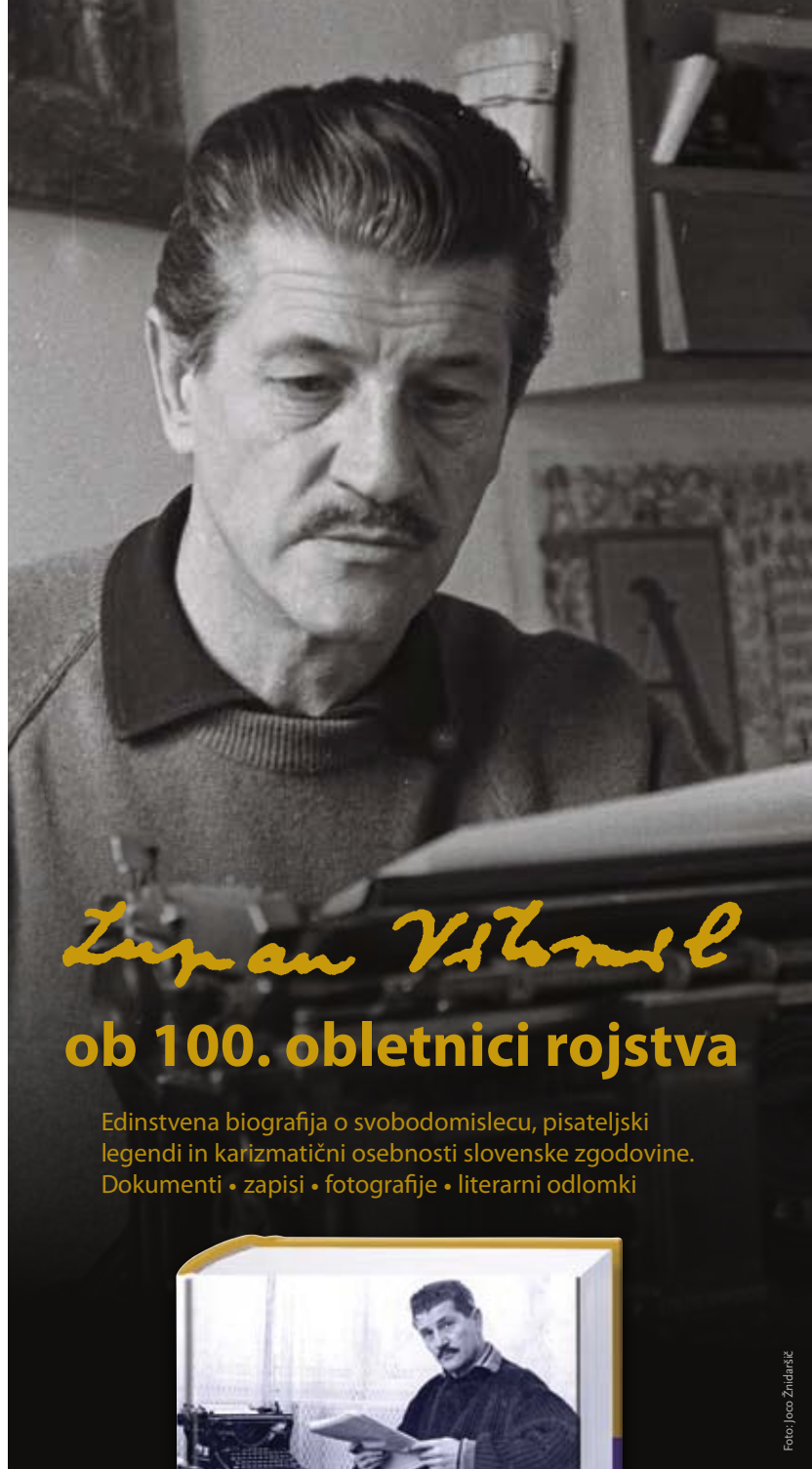
risbe: Arjan Pregl

Morfem, 2013, t. v., 28 str., 18,80 €

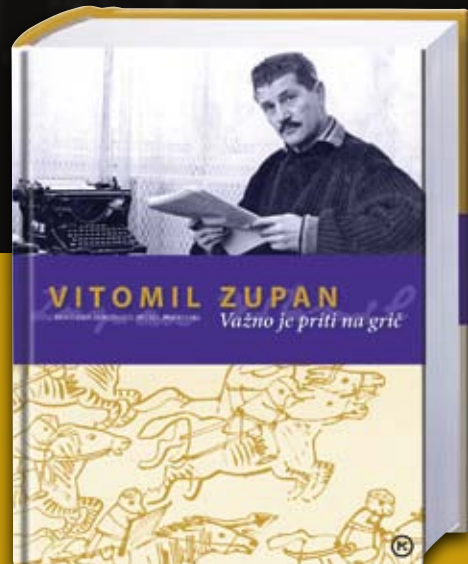
Pri slikanicah in drugih knjigah za otroke je pravilo, da je najprej besedilo, ilustrator pa nato v pripovedi ali verzih poišče navdih za dialog s piscem s svojimi likovnimi sredstvi.

Ta slikanica je dvakrat izjema. Prvič so bile najprej Preglove risbe, razvrščene v mavrico, Tomaž Šalamun pa jim je, ko si jih je ogledal, dodal svoje videnje in z besedami zapolnil belino podob. In drugič, *Modro ne bo* kljub videzu ni namenjeno samo otrokom, temveč tudi odraslim. Seveda le tistim, ki se še znajo poigrati in so se pripravljene otroku ustvarjalno pridružiti s svojo besedo ali potezo. Povrhu je tukaj posebnost še spremna beseda, natančneje pesem, ki jo je napisal in po svoje ilustriral Miklavž Komelj. > IZTOK ILICH

Zupan Vitomil ob 100. obletnici rojstva

Edinstvena biografija o svobodomislecu, pisateljski legendi in karizmatični osebnosti slovenske zgodovine. Dokumenti • zapisi • fotografije • literarni odlomki

Prešerno in vitalno v Konzorciju 8. februar 2014 od 10. do 17. ure

Vabljeni na praznovanje dneva kulture, ki bo v celoti posvečen Vitomilu Zupanu.

Več o programu na www.mladinska.com/album

Najhitreje do knjige: v knjigarnah
www.emka.si o8o 12 05

Avtor Začaranega Odiseja ima za seboj občudovanja vredno literarno kariero. Je prejemnik nagrade Prešernovega sklada, treh Grumovih nagrad za najboljšo izvirno dramo, Župančičeve nagrade za življenjsko delo, šestkrat je bil nominiran za Grumovo nagrado, sedemkrat za kresnika (štirikrat je bil med finalist), nominiran je bil za nagrade modra ptica, večernica in desetnica, po številu prevodov v tuje jezike je v samem vrhu (doslej 117 prevodov v 33 jezikov), je prvi in doslej edini slovenski dramatik, ki ga uprizarjajo na poklicnih odrih na vseh celinah (samo v zadnjih dveh letih 16 tujih uprizoritev), letos izide (ali bo uprizorjenih) 8 novih prevodov. Po avtobiografskem romanu To nisem jaz se Evald Flisar torej vrača z novo romaneskno zgodbo, v kateri prepleta globalizacijo in iskanje identitete na eni strani ter paradokse amnezije in njene posledice na drugi.

Vsi moji liki so žrtve svojih spodletelih možganskih podvigov!

Začarani Odisej

Evald Flisar

Litera, zbirka Piramida,
2013, t. v., 280 str., 24,90 €, JAK

Rugelj: Ali rad bereš knjige o delovanju možganov?

Flisar: Brez možganov svet ne bi obstajal; ne bi ga mogli zaznavati, ne bi se ga zavedali. Zato lahko za vse knjige rečemo, da so knjige o delovanju možganov: najprej avtorjevih, potem možganov njegovih junakov, ne nazadnje pa tudi možganov bralcev, tudi tistih, ki se odločijo, da bodo knjigo interpretirali. Kaj pa je zgodovina človeštva drugega kot kronika delovanja človeških možganov? Pa tudi vsa umetnost in znanost, vsa tehnologija, pa vse religije, pa naše znanje o vesolju? Možgani so avtor vsega, kar obstaja in česar se zavedamo. Z njimi smo vse ustvarili in z njimi lahko vse uničimo. Vprašanje, kako možgani delujejo, je zadnje veliko vprašanje, ki ga moramo rešiti. In ga seveda ne bomo, ker problem ne more rešiti samega sebe.

Rugelj: Sprašujem zato, ker si v romanu *Mogoče nikoli* (2007) literarno preigral posledice afazije, možganske motnje, ki onemogoča tekoče izražanje. V *Odiseju* si se lotil amnezije. Sta ta dva romana v tem – »možganskem« – smislu konceptualno povezana?

Flisar: Vsa moja prozna in dramska dela se ukvarjajo z možganskimi hibami in napakami takšne ali drugačne vrste: v vseh je mogoče najti like, ki se v prvi vrsti spopadajo z vprašanji identitete (lahko bi rekli z lovom na neujemljivi »jaz«), s pomanjkljivim ali napačnim zaznavanjem resničnosti, s posledicami odločitev, ki jih sprejmejo na pomembnih križiščih svoje življenjske poti; vse to pa je seveda stvar možganov, ki zunanje dogodke in izzive interpretirajo sebi v prid ali v škodo. Tako so vsi moji liki v večji ali manjši meri žrtve svojih spodletelih možganskih podvigov: zmotnih interpretacij okolja, v katerem živijo, in dogodkov, ki jih sprožijo sami ali se jim ne morejo izogniti.

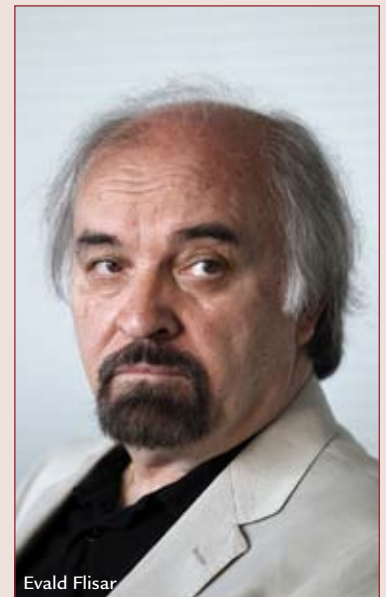
Rugelj: Glavni junak *Začaranega Odiseja* je žrtev hude amnezije, zaradi katere je dejansko pozabil vse podrobnosti svoje identitete, zdaj pa na vse načine skuša ugotoviti, kdo je. Od kod ideja za tako vsebinsko premiso?

Flisar: S podobnim problemom sem se ukvarjal že v drami *Kaj pa Leonardo?*, čeprav drugače. Možgani in njihova sposobnost, da slepijo sami sebe in sabotirajo svoje najboljše namene, me neskončno fascinirajo; zdi se mi, da so kot literarna tema v zgodovini književnosti doživeli premalo pozornosti, čeprav so (bodimo brutalno odkriti) edino orodje, ki nam kroji usodo in ki ga ne znamo ali ne zmoremo uporabljati dovolj kompetentno; orodje, skratka, ki ostaja pod večnim vprašanjem.

Rugelj: Junak piše elektronska pisma na različne naslove, da bi tudi tako dobil kako novo informacijo o svojem bivanju. Je bil to še en pisateljski izziv: roman o amnezičnem junaku, ki s svojimi »stvarniki«

lahko komunicira samo enosmerno prek e-pošte?

Flisar: Ali je mogoč dvogovor med tistimi, ki nam po vseh kanalih komuniciranja sporočajo »Nadaljuj« (s služenjem našim koristim!)? Lahko jim pišemo pisma, pošljamo e-sporočila, objavljamo pisma bralcev, protestiramo, toda na koncu koncev moramo izvajati njihova navodila, ker moramo preživeti. Če ne bi skoraj vsi pozabili na svojo človeškost in pravice, ki jim pripadajo, če bi se res zavedali, da smo bitja, ki jih je treba obravnavati kot ljudi in ne kot predmete, bi se že zdavnaj uprli. Gotovo bo napočil trenutek, ko se bomo; kdaj se bo to zgodilo, pa je težko napovedati.

Evald Flisar

Rugelj: *Začarani Odisej* je mogoče brati tudi kot roman o krizi identitete v sodobnem svetu. Si ga pisal kot besedilo o realnosti 21. stoletja?

Flisar: V časih brezosebnega neoliberalizma, lahko bi rekli v prvi fazi nove suženjske dobe, smo (s peščico izjem) vsi Odiseji na poti do svoje prave identitete. Pravi »jaz« nam je bil zvito ukraden; vsiljen nam je bil okrnjeni »jaz«, ki se v upanju na vrnitev k svojemu človeškemu dostojanstvu (naši »ltaki«) odziva na navodila »Nadaljuj« čedalje bolj avtomatično (in brezupno). Roman kot alegorija? Prav gotovo je poleg drugega tudi to.

Rugelj: Jože Horvat v spremni besedi ugotavlja, da je glavni tok pripovedi v ta roman vpisan na zate nov način. Sam pa sem v njem vseeno začutil odtenke motivov iz tvojih zadnjih romanov, že omenjenega *Mogoče nikoli* pa *Na zlati obali* in *To nisem jaz*.

Flisar: Temeljni motiv v vseh mojih delih, tako romanih kot dramah, je poskus posameznika, da bi našel svoj dom v prezapletenem svetu, v katerem mu ni popolnoma jasno, kdo je in kaj je. Ta problem me zanima bolj kot vse drugo; je prizma, skozi katero doživljam svet. Roman v obliki elektronskih pisem (na katera avtor ne dobi odgovorov) se mi je zdel ne le najustrenejša, ampak tudi edina verodostojna oblika za zgodbo o Človeku v tisočletju, v katerem se bodo naši možgani (skupaj z njimi pa mi) dokončno preselili v virtualni svet.

Rugelj: Lahko poveš še kaj o svojih prihodnjih projektih?

Flisar: Moj najpomembnejši (čeprav ne edini) projekt je, da bi svojega šestletnega sina vzgajal v človeka, ki se bo zavedal, da živi v sicer čudovitem, vendar hkrati norem svetu; da se splača iskati odgovore na dokončna vprašanja že zato, ker takšno iskanje človeka oplemeniti, in ki svojih možganov ne bo uporabljal samo v lastno korist, ampak tudi v korist družbe, zavedajoč se, da mu lahko smisel in preživetje omogoči le družba, ki je prežeta z empatijo.

Pascin

Joann Sfar

prevod: Maja Mex

Forum Ljubljana, zbirka Ambasada Strip,
2013, m. v., 188 str., 15 €, JAK

Sfar v izvrstnem stripu o slikarju Juliusu Mordecaiu Pinkasu (1885–1930), ki so ga klicali Pascin, okruške (izmišljene) biografije spretno lepi na psihoanalitsko slikano ozadje za njegovo kompulzivno risanje, popivanje in seksanje. Pascin, ki že kot osemletni deček začne obiskovati bordele, pozneje pa so prostitutke pogosto njegove ljubice in modeli, namreč bije (nezavedni) ojdipski boj z očetom, medtem ko ga merjenje moči s slikarskimi kolegi pušča hladnega. To Pascinovo ravnodušno tovarništvo, ki je onkraj vsakršne želje, da bi kogar koli očaral, pa Sfaru omogoča tudi morbidno duhovite in neprizanesljivo iskrene portrete slikarskih kolegov ...

in neprizanesljivo iskrene portrete njegovih slikarskih kolegov – Chagalla, Soutina in Kokoschke; takšne, kakršne boste zaman iskali v običajnih umetnostnozgodovinskih enciklopedijah. > MAŠA OGRIZEK

Klas Katt

Gunnar Lundkvist

prevod: Danni Stražar

Forum, zbirka Ambasada Strip,
2013, m. v., 125 str., 12 €, JAK

Petnajsta posebna izdaja v Stripburgerjevi zbirki Ambasada Strip prinaša približno tretjino od vseh objavljenih stripov o počlovečenem mačku Klasu Kattu, ki jih je med letoma 1990 in 2010 narisal švedski likovni ustvarjalec Gunnar Lundkvist. Kratke zgodbe in krokiji puščajo vtis nihilističnega brezupa in malodušja, toda Lundkvistovi bralci po vsem svetu so v prikupnem liku, nekakšnem antipolu Mikija Miške, razbrali umetniško anatomijo melanholije, pa tudi resnih duševnih motenj, denimo depresije in nevroze, ki Klasu Kattu in njegovim izobčenim sotrpinom ne dajo spati, misliti in čutiti, kot bi si želeli. Tudi prigode, ki se dogajajo podnevi, spremlja ozračje noči, mrakobnosti, kljub temu pa nas avtor uspe prepričati, da se tudi v čustvu žalosti skrivajo lepota, milina in človečnost. > ŽIGA VALETIČ

Zborovanje ptic

Peter Sís

ilustracije: Peter Sís

prevod: Nada Grošelj

Mladinska knjiga,
2013, t. v., 160 str., 24.94 €

dr. Manca Košir

Sufijski mistiki so izkušali življenje, minevanje in Boga na način, ki nas navdihuje še danes. Med največje, ob bok Rumiju in Hafisu, se je v 12. stoletju s predelavo stare sufijske zgodbe o pticah v alegorično pesnitev *Manteq Al-Teyr* (*Zborovanje ptic*) postavil perzijski pesnik Farid ud-Din Attar. Ne pozaben. Navdihnil je tudi večkrat nagrajenega priznanega ilustratorja, pisatelja in filmskega ustvarjalca Petra Sísa, rojenega 1949 v Brnu (takrat Češkoslovaška), zdaj z družino živečega v New Yorku. Njegova bogato ilustriрана knjiga *Zborovanje ptic* je med najlepšimi v slovenščino prevedenimi knjigami, kar sem jih kdaj držala v rokah. Veličastna!

Sís je zapisal: »Odkar pomnim, rad rišem podobe letenja – svobode – in ptic. Vsakršnih ptic: ptic s človeškim obrazom, ribjih ptic, kačjih ptic.« In v tej razkošni knjigi še številnih drugih ptic, narisanih, da sapo jemlje. V množici barv ali le v eni sami, odvisno od sporočila in občutenja umetnika ob zgodbi in njeni simboliki.

Ptice so simbol človekove duše, duša pa že od nekdaj hrepeni po svobodi, resnici, večnosti ... Po odgovorih o tem, kdo smo, od kod prihajamo in kam gremo. Kje jih dobiti, kako priti do njih? Dobili jih boste pri kralju, pri edinem pravem kralju Simorgu, obljudi jati vseh vrst ptičev vodeb (oz. smrdokavra), v katerega se je na začetku Sísove zgodbe spremenil pesnik Atar. Ta povabi vse ptice na potovanje h gori Kaf, kjer prebiva Simorg. »Tako blizu nam je, kot smo mi daleč od njega.«

Mitski ptič Simorgh je skrivnostno bitje, del vidnega in nevidnega sveta. »Si-morgh« je v stari perzijsčini beseda za trideset ptičev, kolikor jih tudi dospe h gori Kaf. Druge se med potovanjem premislijo in se vrnejo, veliko jih umre, saj je pot nevarna, še bolj pa strah pred neznanim, ki uničuje s silovito močjo neodločne in prestrašene, tiste, ki so se nerade odpovedale svojemu udobju. Ptice morajo preleteti sedmero dolin, polnih nevarnosti (»Ljubezni so ljube preizkušnje.«): Dolino iskanja, Dolino Ljubezni, Dolino spoznanja (védenja), Dolino odmika (nevezanosti), Dolino enosti, Dolino osuplosti in Dolino smrti (izničjenja).

Odrecite se svoji mogočnosti, odrecite se vsemu, kar vas obseda in kar vam je drago,« uči vodeb. Modruje: »Kadar čutiš v sebi praznino, moraš odpreti srce vetru, da zaveje skozenj.« Dolina ljubezni žge s svojim ognjem, Dolina spoznanja ponuja: »V njej si vsakdo izbere svojo pot in druga pravila, da jih krši.« V Dolini odmika preneha vsa zvedavost in sleherna želja. V Dolini enosti se pokaže, kako smo vsi in je vse eno. V Dolini osuplosti ni nič tako, kot so bile vame, ptice zbegane, prebadajo jih meči bolečin. Ko prispejo na konec Doline smrti, ne vedo, ali so mrtve ali žive. Hočejo videti kralja, zdaj, ko so se prebile skozi strašne doline. Vodeb pa: »Doline? Bile so zgolj utvara, ptice, zgolj sen. Nikamor se nismo prebile. Ta hip smo na začetku poti.« Trideseterici izdelanih, izmučenih tovarišic le uspe prileteti h gori Kaf. Ta se razpre in ptice poletijo skozenjo v žarečo Svetlobo: »Uzrle so kralja Simorga – in kralj Simorg so bile one same.« Sleherna med njimi je kralj Simorg in vse skupaj so Simorg. Dosegle so mistično Eno.

Vsak od nas je ptica, ki nosi v sebi sence in svetlobo. Ko potujemo skozi sedem dolin (toliko naj bi bilo na koncu gub na našem čelu), rastemo in zorimo na poti, ki je pravzaprav potovanje v nas same, v lastno notranjost. V njej so vsi odgovori. Simorg sem jaz, Simorg si ti. Zato velja listati črno knjigo *Zborovanje ptic* in potovati vase. Postajati Simorg, bivati za Eno.

MEKSIKANARJI IIII

Zoran Smiljanič in Marijan Pušavec

Cesarju mehikanskemu ni nikjer sreča mila. Ne gre mu po sreči, da bi mogel cesarstvo prav utrditi v Mehiki, in cesarici se je, kakor časniki pripovedujejo, pamet zmešala. Še celo v tem ni mu po sreči izteklo, da bi bil v Mehiko dobil tistih 300 slavčkov (Nachtigall), ki jih je dal na Ogerskem – po 8 gld. enega – nakupiti, da bi v mehikanskih gajih te prtičke zaplodili. Ladija »Tampiko« jih je peljala v Mehiko, al v malo dneh so skoro vsi medpotoma konec vzeli; le 17 je še živih ostalo, ko so jih v Vera Cruzu izkrcali. Tako pripoveduje Fremden-Blatt.

Novice, 17. oktober 1866

NOVO

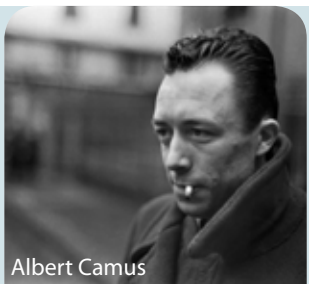
v barvah • trda vezava • 71 str. • 19,90 €

Srečna smrt

Albert Camus

prevod: Katja Šaponjič

Mladinska knjiga, zbirka Kondor,
2013, t. v., 160 str., 22,95 €

Albert Camus

Konec leta 2013 je bila stota obletnica Camusovega (1913–1960) rojstva, ob tej priložnosti pa smo v slovenščini prvič dobili prevod njegovega po smrti izdanega pričujočega romana, ki ga je ta francoski klasik in predstavnik filozofije absurda,

... možnost srečnega konca približa na doseg roke ...

koncipiral in napisal konec tridesetih let (1936–1938), se potem odločil, da ga ne bo ponudil v izdajo, tematske nastavke iz njega pa potem uporabil v svojem naslednjem, morda najboljšem znanem delu, *Tujec*, ki je izšlo leta 1942. Za razliko od prvoosebnega *Tujca* je *Srečna smrt* pisana tretjeosebno, njen osrednji lik pa je Patrice Mersault (podobnost z Meursaultom iz *Tujca* je očitna) s svojim monotnim in praznim življenjem ter vtilim partnerskim razmerjem, ki pa je v lovu na srečo v svojem življenju. Ko pride v stik z bogatim invalidom Rolandom Zagreusom, se ga Mersault odloči ubiti in z njegovim denarjem priti do tako zelene sreče. Seveda pa pot do nje ni enosmerna cesta in prizadevanje za »srečno smrt« ga tu in tam celo še bolj oddaljuje od nje; šele takrat, ko se v idili sproščene življenja nanj spusti neozdravljiva bolezen, se mu možnost srečnega konca spet približa na doseg roke. Sreča kot (ne)smisel življenja. > SAMO RUGELJ

Alf

Bruno Vogel

prevod: Tanja Petrič

Škuc, zbirka Lambda,
2013, m. v., 214 str., 18 €, JAK

Roman nemškega pisatelja Bruna Vogla (1898–1987), ki velja za klasiko moderne gejevске literature, je obenem tudi protivno pisanje, predvsem pa ostra, a neverjetno vedra kritika vsakršnega dogmatičnega mišljenja. V ospredju je ljubezenska zgodba med dijakoma Felixom in Alfom, katerih radoživo intelektualno in erotično druženje prekine spoznanje, da istospolna usmerjenost ne velja le za nemoralno, ampak je tudi kazniva. Da bi zaščitil ljubimca, Felix brez razlage prekine odnos, prizadeti Alf pa se javi za prostovoljca na krvavo fronto prve svetovne vojne. Ta usodni nesporazum potem razpletata prek (ljubezenskih) pisem, ki jih eden piše v jarkih, drugih pa ob soju sveče, skrivajoč se pred starši. Odličen roman, ki bi moral biti obvezno branje vseh gimnazijcev, saj »učik«, da ne smemo biti »pridnik«, ampak moramo misliti z lastno glavo in se boriti »proti zlobi in neumnosti«. Alf in Felix se mladostniško zagnan in nadvse duhovito postavljata po robu vsem vzgojnim avtoritetam – staršem, učiteljem in duhovnikom, ki ju namesto »resnico pitajo s »simfonijo public«. > MAŠA OGRIZEK

... ostra, a neverjetno vedra kritika vsakršnega dogmatičnega mišljenja ...

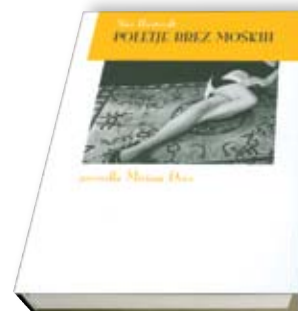
to prve svetovne vojne. Ta usodni nesporazum potem razpletata prek (ljubezenskih) pisem, ki jih eden piše v jarkih, drugih pa ob soju sveče, skrivajoč se pred starši. Odličen roman, ki bi moral biti obvezno branje vseh gimnazijcev, saj »učik«, da ne smemo biti »pridnik«, ampak moramo misliti z lastno glavo in se boriti »proti zlobi in neumnosti«. Alf in Felix se mladostniško zagnan in nadvse duhovito postavljata po robu vsem vzgojnim avtoritetam – staršem, učiteljem in duhovnikom, ki ju namesto »resnico pitajo s »simfonijo public«. > MAŠA OGRIZEK

Poletje brez moških

Siri Hustvedt

prevod: Miriam Drev

Litera, zbirka Babilon,
2013, t. v., 204 str., 24,50 €, JAK

Siri Hustvedt (1955) je ameriška pisateljica in esejistka, ki jo pogosto predstavljajo kot soprogo Paula Austerja, s katerim tvori enega najbolj znanih ameriških literarnih parov, čeprav ima povsem zavirljivo samostojno kariero. *Poletje brez moških* je njen roman iz leta 2011, v katerem se nagajeni pesnici Mii Fredericksen prek noči skoraj podre svet, saj ji mož Boris sporoči, da bi po tridesetih letih zakona želel »pavzo« (ki jo seveda začne aktivno preživljati s precej mlajšo ljubico). Mia doživi živčen zlom, po prihodu iz bolnišnice pa si začne življenje sestavljati na novo. Odpravi se v svoje rodno mesto, tam poleti začne voditi delavnico kreativnega pisanja, ki jo obiskuje nekaj deklet, se družijo z materjo v domu upokojencev in se srečuje tako z novimi obrazi kot tudi tistimi, ki jih že pozna iz otroštva. Po začetni melanholiji se ji »pavza« tako vse bolj kaže kot prostor njene svobode in priložnost za osebnostno rast. Navdahnjen roman sodobne ameriške pisateljice. > SAMO RUGELJ

Slovo od Berlina

Christopher Isherwood

prevod: Irena Duša Draž

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki,
2013, t. v., 204 str., 24,94 €, JAK

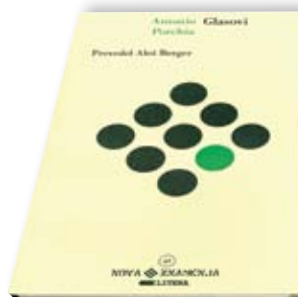

Ohlapno povezana zbirka novel in dnevnikov je umeščena v Berlin pred nacističnim vzponom v obdobju od leta 1929 do 1933, ko se je Isherwood (1902–1986, do zdaj imamo preveden samo njegov roman *Samec*) tja umaknil z namenom, da bi napisal roman, hkrati pa bil bolj svoboden v izražanju svoje homoseksualnosti, ki je bila v Angliji prepovedana. Knjiga je zastavljena polavtobiografsko, Isherwood nas spretno in poznavalsko vodi skozi razpadajoče mesto, v katerem buhti od »božanske dekadentnosti«, glavni liki so oblikovani po resničnih osebah, pri čemer je v ospredju kabarejska pevka Sally Bowles (priimek ji je Isherwood dal po Paulu Bowlesu), ki jo je pisatelj kot Jean Ross res spoznal v Berlinu in je bila osnova za film *Kabaret* iz leta 1972 z Lizo Minelli v glavni vlogi. > SAMO RUGELJ

Glasovi

Antonio Porchia; prevod: Aleš Berger

Litera, zbirka Nova znamenja,
2013, m. v., 101 str., 16,40 €, JAK

Porchia (1885–1968) je bil samotarski in vplivni argentinski pesnik, knjiga aforizmov *Glasovi* pa so njegovo edino delo, ki je prvič izšlo leta 1943 in že kmalu po izidu doživelo velik odziv ter vplivalo na mnoge njegove sodobnike od Jorga Luisa Borgesa in Henryja Millerja naprej. Njegovi aforizmi, včasih enostavni, včasih nekaj daljši, so briljantni koncentracije vsebine, pogosto zaviti v bolj ali manj izrazit paradoks, s katerim Porchia besedam odpre drug pomen ali pa jih pokaže v novi luči. Pomembna je vsaka beseda. Recimo: »Kdor me drži na nitki, ni močan; močna je nitka« ali pa »Pamet se izgublja z modrovanjem« in pa »Sto let umre v hipu, enako kot en hip v hipu.« *Glasovi* so knjiga, ki že po formatu kar vabi k temu, da jo imate vedno pri roki. Unikatno. > SAMO RUGELJ

Sveta knjiga volkodlaka

Viktor Pelevin

prevod: Borut Kraševac

Cankarjeva založba,

2013, t. v., 384 str., 29,95 €, JAK

Viktor Pelevin

Viktor Pelevin (1962) je eden najbolj branih, pa tudi najbolj vsebinsko inovativnih sodobnih ruskih pisateljev, čigar več del poznamo tudi pri nas. V *Življenju žuželk* je tako, denimo, postregel s svetom ljudi, ki živijo dvojno življenje tu-

di v podobi žuželk, v filozofski noveli *Puščavnik in Šesteroprsti* pa sta glavna junaka dejansko piščanca, ki na kurji farmi čakata na zakol. Tudi roman *Sveta knjiga volkodlaka* (iz leta 2004) je v svojem temelju fantastično delo, saj je glavna junakinja lisica v človeški podobi privlačne najstnice, ki se v posttranzicijski Rusiji preživlja (tudi) s prostitutiranjem v imenitnih hotelih. Ne glede na starost, ki jo izkazuje, pa je v resnici veliko starejša, tisoč let in več, kar pomeni, da je na lastni koži izkusila vse paradokse ruske, pa tudi druge zgodovine, to pa je preživela skupaj z nekaterimi njenimi heroji, s katerimi je imela bližnji stik. Pelevin njeno zgodbo bravurozno meša z eksistencialno-esejističnimi razmišljanji o družbi in zgodovini sploh, vse skupaj pa začini

... inteligentni dialogi, v katerih mrgoli od popkulturnih referenc ...

z inteligentnimi dialogi, v katerih kar mrgoli od različnih popkulturnih referenc. Roman za sladokusce. > SAMO RUGELJ

Štirideset pravil ljubezni

Elif Shafak

prevod: Barbara Skubic

Sanje, zbirka Sanje Roman,

2013, m. v., 347 str., 13,99 €, JAK

Elif Shafak

Shafakova, priljubljena turška avtorica, je tudi tokrat (po *Boljši palači* in *Pankrtu iz Istanbula*) pogumno zamešala mitično epski koktajl preteklosti in sedanjosti. V najnovejšem romanu si glavna junakinja Ella, po letih marljivega gospodinjenja in skrbi za otroke, na pragu svojega petega desetletja, najde službo kot pomočnica literarne agentke. Ko v poskusno branje dobi srednjeveški roman neznanega avtorja Aziza Zahare, jo ta skupaj z bralcem zavrti v filozofsko

in čustveno razmišljanje slavnega pesnika Rumija in sufija Šamse. Nastane zgodba v zgodbi, na eni strani je nesrečna Ella zapletena v pisemsko odvisnost s skrivnostnim avtorjem, na drugi pa izgubljeni Rumi, ki v Šamsi najde dolgo iskanega duhovnega sopotnika. Bralci se skozi štirideset prelomnih točk skupaj z Ello prebijemo do poslednjega pravila: »Življenje brez ljubezni je brez smisla. Ne sprašuj se, kakšne vrste ljubezen moraš iskati, duhovno ali materialno, božjo ali posvetno, vzhodno ali zahodno ... Ljubezen nima nalepk, nima razlag. Je kar je, čista in preprosta ...« Roman o večnih pravilih ljubezni, ki jih velja upoštevati vsak dan. > RENATE RUGELJ

Brodolom

Charlotte Rogan

prevod: Katarina Mahnič

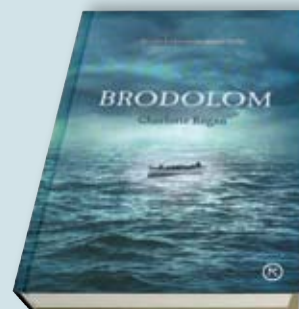
Mladinska knjiga, zbirka Oddih,

2014, t. v., 294 str., 29,95 €

Charlotte Rogan

Leta 1912 se je potopil Titanik, preživele pa so v rešilnih čolnih razmehroma hitro rešile ladje, ki so prišle na kraj nesreče. Kaj bi se dogajalo brodolomcem, če jih ne bi bilo? Nekaj podobnega se je najbrž vprašala ameriška pisateljica Charlotte Rogan, ki je začela pisati šele v svojih srednjih letih, svoj prvi roman pa je zgodovinsko umestila dve leti po potopu Titanika (izšel je leta 2012, ob stoti obletnici Titanikovega potopa), na začetek prve svetovne vojne. Glavnina njene zgodbe se dramatično dogaja v rešilnem čolnu, v katerega so se po potopu ladje zatekli brodolomci. Ker rešilne ladje ni na spregled kar nekaj dni, se odnosi na čolnu ob pomanjkanju hrane in vode zaostrijo in vse bolj zapletajo in tisti, ki so bili na začetku morda videti nemočni, v čolnu počasi, a zanesljivo prevzemajo pobudo, ki vodi do usodnih posledic. *Brodolom* je prefinjena mešanica drame in srhljivke, ki jasno pokaže, v kaj se lahko spremenijo sicer galantne ladijske potnice (in potniki), ko se morajo boriti za svoje življenje. > SAMO RUGELJ

... prefinjena mešanica drame in srhljivke ...

Afričan

J. M. G. Le Clézio

prevod: Mojca Medvedšek

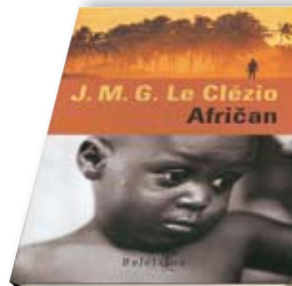
Študentska založba,

zbirka Beletrina,

2013, t. v., 87 str., 19 €, JAK

J. M. G. Le Clézio

Francoski nobelovec iz leta 2008 je ta drobní avtobiografski roman napisal v enem dahu na prelomu leta 2003 v letu 2004, ko je tudi izšel. Gre za del otroštva, ki ga je avtor preživel v Afriki, kamor je z mamo in bratom za nekaj časa odšel na obisk k očetu, ki je v tej »puščobni pokrajini«, kot ji je rekel, služboval kot zdravnik. Afriške impresije, ki jih bogatijo tudi fotografije, umeščene med besedilom, in prvinska energija črne celine v bralca butnejo že na

prvih straneh, na protagonistovo življenje pa vplivajo povsem drugače kot urbano bivanje v Nici. Šele tu se avtor, takrat še mladenič, začne zavedati svoje fizične podobe, obraza in njegovih značilnosti, agresije afriške narave, ki se nad prebivalce lahko znaša tako z vetrom kot s strelom, hkrati pa ponuja neposredne izkušnje z živalmi od mravelj do škorpiljonov. Seveda pa ima glavno vlogo v delu oče. Roman se tako deloma bere kot spomin na očeta, saj Le Clézio izrisuje nekakšen kroki njegova življenja, tu in tam pa je to analiza nepovratnega osebnostnega spreminjanja očeta v toku njegovega afriškega življenja. > SAMO RUGELJ

Enaka glasba

Vikram Seth

prevod: Dušanka Zabukovec

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki, 2013, t. v., 416 str., 37,96 €, JAK

Nežno, lirično in s poslušom izpisan roman, v katerem se med glasbo pretaka ljubezen in je ljubezen zaznamovana z glasbo. Vikram Seth (1952) je indijski pisatelj, ki je zaslovel s svojim eposom *Primeren fant* (1993), morda najdaljšem romanu v angleškem jeziku, ki je izšel v enem delu, poleg tega pa je napisal samo še roman v verzih *Golden Gate* (1986) in roman *Enaka glasba*, ki je izšel leta 1999. V njem se Seth spusti v svet igranja klasične glasbe, na ozadju godalnega kvarteta, v katerem igra protagonist in prvoosebni pripovedovalec Michael, pa izriše ljubezensko zgodbo, ki je ta ni uspel uresničiti s pianistko Julio desetletje poprej, ko sta skupaj bivala in igrala na Dunaju. Ko Michael v Londonu po naključju ponovno naleti na Julio, se stara čustva zbudijo na obeh koncih, in kljub temu da je ona poročena in ima mladega sina, v bolj ali manj skrivnih srečanjih, ki jih intonira glasbo, poskušata še enkrat zgraditi svoje razmerje. To pa se zdaj giblje po drugačnih tonih kot poprej, tudi zato, ker ima Julia težave s sluhom, kar pomembno vpliva na njeno doživljanje sveta, sploh ob dejstvu, da želi obuditi svojo nekdanjo pianistično kariero. Bo kvartet prerasel v kvintet ali razpadel v nov duet? Roman, ki se ne sprašuje, ali je že glasba sama dovolj za srečo. > SAMO RUGELJ

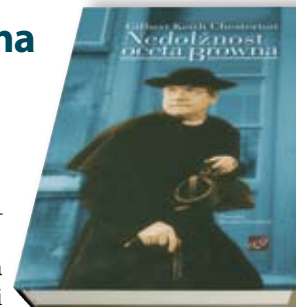
Nedolžnost očeta Browna

Gilbert Keith Chesterton

prevod: Branko Gradišnik

Celjska Mohorjeva družba in Društvo Mohorjeva družba, 2013, m. v., 288 str., 20 €, JAK

Chestertona (1874–1936), angleškega pisatelja in teologa mnogi štejejo tudi za enega največjih zgodnejših piscev detektivskih zgodb, ki so ga imenovali tudi »princ paradoksov«. Izbor njegovih romanov o katoliškem duhovniku, očetu Brownu, v slovenščini že poznamo, zdaj pa prvič izhaja integralna in hkrati najboljša prva knjiga (od petih, izšla je 1911). V njej se oče Brown že hitro pokaže kot bistroumen in pronicljiv analitik, ki zmore napovedati tako prihodnje dogodke kot rešiti pretekle, to pa njegov avtor počne z izbranim jezikom in besedno virtuoznostjo, ki še dodatno zažari v mojstrskem prevodu Branka Gradišnika. Vrhunske detektivske zgodbe, ki jim patina klasike doda še ugotovitev, da takih pripovedi danes ne piše nihče več. > SAMO RUGELJ

Zgodbe iz enega in drugega žepa

Karel Čapek; prevod: Nives Vidrih

Mladinska knjiga, zbirka Kondor, 2013, t. v., 428 str., 29,95 €

Čapek (1890–1938), češki klasik v rangu Haška, Hrabala in Kundere, je bil znan po svoji raznoliki literarni ustvarjalnosti, ki se je raztezala od znanstvenofantastičnih del (prvi je tudi uporabil besedo robot) prek pravljic in potopisov do kriminalnih zgodb. Prav dobro ga poznamo tudi pri nas, saj je prevedenih več kot deset njegovih knjig. *Zgodbe iz enega in drugega žepa* je zbirka detektivskih in kriminalnih kratkih zgodb, ki so bile v skupni knjigi prvič objavljene leta 1929, v njih pa se Čapek izkaže kot spreten pripovedovalec in raziskovalec najrazličnejših zločinov, ki jih ob tem gladko zašili še s svojevrstnim (češkim) humorjem. Lep primer za to je, denimo, v zgodbi *Izginotje gospoda Hirscha*, kjer ta »kšeftar« nenadoma izgine neznan kam, po nekaj dneh pa ga najdejo zadavljenega v kovčku na železniški postaji. Na njem so ostanki barve s cenene preproge, ki sta mu jo hotela prodati trgovca sumljivega porekla, oba pa, zato ker so ju videli priti k Hirschu, hitro izsledijo. Čapek ne problematizira njunega dejanja, ki ga vidi kot naravno udejstvovanje zločincev, temveč modro sklene, da morilcev ne bi dobili, če ne bi prodajala cenениh preprog: »Prodajati ničvredno robo, to pa se človeku maščuje.« > SAMO RUGELJ

Samogovori

Andrés Neuman

prevod: Marjeta Drobnič

Cankarjeva založba, 2013, t. v., 172 str., 22,95 €, JAK

Trije glasovi in tri perspektive iste zgodbe poganjajo tri prvoosebne pripovedi tega kratkega romana, ki ga je napisal španski pisatelj argentinskega rodu (1977), pri nas že znan po delu *Popotnik stoletja*. Na eni strani je na smrt bolna žena, ki najde uteho v mladem ljubimcu, s katerim se spusti v burno romantično zvezo. Na drugi pa sta najpomembnejša moška njenega življenja, njen mož, ki svoji ženi da čas in prostor, da predela svoj položaj in se dokončno soočiti z njim, in pa njun desetletni sin, ki se z očetom odpravi na pot, da bi na njej morda dozorel prej, kot je bilo mišljeno sprva. Inteligentno napisana meditacija o življenju, ki ga njegov nenadni morebitni konec spremeni v svojevrsten obračun in inventuro. > RENATE RUGELJ

lu *Popotnik stoletja*. Na eni strani je na smrt bolna žena, ki najde uteho v mladem ljubimcu, s katerim se spusti v burno romantično zvezo. Na drugi pa sta najpomembnejša moška njenega življenja, njen mož, ki svoji ženi da čas in prostor, da predela svoj položaj in se dokončno soočiti z njim, in pa njun desetletni sin, ki se z očetom odpravi na pot, da bi na njej morda dozorel prej, kot je bilo mišljeno sprva. Inteligentno napisana meditacija o življenju, ki ga njegov nenadni morebitni konec spremeni v svojevrsten obračun in inventuro. > RENATE RUGELJ

NAROČILNICA

ČE ŽELITE REDNO BRATI REVILJO **BUKLA**, SE NANJO LAHKO TUDI NAROČITE!

- pošljite svoje podatke (ime, priimek in naslov) na bukla@umco.si ter plačajte naročnino,
- ali pa nas pokličite na telefonsko številko: 01/520 18 39 ali gsm 041/670 666, če želite prejeti položnico.

Po naročilu boste Buklo pred ostalimi prejeli v poštni nabiralnik. Letno izide osem števil.

NAROČNINA ZA ENO LETO ZNAŠA **16 €**, ZA DVE LETI PA **30 €**.

ČE REVIJO **BUKLA** DOBITE NA BREZPLAČNIH LOKACIJAH, PA BI VSEENO ŽELELI PODPRETI NJENO IZHAJANJE:

VESELI BOMO VAŠEGA PRISPEVKA REVILJI **BUKLA** V VIŠINI **20 €** ALI **40 €**.

V zameno za podporo boste prejeli eno (za 20 €) ali pa dve izbrani knjigi (za 40 €) iz našega založniškega programa. Izbirate lahko med:

- stvarno literaturo: *Monokultura* (F. S. Michaels), *Poslušnost avtoriteti* (S. Milgram) in *Otrok, družina in svet zunaj* (D. W. Winnicott),
- kriminalnimi romani Jamesa. M. Caina: *Koktejl'ar'ca*, *Dvojno zavarovanje* ali pa *Poštar vedno pozvoni dvakrat*,
- knjigami intervjujev Vesne Milek, Mance Košir ali pa Bernarda Nežmaha.

ZA PODORO SE VAM BOMO ZAHVALILI S ŠE BOLJŠIMI PRIHODNJI MI ŠTEVILKAMI REVILJE **BUKLA**!

Izbor velja do odprodaje zalog.

Podatki za nakazilo: UMco, Leskoškova 12, 1000 Ljubljana; POR pri NLB 02045-0015514371 s pripisom naročnina ali podpora reviji Bukla.

Don Camillo in Peppone 1

Giovannino Guareschi

prevod: Vasja Bratina

Celjska Mohorjeva, Društvo Mohorjeva družba, 2013, m. v., 344 str., 20 €

Guareschi (1908–1968), italijanski novinar in humorist, je najbolj znan prav po svojem liku don Camillu. Camillo je razboriti duhovnik, ki se z levičarjem Pepponejem

stalno zapleta v raznovrstne retorične ter tudi drugačne komične prepire. Guareschi je prvo zgodbo o njem objavil leta 1946, končni rezultat pa je lepo število zgodb, ki so potem izšle v kar nekaj knjigah. Že prva je reprezentativna po svoji vsebini: don Camilla po gromki pridigi v temi nekdo mahne s palico, zato se Camillo posvetuje z Jezusom, kaj storiti, ta pa je odločen, da je pač treba odpustiti. Čez dva meseca pride na spoved Peppone, prizna, da ga je udaril on, Jezus pa Camillu ne dovoli, da bi nanj položil roko, zato ga ta za povračilo brcne. In so vsi zadovoljni. Pričujoča knjiga prinaša prvih petdeset zgodb, v katerih ponekod nastopata skupaj, spet drugod pa vsak posebej. Žlahtni italijanski humor v prevodu Sovretovega nagrajenca. > SAMO RUGELJ

Baladine in romance

Ignacy Karpowicz

prevod: Jana Unuk

Cankarjeva založba, 2013, t. v., 629 str., 34,96 €, JAK

Poljski pisatelj mlajše generacije (1976) je cenjen tako pri bralcih kot kritikih, ki ga primerjajo s klasiki, kot sta Kundera in Bulgakov. Po prebranem jim lahko le pri-

trdimo, saj je roman prava literarna mojstrovina, kakršne v poplavi sodobnih del, ki večinoma le reflektirajo realnost, ne dobimo pogosto v roke. Dogajanje je postavljeno v današnjo Poljsko med običajne male ljudi, ki živijo zdolgočasna in prazna življenja. Izkaže se, da tudi v nebesih ni kaj dosti boljše, zato se bogovi odločijo za sestop. Po Poljski se tako naenkrat sprehajajo Jezus, Nike (tudi lastnica športne firme), Oziris in drugi, ki si želijo spremeniti stvari. Vprašanje pa je, ali jim bo tudi uspelo. Odlična družbenokritična, ironična, humorna in stilsko izpiljena zgodba, v kateri avtor posrečeno prepleta človeško, božansko in še kup posebljenih literarnih junakov, abstraktnih pojmov in predmetov. Toplo priporočamo. > KRISTINA SLUGA

Jadran Krt: Leta ponižnosti

Sue Townsend

prevod: Maja Šturm

Avrora, 2013, m. v., 356 str., 19,90 €

Slovenski bralci lahko že več kot četrto stoletja spremljamo različne težave rahlo nevrotičnega britanskega junaka Jadrana Krta. Pred našimi očmi je iz mozoljastega

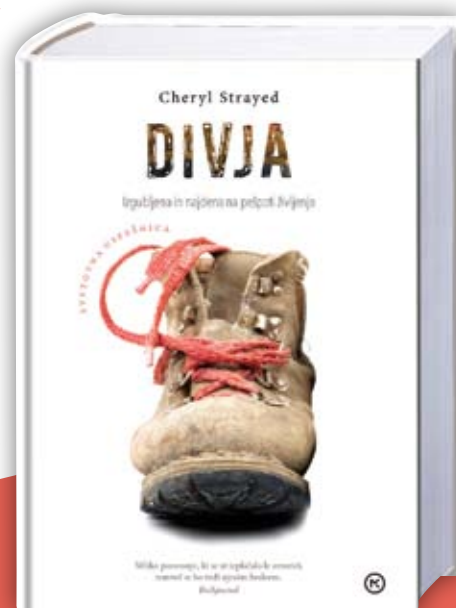
fanta, ki je poskušal s poezijo prebroditi prve ljubezenske težave in preživeti v razpadajoči družini, odrasel v skoraj štiridesetletnika, ki ga, seveda, pestijo letom in družbenim razmeram primerne težave. Žena Marjetka kaže vedno večje znake nezadovoljstva, obstaja velika možnost, da bo izgubil službo v knjigarni in njegova prostata ne dela več tako kot bi morala, zato obišče zdravnico. Daleč na obzorju pa se kot rešiteljica znova pojavlja Jadranova prva ljubezen Pandora. Priljubljena angleška avtorica z veliko mero humorja in družbene kritike zariše nove življenjske preizkušnje prikupno zmedenega Jadrana, ki je prav zaradi svojih iskrenih dnevniških zapiskov prirasel k srcu mnogim generacijam po vsem svetu. > RENATE RUGELJ

PREMAGALA DIVJINO IN NAŠLA ... SEBE!

Resnična zgodba o ženski, ki se je v trenutku brezupa odpravila na mogočno Pacifiško gorsko pešpot. Brez pohodniških izkušenj je zagrizla v 1800 km dolgo pot po zasneženih vrhovih, peklenskih puščavah in nedotaknjenih gozdovih. Ob tej doživetih in duhoviti pripovedi vas bo prišlo, da bi tudi vi obuli gozdarje ...

PREVEDENA ŽE V VEČ KOT 30 JEZIKOV

Knjiga, zaradi katere je Oprah Winfrey obudila svoj knjižni klub.

Arhitekt Danilo Fürst

The Architect Danilo Fürst

Nataša Koselj

fotografije: Miran Kambič et al.

Celjska Mohorjeva družba,
2013, t. v., 319 str., 50 €, JAK

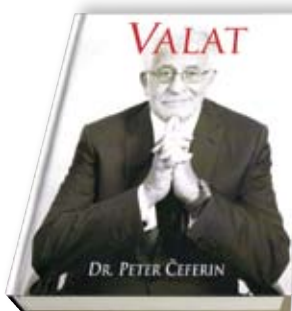
Skozi celotno knjigo, posvečeno arhitekturnemu mojstru Danilu Fürstu, ki se je rodil leta 1912, umrl pa je leta 2005 – s svojim prepoznavnim slogom je najbolj zaznamoval arhitekturo petdesetih in šestdesetih let minulega stoletja –, veje avtorčina ljubezen do arhitekture 20. stoletja, ki jo Koseljeva, priznana arhitektka, kustosinja in industrijska oblikovalka, predano raziskuje že dvajset let. Imela je to srečo, da se je več let lahko družila z arhitektom Fürstom, ki jo je poleg še nekaterih svojih kolegov, kot pravi avtorica, »naučil bistveno več«, kot se je naučila v času študija. S tem delom, ki sloni na preglednem slikovnem gradivu, podprtem z jedrnatimi razlagami Fürstovih del vse od začetkov njegovega ustvarjanja pa do smrti, mu je Koseljeva postavila veličasten spomenik. Knjiga, dragocena tako za profesionalne arhitekte kot za ljubitelje velikih slovenskih mojstrov, je od začetka do konca zasnovana tako, da jo ob slovenskem bogati še besedilo, prevedeno v angleški jezik. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Valat

Peter Čeferin

ilustracije: Izar Lunaček

Litera, 2013, t. v., 135 str., 16,90 €

Po kratkih kariernih prigradah v *Mojem odvetniškem življenju* dr. Peter Čeferin ni odložil pisala, temveč je sklenil nadaljevati v podobnem slogu, formatu ter z istim stripovskim opremljevalcem, Izarjem Lunačkom. Tokrat je popisal postaje svojega življenja skozi osemindeset anekdotičnih črtic, ki dokazujejo, da je mož živel zanimivo, eklektično življenje, polno preobratov (od večkratnega aresta zaradi nočnega pijančevanja do štiridesetletne abstinence) in strasti (gledališče, pisanje, karate, družina). Poleg tega, da je humor glavno avtorjevo orodje za obračunavanje s seboj, postane tudi ščit, s katerim se obrani družbenih lucidnosti v prehodih različnih sistemov in ozračij; navsezadnje gre za petinsedemdesetletnika, ki je v svoji odvetniški praksi videl, izkusil in razumel več, kot prenese papir. > ŽIGA VALETIČ

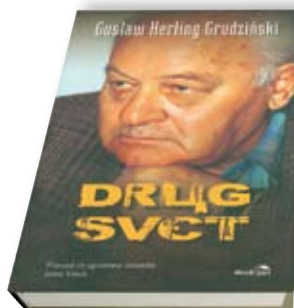
Drug svet

Gustaw Herling Grudziński

prevod: Jana Unuk

Modrijan, zbirka Poteze,

2013, t. v., 312 str., 35,40 €

Poljski esejist, novinar in pisatelj, je izpod nemške okupacije že jeseni 1939 zbežal v sovjetsko okupacijsko cono, od tam naprej v Lvov, marca 1940 pa ga je pri poskusu ilegalnega prestopa meje aretiral sovjetski NKVD. Zaradi tega je bil obsojen na pet let bivanja v delovnem taborišču. V letih 1940 do 1942 je živel v enem od taborišč, po vojni pa se je preselil v tujino. Pričevanjska knjiga *Drug svet* je prvič izšla leta 1951 v angleščini, v njej pa Herling-Grudziński s peresom hladnokrvnega kronista (desetletja pred Šalamovimi *Kolimskimi zgodbami* in Solženicinom) popisuje, včasih skoraj onkraj izgovorljivega, strahote bivanja v delovnem taborišču, v katerih so Sovjeti svoje jetnike kot sužnje izkoriščali za državna dela. Knjiga o svetu, v katerem so veljala drugačna pravila. > SAMO RUGELJ

Pučnik

Rosvita Pesek

Mohorjeva družba Celovec,

2013, t. v., 492 str., 35,90 €, JAK

Zgodovinarica in televizijska voditeljica Rosvita Pesek je po skupinskem portretu prve poosamosvojitvene vlade, v kateri je imel Jože Pučnik eno ključnih vlog, zdaj izrisala še povsem njegovo portretno študijo. Prikaže ga kot človeka, ki je po več kot šestih letih politično motiviranega zapora odšel v Nemčijo, tam znova začel na dnu in se, ko je začutil, da bo doma mogoče nekaj spremeniti, vrnil ter začel jasno, odločno in brez preračunljivosti razglašati zahtevo po osamosvojitvi Slovenije. Pučnik je bil osebnost, pri kateri je

... prevelik za čas
in sodobnike ...

bilo, po vseh krivicah, podlostih in ponižanjih, ki jih je doživel, v javnih nastopih čutili nekaj zagrenjenosti, ne pa tudi maščevalne želje po poravnavanju računov – kar so mu podtikali nasprotniki, posebno takrat, ko se je lotil raziskovanja povojnih pobojev. Spotikali pa so ga tudi nekateri politični sopotniki, da bi prikrili lastnim ambicijam in koristim podrejena ravnanja. Avtorica je svojo misel, da je bil Jože Pučnik prevelik za čas in sodobnike, med katerimi je živel, zgovorno ilustrirala že na začetku knjige z opisom zakulisnih dogajanj ob njegovi smrti, ko so nekatere skupine celo s poslovnimi zadržki nasprotovale pogrebu z državnimi častmi. > IZTOK ILICH

Kljub vsemu reci življenju da

Viktor E. Frankl

prevod: Miriam Drev, Jože Stabej

Celjska Mohorjeva, Društvo Mohorjeva

družba, 2013, m. v., 176 str., 15 €

Znani dunajski profesor nevrologije in psihiatrije, dr. Frankl, je opisal osebno izkušnjo življenja v Dachau, Auschwitzu in drugih koncentracijskih taboriščih, kjer je med drugo svetovno vojno preživel tri leta. Poleg vseh pritiskov, ki jih je terjal težek taboriščni vsakdan, je veliko razmišljal o ohranjanju človečnosti in iskanju smisla človeškega bivanja. Druga, dopolnjena izdaja avtobiografske zgodbe zato nosi še dodatek z naslovom *Temeljna načela logoterapije (logos je smisel)*. V skladu z logoterapijo je prizadevanje po iskanju smisla v življenju glavna gonilna sila človeka. > RENATE RUGELJ

Kerigma; v barakah z ubogimi

Kiko Argüello

prevod: Andrej Turk

Družina, 2013, m. v., 106 str., 12,90 €

Beseda *kerigma* izhaja iz grške besede, ki pomeni *razglas* oziroma *oznanilo*. Skozi oznanjevanje krščanstva v revnih barakarskih predelih Madrida je španski slikar Francisco José Gómez de Argüello Wirtz - Kiko, ki je že pri dvajsetih dobil državno priznanje za umetnost, nato pa doživel globoko osebno krizo, odkril svoje življenjsko poslanstvo. Skupaj s kemičarko in poznejšo teologinjo Carmen Hernández veljata za utemeljitelja neokatehumenske poti, knjiga pa na kratko oriše zgodovino tega misijonarskega gibanja, ki se je razširilo v več kot sto držav. > ŽIGA VALETIČ

Joseph Anton

Spomini

Salman Rushdie

prevod: Jure Potokar

Modrijan, zbirka Poteze,

2013, t. v., 710 str., 44,90 €, JAK

Moralo bi biti še eno prijetno valentinovo, vendar je indijsko-angleški pisatelj Salman Rushdie na ta dan leta 1989 prejel svojevrsten poljub smrti. Zaradi razžalitve preroka Mohameda in žalitve muslimanske vere sploh v romanu *Satanski stih*, ki je izšel leto poprej, je ajatola Homeini v zvezi z Rushdijem oznanil fatvo, neke vrste smrtno obsodbo, s katero je pozval muslimane, naj pisatelja ubijejo. Od tega trenutka dalje se je Rushdijeju življenje korenito spremenilo, njegovo vsakodnevno bivanje in gibanje je bilo močno oteženo, njegova eksistenca je postala točka na listi diplomatskih pogovorov med Iranom in Veliko Britanijo, njegovo intimno življenje, vključno z odnosi z njegovimi najbližjimi, denimo s sinom, pa je

... ena najbolj napetih literarnih avtobiografij zadnjega časa ...

razpadlo v kosce, ki jih je naslednja leta uspel krpati samo za silo in na obroke. Joseph Anton je bilo skrivno ime, ki ga je Rushdie uporabljal kar nekaj časa, obenem pa je to tudi naslov intenzivne in gosto pisane avtobiografije, ki se po svojem začetku ob sprožitvi fatve v nadaljevanju vrne nazaj v Rushdijevo mlado-

dost, potem pa postopoma analizira njegovo avtorsko formiranje in pokaže nastavke, ki so bili temelj za inkriminirani roman. Rushdie o sebi piše v tretji osebi, vendar ves čas čutimo, da gre za osebno poročilo, da se hoče zahvaliti tistim, ki mu v tistih časih niso obrnili hrbta (denimo mnogi angleški pisatelji, ki so mu omogočili skrivanje na raznih krajih itn.), a da si ne more kaj, da ne bi bolj ali manj neposredno okrcal tudi tistih, ki so se ustrašili kazni, ki ga je zadela, in se raje obrnili stran. *Joseph Anton* je ena najbolj napetih literarnih avtobiografij zadnjega časa, ki jo seveda nepozabno navdihuje Rushdijev veličasten pripovedni talent. > SAMO RUGELJ

Zgodovina v mojem življenju

Spomin na tri obdobja

Ivan T. Berend

prevod: Matej Venier

Modrijan, 2014, t. v., 264 str., 37,40 €

Leta 2013 je v slovenščini že izšla *Gospodarska zgodovina Evrope v 20. stoletju*, ki jo je napisal Berend (1930), profesor na ameriški UCLA, po rodu pa sicer iz Madžarske. Založba Modrijan je predstavitev tega avtorja zdaj dopolnila še z njegovo avtobiografijo, ki je izvirno izšla leta 2009 v angleščini. Z njo je Berend želel Američanom in tudi drugim zahodnjakom predstaviti svoj osebni (pa tudi vzhodnoevropski) pogled na dogajanje v Vzhodni Evropi v obdobju od njegovega rojstva pa do zloma socializma, saj je ob vsakodnevnem druženju z njimi ves čas ugotavljal, da imajo, v zvezi s tamkajšnjim resničnim življenjem običajnih ljudi, pa tudi javno delujočih intelektualcev, precej omejen in ozek pogled. Berend je v svojem življenju preživel marsikaj, od koncentracijskih taborišč do kariernega vzpona na Madžarskem, kjer je zasedal najpomembnejše univerzitetne položaje v državi in bil tudi glasnik reform, ki so zrušile komunizem, potem pa je v devetdesetih letih v ZDA naredil novo kariero in se uveljavil še tam s svojimi strokovnimi deli. Avtobiografija madžarskega intelektualca, ki je svojo deželo lahko kritično opazoval tako od znotraj kot tudi od zunaj. > SAMO RUGELJ

LENI RIEFENSTAHL

504 strani
trda vezava
39,90 €

PRVA BIOGRAFIJA LENI RIEFENSTAHL V SLOVENŠČINI

Mnenja o Leni Riefenstahl so še vedno deljena: nekateri jo razglašajo za »fanatično nacistko« in brezsravno propagandistko Tretjega rajha, spet drugi za »ujetnico grozote zgodovine«, nihče pa ji ne odreka mojstrstva, ki ga je znala preliti v gibljive slike, katerih dovršenost se zdi še danes osupljiva.

Trojanski pes

Dragica Korade

Litera, zbirka Nova znamenja,
2013, m. v., 242 str., 19,60 €, JAK

Novinarka, Večerova kolumnistka in nagrajenka Društva novinarjev Slovenije za izstopajoče novinarske storitve v letu 2011, je v *Trojanskem psu* (pomembno pojasnilo naslova najdemo v uvodnem sestavku knjige) zbrala kolumne, ki segajo vse do leta 1989, večinoma pa so nastale v tem tisočletju. Prizemljena besedila bistroumno analizirajo duha tranzicijske družbe in zlovesče napovedujejo vse, kar nas je zaradi kratkovidnosti moralo doleteti. V ospredju niso politične premene, temveč celotna družbena vertikala, ki jo Koradejeva popisuje z ostrim kulturnim in zgodovinskim spominom, v razgibanem asociativnem slogu. Kritična analiza poosamosvojitvenega časa, primerno odmaknjena od prestolnice. > ŽIGA VALETIČ

Zločin brez kazni

Rusija, islam, Zahod

Branko Soban

Sanje, zbirka Dokumenta,
2013, pt. v., 304 str., 21 €, JAK

Zbirka političnih intervjujev, za katero je novinar in nekdanji dopisnik iz Moskve Branko Soban prejel nagrado za novinarski dosežek preteklega leta, vključuje enaintrideset od skupaj dvainšestdesetih intervjujev, ki bodo izšli v dveh knjigah. Štirje sklopi zaokrožajo intervjuje, pove-

Branko Soban

zane z Rusijo, z Balkanom, z islamsko-zahodnimi ločnicami in, zadnji trije, s turško-kurdskimi spori. Vsi pogovori so potekali po letu 2000, zato prinašajo verističen odsev trde politične stvarnosti današnje Vzhodne Evrope in Bližnjega Vzhoda. Impresivna so že sama imena, med katerimi najdemo akademike in profesorice, borce za človekove pravice, okoljevarstvenike, predsednike vlad, opozicijske voditelje, pisatelje, nobelovce, verske vodi-

telje, zgodovinarje, politične analitike, soprogo umorjenega vohuna, pianista, preganjano novinarko, in, denimo, »glavnega finančnika« Al Kaide. Še eno pomembno delo iz zbirke Dokumenta. > ŽIGA VALETIČ

Ozna in prevzem oblasti 1944–1946

Ljuba Dornik Šubelj

Modrijan, Arhiv Republike Slovenije,
2013, t. v., 472 str., 24,90 €

Oddelek za zaščito naroda s kratico Ozna je nastal v zadnji etapi druge svetovne vojne, spomladi leta 1944, potem ko je prevzel funkcije nekdanje Varnostno-obveščevalne službe

(Vos). Gre za partijski telesi, ki sta, kot ugotavlja zgodovinarica Ljuba Dornik Šubelj, ključno prispevali k povojni politični usmeritvi jugoslovanskega prostora, saj »je bil njihov glavni namen, da po osvojitvi Beograda zbirajo informacije, s katerimi bi lahko vodstvo odporniškega gibanja preprečilo prihod zahodnih zaveznikov in tako obdržalo vodilni vpliv Rdeče armade tudi v Sloveniji«; glavni štab Slovenije in Hrvaške pa so ukinili, »da ne bi prišlo do odcepitve zahodnih delov Jugoslavije«. Ozna in prevzem oblasti 1944–1946 je doslej najbolj natančna in nepristranska monografija o tej organizaciji, ki je jugoslovansko rešitev ter svoje načrte po zgodovinski odcepitvi Slovenije od Italije in Nemčije lahko uveljavila le z nasiljem ob koncu vojne, svojo naslednico pa pozneje dobila v Udbi. > ŽIGA VALETIČ

»Ostpolitik« Willyja Brandta in Jugoslavija (1963–1969)

Dušan Nečak

Znanstvena založba Filozofske
fakultete, zbirka Razprave FF,
2013, m. v., 272 str., 24,90 €

Dušan Nečak

Čeravno so diplomatski odnosi med Vzhodno in Zahodno Nemčijo zgodovinsko manj raziskani, se je v njih pogosto odražal odnos med kapitalističnim in socialističnim delom Evrope in je njihov vpliv sprožal politične procese na obeh straneh železne zavese. Profesor, nekdanji dekan, po stroki pa zgodovinar Dušan Nečak je na podlagi diplomatskega gradiva nemškega izvora preučil lik Willyja Brandta in njegovo »Ostpolitik«, v okviru katere se je župan Zahodnega Berlina in socialdemokratski kancler zavzemal za boljše odnose z vzhodnimi državami. Tudi z Jugoslavijo, s katero je po desetletju diplomatskega molka znova vzpostavil stike, analizi tega zblíževanja pa je namenjen drugi del knjige. Leta 1974 je moral Brandt odstopiti s položaja zaradi vohuna v svojem kabinetu Güntherja Guillaumea, ki ga »je vzhodnonemška tajna policija Stasi že leta 1956 poslala v ZRN kot oficirja s posebno nalogo«. > ŽIGA VALETIČ

Nacionalizacija preteklosti

Božidar Jezernik

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2013, m. v., 370 str., 24,90 €

Božidar Jezernik začenja knjigo s poglavjem o marčni revoluciji leta 1848 v Avstrijskem cesarstvu, poimenovani tudi pomlad narodov. Pri tem poudarja, da so bile sredi devetnajstega stoletja nove politične skupnosti, narodi, povsem brez precedensa; tedanjim Slovencem je bila povsem tuja celo beseda narod. Pri oblikovanju nove, slovenske skupinske identitete je bilo strateškega pomena manipuliranje oziroma »nacionalizacija« preteklosti: iz množice dogodkov in osebnosti v preteklosti je bilo treba selektivno izbrati tiste, ki so bili pomembni in značilni za narod. Avtor v knjigi z uporabo številnih doslej »spregledanih« virov nazorno pokaže, kako je potekala takšna konstrukcija narativne podobe (slovenskega) naroda, ki je bila po njegovem mnenju namenjena uspešnejši modernizaciji različnih segmentov družbe. > MAŠA OGRIZEK

Rimska zgodovina

Jules Michelet
prevod: Saša Jerele

Modrijan,
2013, t. v., 432 str., 36,90 €, JAK

Jules Michelet

Michelet (1798–1874) je bil veliki francoski zgodovinar, najbolj znan po svoji *Zgodovini Francije* in *Zgodovini francoske revolucije*, v francoščini pa je prvi uporabil izraz renesansa. *Rimska zgodovina* je izšla leta 1831 kot Micheletovo zgodnejše delo, »ko je bil še bolj pisatelj kot zgodovinar«, v njem pa se je

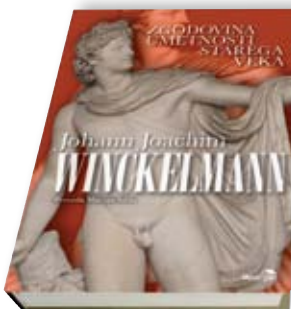
avtor osredotočil na nastanek, razvoj in razkroj Rima pred začetkom našega štetja, ko se je utapljal v državljanskih vojnah. Michelet svojo monografijo vpelje z opisom Italije, plemen, ki so naseljevala rimsko območje, in pa nastajajoče zakonodaje, kar vse je bilo podlaga za nastanek Rima (pri njegovem nastanku navaja tako mitološke kot najbolj verjetne razloge). V nadaljevanju pa se posveti predvsem rimskemu osvajanju v obdobju od leta 343–134, v katerem so se po osrednji

in južni Italiji pozneje lotili Sicilije in Sardinije ter si potem pokorili tudi Grčijo in Hispanijo. V zadnjem delu Michelet prikaže razloge za propadanje mesta v obdobju 133–30, ko so se rimskemu senatu, predstavniku rimskega ljudstva, hodili klanjat kralji iz vsega sveta, medtem pa je to ljudstvo, izčrpano v neskončnih vojnah, že skoraj izginilo. Knjiga se sklene s poglavjem, ko Oktavijan in Antonij maščujeta umorjenega Cezarja, Antonij pa pozneje naredi samomor v Aleksandriji. Z mnogimi opombami in citati opremljeno delo je namenjeno predvsem tistim, ki jih zanima poglobljeno, hkrati pa eruditsko in živopisno branje o italijanski zgodovini.

Zgodovina umetnosti starega veka

Johann Joachim Winckelmann
prevod: Martina Soldo

Modrijan,
2013, t. v., 320 str., 29,90 €, JAK

Joachim (1717–1768), nemški umetnostni zgodovinar, je najbolj znan po pričujoči knjigi, ki je izšla leta 1764 in je bila kmalu prepoznana in priznana kot zelo pomembno delo evropske literature. Joachim je z njim v širokem zamahu predstavil obsežen pregled antične umetnosti, ki je vključeval tudi Egipčane in Etruščane. Delo je pisano zgoščeno, avtor pa pri svoji razlagi izhaja iz mitološkega in/ali zgodovinskega ozadja, oziroma se sklicuje na dogodke iz časa, v katerem je živel, slog pisanja pa teži k učeni govorici, s katero skuša čim bolj opredeliti pojme antične lepote. Monografija je po uvodnem delu, kjer avtor preučuje umetnost glede na njeno bistvo, v osrednjem delu sistematično razdeljena na geografske podenote, torej poglavja o umetnosti pri Egipčanih, Fenicanih in Perzijcih, poglavje o umetnosti pri Etruščanih in sosednjih ljudstvih, potem najboljše poglavje o umetnosti pri Grkih, prvi del knjige pa se sklene s poglavjem o umetnosti pri Rimljanih. V nadaljevanju knjige se Joachim posveti še zgodovini umetnosti z vidika zunanjih, torej družbenih, zgodovinskih in splošnih intelektualnih razmer pri Grkih v posameznih časovnih obdobjih. Umetnostno-zgodovinska klasika.

Tragedija ljudstva

Ruska revolucija 1891–1924

Orlando Figes
prevod: Matej Venier

Modrijan,
2013, t. v., 935 str., 55,50 €, JAK

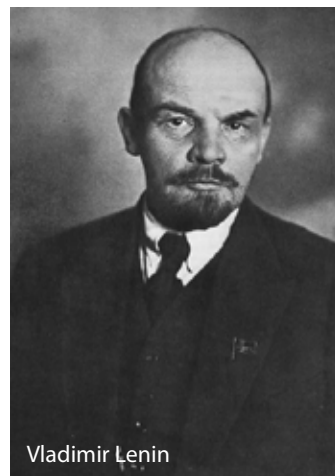
Figes (1959), angleški zgodovinar, ki se je specializiral za rusko zgodovino, pri nas pa imamo že prevedeni dve njegovi deli, *Natašin ples*, o ruski kulturni zgodovini, in *Šepetalci*, o prikitem in skitem življenju pod Stalinovim režimom, je obsežno monografijo o ruski oktobrski revoluciji napisal leta 1995, zanjo pa prejel tudi nekaj prestižnih knjižnih nagrad. Ne brez razloga: gre za prvovrsten zgodovinski epos, za katerega Figes čez dolga, a vznemirljiva

... podrobno razišče tisti del evropske zgodovine, ki je vplival tudi na naše življenje v obdobju 1945 do 1991 ...

uvodna poglavja bralcem pazljivo pripravi prizorišče, da bi se potem na njem lahko odigrali dogodki, ki so v poznejših letih, sploh pa po drugi svetovni vojni z boljševiškim in socialističnim sistemom postale realnost za skoraj tretjino svetovnega prebivalstva. Od dinastije Romanovih, izvoljenih, da vladajo Rusom na njihovi »sveti zemlji«, ki so na začetku dvajsetega stoletja še v veličastnem slogu praznovali svojo 300-letnico, kmalu za tem pa se je začel njihov dokončni zaton, prek Rasputina, neukega kmeta, ki je imel prek carice izjemen vpliv na Romanove, s čimer

car Nikolaj II

Vladimir Lenin

se je širokoustil, s tem pa še zmanjševal njihovo trdnost, pa nasprotij med kmečkim in mestnim prebivalstvom, ki so se začele v začetku dvajsetega stoletja vse bolj napenjati ter v strukturi družbe kazati velike razpoke, nas Figes počasi, a zanesljivo ter z virtuoznim pripovednim darom ter tudi prek številnih individualnih zgodb pelje naproti dogodkom (rusko-japonska vojna, revolucija leta 1905 in prva svetovna vojna), ki so pripravili oder za revolucijo leta 1917, ko je bil zadnji ruski car Nikolaj II. leta 1917 abdiciran, leto pozneje pa tudi ustreljen. Z občasnimi izleti v preteklost, se Figesovo delo osredinja na obdobje od leta 1891, ko je zaradi nizkih temperatur, ki so v Rusiji uničile pridelke, prišlo do hude lakote in nezadovoljstva Rusov s carsko oblastjo in so se v Rusiji ponovno zbudile Marxove ideje, pa vse do leta 1924, ko je umrl Lenin, in so bili z enopartijskim sistemom, kultom osebnosti ter nasiljem nad prebivalstvom postavljeni temelji za vzpon Stalinovega režima. *Tragedija ljudstva* je tako delo, s katerim Figes v širokem zamahu podrobno razišče tisti del evropske zgodovine, ki je neposredno in usodno vplival tudi na naše življenje v obdobju 1945–1991, v večji ali manjši meri pa posledice takratnega prelomnega dogajanja v Rusiji čutimo še danes.

Naravoslovje I

Kozmologija in geografija

Plinij Starejši; prevod: Matej Hriberšek
ZRC SAZU, 2012, t. v., 364 + 808 str.,
47 € (komplet dveh knjig), JAK

Po Plinijevem nebu in zemlji

Komentar h knjigam 1–6
Plinijevega Naravoslovja
Matej Hriberšek

Gal Plinij Selund, tudi Plinij starejši (23–79) je bil rimski pisec in učejnik, najbolj znan po svojem epochalnem knjižnem projektu *Naravoslovje*, imenovanem tudi »Encyclopedia Britannica antičnega sveta« (izbrana poglavja so že izšla leta 2009 v samostojni knjigi, prevedel jih je Hriberšek), v katerem je poskušal na enem mestu povzeti staroveško znanje o svetu. *Naravoslovje* v 37 knjigah je izšlo leta 77 in naj bi ga kot enega od najbolj ambicioznih antičnih prevajalskih projektov v naslednjih letih v slovenščino prevedel ter opombe k njemu napisal dr. Matej Hriberšek (celoten projekt bo predvidoma obsegal pet knjig). Prvi dvodelni paket knjig tako prinaša prevod prvih šest Plinijevih knjig v osnovni knjigi in pa obsežne in natančne Hriberškove opombe v drugi, samostojni, precej debelejši, knjigi. Plinij na skoraj 150 straneh svoje prve knjige najprej podrobno navede vsebino celotnega *Naravoslovja* (ta knjiga lahko služi tudi kot kazalo celotnega opusa), v naslednjih knjigah pa je potem po vrsti zaobsegel kozmologijo (2. knjiga), geografijo Evrope (3. in 4. knjiga) ter Afrike in Azije (5. in 6. knjiga). Projekt, pri katerem smo lahko fascinirani: tako nad nepopustljivo zavzetostjo in izjemno marljivostjo izvirnega avtorja v njegovi nameri opisati svet, kot tudi prevajalca in založbe ZRC (urednik zbirke Matjaž Vesel), ki sta si naložila prevod tega monumentalnega dela. > SAMO RUGELJ

Portret nomada

Marko Štampihar

Krtina, zbirka Krt,
2013, m. v., 256 str., 22 €, JAK

Knjiga *Portret nomada* je, kot zapiše avtor sam, »portret Deleuza filozofa, političnega aktivista, anarhističnega misleca, poeta, upornika, samotnega popotnika, učitelja«. Avtor Deleuzovo filozofijo, v kateri imata središčno mesto pojma razlike in singularnosti, postavi v dialog z mislijo Spinoze, Nietzscheja, Bergsona, Foucaulta, Rancièrja idr. Za Štampiharja je nomad metafora poti v neznano, stanja brez lastnine in vnaprejšnje vednosti. V skladu s tem tudi abstraktne filozofske pojme »prevaja« v konkretnije družbenopolitične koncepte, kot so: svobodna (javna) raba uma, družbena razmerja, ki niso utemeljena na dominaciji, samoorganiziranje, zastavljanje novih problemov onkraj utečene dokse ipd. > MAŠA OGRIZEK

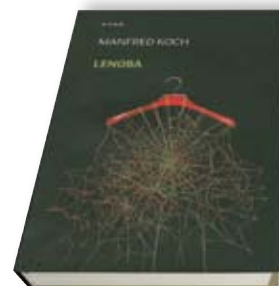

Lenoba

Manfred Koch; prevod: Seta Knop

Študentska založba, zbirka Koda,
2013, t. v., 129 str., 19 €, JAK

Brezdelje, lenarjenje ali na kratko lenoba je v popolnem kontrapunktu z današnjim življenjem, ki stavi na totalno delavnost in angažiranost v vsakem trenutku budnega življenja. Koch (1955), filozof in literarni kritik, v pričujočem delu s študijem preteklosti pa ugotavlja, da je imelo nedelo do začetka novega veka kulturno višji status kot delo. Pomembnost prostega časa po načelu, da naj bi bil človek zjutraj lovec, opoldne ribič, popoldan pa filozof, je naposled izginila z uveljavitvijo kapitalistične delovne etike, ki je povečevala gospodarsko rast, ki je predmoderne družbe niso poznale, saj so proizvajale le toliko, kolikor so potrebovale za preživetje. *Lenoba* je duhovita in domišljena kritika sodobnega življenja, ki svojem pehanju po čim več, na koncu išče uteho v Bóllovi briljantni domislici iz zgodbe Anekdoti o upadanju delovne morale (sicer ponovitvi antične anekdote med Diogenom in Aleksandrom Velikim), ko turist nagovarja počivajočega ribiča k podjetniški aktivnosti, ki bo imela potem, ko bo bodoči posel pripeljal na dovolj visoko raven, za končni rezultat ravno to, kar ribič počne že sedaj: lenobno počiva. > SAMO RUGELJ

Azijske filozofije in religije

Maja Milčinski

Mladinska knjiga,
2013, m. v., 412 str., 32,96 €, JAK

Pred kratkim mi je v roke spet prišla knjiga starih kitajskih modrosti (Mengzi, Zhongyong, Daxue) iz leta 1988, ki jo je prevedla ter uvodna besedila napisala Maja Milčinski. Redna profesorica za filozofijo in religije Azije na ljubljanski Filozofski fakulteti neevropske religije namreč preučuje, prevaja njihove spise in o njih piše že več kot tri desetletja, predava o teh temah po vsem svetu, knjige pa ji izhajajo v različnih jezikih. Pričujoče delo, mešanica esaja in strokovne monografije je sistematičen pregled azijskih filozofij, od *Yi jing*a (*Knjige premen*), ki velja za kulturni in filozofski temelj kitajske civilizacije, prek daoizma, konfucijanstva, hinduizma in budizma pa vse do korejske in japonske filozofije. Pri tem ne pozabi opozoriti na problem razmejevanja med religijo in filozofijo, ki sta v Aziji zelo prepletene, svojo knjigo, opremljeno tudi s fotografijami z njenih poti pa zaključí s pregledom novih religij na Japonskem. Vademekum azijskih filozofij, ki mu je avtorica globoko vtisnila svoj osebni pečat. > SAMO RUGELJ

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Prva slovenska založba

Vabimo vas
v naši knjigarni:
Celje
Prešernova 23
T 03/490-14-20(21)
Ljubljana
Nazorjeva 1
T 01/244-36-50

www.mohorjeva.org

Ogenj, rit in kače niso za igrače

Milena Miklavčič

Jutri 2052, 2013, m. v., 348 str., 30 €

Diplomirana pisateljica in novinarka, avtorica odmevnega bloga in tudi številnih knjižnih del za odrasle in mladino, se v svojem najnovejšem delu, mešanici

bistroumne etnološke raziskave in zgodovinske analize, posveča intimnemu življenju, torej spolnosti, higieni in prehranjevanju Slovencev, ki so bili na naših tleh rojeni v prvi polovici 20. stoletja. Miklavčičeva je svojo raziskavo opravila tako, da se je o teh rečeh pogovorila z več kot petdesetimi sogovorniki, njihove odgovore pa logično razporedila znotraj zastavljenih vsebinskih enot. Humorno, trpko in pogosto presenetljivo branje, v katerem spoznamo, kako drugače so živeli naši nedavni predniki in kako malo informacij so imeli o rečeh (denimo v zvezi s spolnostjo), o katerih zdaj redno poročajo in izobražujejo skoraj vse (ženske) revije. Izviran prispevek k zgodovini slovenskega vsakdanjega življenja. > SAMO RUGELJ

Festivalski kraji

Miha Kozorog

Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, m. v., 168 str., 19,90 €

Etnolog, kulturni antropolog ter sociolog Miha Kozorog (1975) se v podoktorskem projektu Festivalski kraji posveča fenomen festivalov.

Festivalska miselnost se je začela razvijati že v poznem socializmu, še posebej pa se prilega današnjemu kapitalističnemu ustroju družbe. Toda festivali kot prostori odprtega druženja so sami na sebi politični, ugotavlja nadalje, v kraje (največkrat na periferiji) prinašajo nov razvoj, privabljajo turiste, rojevajo sveže skupnostne pobude ter ustvarjajo nove kulturne identifikacije. Glavnina knjige se opira na spoznanja, povezana s festivali na Tolminskem (Sajeta, Metal Camp, Soča Reggae Riversplsh, Punk Rock Holiday itn.) ter z džezovskima festivaloma v Cerknem ter Novem mestu. Izkustveno. > ŽIGA VALETIČ

Dogodek v mestu

izbor: Jelka Ciglencečki

ilustracije: Damijan Stepančič

Goga, Literarna zbirka Goga, 2013, t. v., 183 str., 24,90 €, JAK

Založba Goga je deset slovenskih avtorjev, »takih, z nekaj uporniške žilice, ki se ne naslanjajo na ustaljene kanone«, povabila, da ji napišejo tihožitno razglednico iz svojega mesta. Njihove zgodbe so zarisale literarne zemljevide Murske Sobotne, Ptuja, Maribora, Celja, Ljubljane, Idrije, Jesenic, Trsta, Krškega in Novega mesta, v njihovem središču pa je Dogodek. Dogodek v mestu.

Edini sin

Stéphane Audeguy; prevod: Suzana Koncut

Sanje, zbirka Sanje Roman, 2013, t. v., 208 str., 24 €, JAK

S pomembno francosko literarno nagrado (*prix des Deux Magots*) leta 2007 ovenčano romaneskno delo je napeta zgodovinska pripoved, ki nas z glavnim junakom, mračnim, a iznajdljivim Françoisom, odpelje v skrivnostni svet pariškega podzemlja v 18. stoletju. Prvi prevod obetavnega romanopisca v slovenščino.

Na zgornji Maslovki

Dina Rubina; prevod: Jelka Ciglencečki

Goga, Literarna zbirka Goga, 2013, t. v., 209 str., 24,90 €, JAK

V enem od ateljejev v boemski moskovski četrti živita mladi Petja in stara kiparka, ki v spominih na razburkano dvajseto stoletje humorno in inteligentno razpreda o moči umetnosti, ki lahko vedno nadvlada bedo vsakdanjosti. Po romanu uspešne rusko pišoče Uzbekistanke, ki živi in dela v Izraelu, je bil posnet tudi istoimenski film.

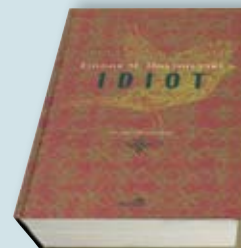

Idiot: Roman v štirih delih

Fjodor Mihajlovič Dostojevski; prevod: Drago Bajt

Modrijan, 2013, t. v., 645 str., 39,90 €, JAK

Obsežen štiridelni roman vodilnega ruskega književnika o duševno zmedenem knezu Miškinu je v slovenščini doživel že več izdaj in različnih prevodov – Vladimir Borštnik (1925) in Janko Moder (1959, 1979, 2004). Zdaj je pred nami v novem, posodobljenem in izčiščene prevodu Draga Bajta, ki ga je opremil tudi s spremno besedo.

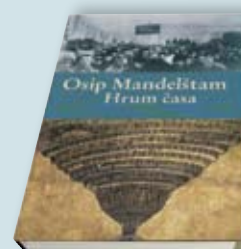

Hrum časa

Osip Mandelštam; prevod: Drago Bajt

Študentska založba, zbirka Beletrina, 2013, t. v., 267 str., 24 €, JAK

Izbor avtorjeve proze in esejistike v prvem delu prinaša avtobiografsko-spominske prozne miniature, v drugem razdelku so eseji o jeziku, kulturi in poeziji, ki jo avtor razume kot čisto eksistencialno danost, v tretjem pa se spopade z *Božansko komedijo*. Edinstvena in tudi za današnji čas sveža interpretacija.

Osli

Tit Makcij Plavt

prevod: Marko Marinčič; ilustracije: Iztok Sitar

Modrijan, 2013, t. v., 128 str., 24,90 €, JAK

V starorimski komediji varljivega naslova, osli so samo simbol človeške neumnosti in pohote, se mladenič zaljubi v dekle iz bordela, in ker zanjo ne more plačati, mu na pomoč priskoči oče, ki pa v zameno terja pravico do prve noči. Kljub spotakljivim prizorom je komedija konservativna in na koncu potrjuje družbene norme in moralo starega Rima.

Fragmenti anarhistične antropologije

David Graeber

prevod: Polona Poberžnik
Založba /*cf., Rdeča zbirka,
2013, m. v., 105 str., 12 €, JAK

David Graeber

Graeber (1961) je znani in ostromni ameriški antropolog, anarhist in aktivist, ki predava na Londonski ekonomski šoli. Prebil se je s svojim obsežnim delom *Dolg; prvih 5000 let* (izšlo je leta 2011), ki ga bomo v slovenskem prevodu dobili letos. Z njegovimi anarhističnimi koncepti, ki jih skuša postaviti v okviru nekakšne anarhistične socialne teorije, pa se lahko že prej seznanimo v krajšem pričujočem delu, v katerem

skuša analizirati, kako se lahko danes upremo obstoječemu družbenemu sistemu in institucijam. Pri svojih tezah izhaja tudi iz lastnih izkušenj, ki si jih je pridobil na terenu na Madagaskarju, kjer se je eno od plemen nenasilno uprlo državni avtoriteti tako, da so svojo družbo organizirali neodvisno od nje in se z oblastjo niso neposredno soočali oziroma spopadali. K podobnemu pristopu napeljuje tudi v tej svoji knjigi iz leta 2004, ko še ni prišlo do sodobne krize in potrebe po širši (anarhistični) družbeni akciji. Pri čemer pa se Graeber seveda strinja, da v smislu anarhističnega pristopa obstaja več različnih poti.

... kako se
lahko upremo
družbenemu
sistemu ...

E-založništvo od A do Ž

Beletrina, zavod za založniško dejavnost v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS vabi na **celodnevno izobraževanje** o različnih vidikih digitalnega založništva in e-knjig.

Izobraževanje bo sestavljeno iz treh vsebinskih sklopov:

- * prvi koraki v svet e-založništva (predstavitev tehničnih možnosti in poti do e-knjige)
- * avtorske pravice v svetu e-knjig
- * sodobno trženje in promocija e-knjig

Udeležba je brezplačna, obvezna pa je predhodna prijava na e-pošto: info@biblos.si. Prijave sprejemamo do torka, 25. marca 2014.

1. april 2014 ob 10.00 v Ljubljani. Lokacija bo sporočena naknadno.

Beletrina | JAK | JAVNA AGENCIJA ZA KNJIGO REPUBLIKE SLOVENIJE
SLOVENIAN BOOK AGENCY

Ali ima kapitalizem prihodnost?

Immanuel Wallerstein et al.

prevod: Ana Kralj, Zoja Skušek
Založba /*cf., Rdeča zbirka,
2013, m. v., 231 str., 22 €, JAK

Da je kapitalizem v globoki strukturni krizi, je jasno na vsakem koraku vsakdanjega življenja. Na eni strani vse večji del deprivilegiranega prebivalstva z nizkimi prihodki in brez možnosti aktivnega vključevanja v sodobno življenje, na drugi strani pa majhno število izjemno bogatih posameznikov, ki izkoriščajo vse pridobitve dosedanje evolucije kapitalizma. Ugledni avtorji v tem zborniku razmišljajo o prihodnji sliki kapitalističnega sveta in mejah njegove rasti (ob podmeni, da nas ne bo uničila jedrska vojna ali pa podnebna kriza), ob tem pa mu nekateri zaradi sesipanja srednjega razreda v naslednjih desetletjih napovedujejo tako veliko intenziviranje krize, da bo treba najti neki zasilni skupni izhod, ki bo omogočal vzdržnejše življenje večini prebivalstva.

Revščina zaposlenih

Vesna Leskošek et al.

Sophia, zbirka Naprejl,
2013, m. v., 236 str., 12 €, JAK

Zgledno pripravljen zbornik domačih avtorjev s svojimi besedili zareže v eno od občutljivih točk sedanjega trenutka: dejstvo, da ob vse večji splošni nezaposlenosti tudi mnogi tisti, ki imajo redno zaposlitev, s svojimi (pre)nizkimi pre-

jemki pogosto vse bolj lezejo proti robu revščine. Glavni poudarki tega dela, s katerim avtorji nastavljajo kritično ogledalo tako lastnikom kapitala kot tudi družbi kot taki, so: a) analiza pojava revnih zaposlenih v Evropski uniji, b) vse bolj obsežno sociološko raziskovanje tega pojava v zadnjih letih in c) vpliv sprememb delovanja socialne države na odvisnost od plačane zaposlitve (Vesna Leskošek), č) pregled stanja na to temo v Sloveniji (Simona Smolej, Lilijana Rihter in Ružica Boškič), d) odnos med delovno zakonodajo in pravico do dostojnega plačila, skupaj s prav zdaj tudi pri nas aktualnimi polemikami o potrebnosti minimalne plače in njenem vplivu na splošno zaposlenost (Barbara Kresal) ter problemi in e) dileme koncepta delavcev iz druge roke (Maja Breznik). Več kot aktualna knjiga.

Duh Filadelfije

Alain Supiot; prevod: Katarina Rotar

Založba /*cf., Rdeča zbirka,
2013, m. v., 145 str., 15 €, JAK

Tik pred izkrcanjem v Normandiji, maja 1944, so v Filadelfiji sprejeli prvo Mednarodno deklaracijo o univerzalnih pravicah, v kateri so izrazili željo po tem, da po koncu vojne vzpostavijo tak (nov) družbeni red, ki ne bo več temeljil na moči, temveč na pravu in pravičnosti. Sledil je sporazum v Bretton Woodsu, potem pa še Organizacija združenih narodov. Supiot (1949) v pričujočem delu na teh predpostavkah analizira svetovni ekonomski razvoj v naslednjih desetletjih, in pokaže, da je bil ta skoraj povsem v nasprotju s temelji, ki so jih pred približno sedmimi desetletji postavili »naši očetje«, saj se je izrodil v neoliberalizmu, ki so se ga, paradoksalno ali pa tudi ne, oprijele tudi postkomunistične elite. Delo, ki spodbuja k premisleku o starih vrednotah, kjer je imela socialna pravičnost veliko večji pomen in vlogo.

Umirjenost

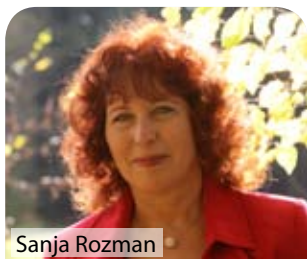
Kako prepoznati zasvojenost, jo razumeti in poiskati pot iz nje
Sanja Rozman

Modrijan, 2013, m. v., 286 str., 32,90 €

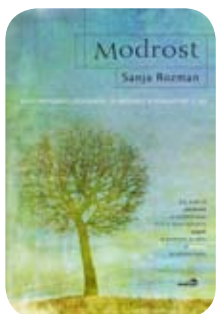
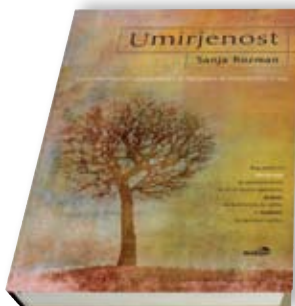
Znana psihoterapevtka in avtorica mnogih uspešnic iz področja zasvojenosti (*Sanje o rdečem oblaku, Peklenska gugalnica, Zaljubljeni v sanje* itn.) pripravlja obsežno tridelno strokovno monografijo, v kateri želi predstaviti celovit sistem okrevanja od zasvojenosti ali posledic travme. Njen prvi del, *Umirjenost*, je izšel pred kratkim in se nanaša na prvi korak - streznjenje zasvojenca. In ko govori o zasvojenosti ima Rozmanova v mislih zelo raznovrstne odvisnosti, od zasvojenosti z odnosi, s seksualnostjo, hrano, hazardiranjem, sodobnimi elektronskimi mediji, pa tudi z delom, denarjem, zadolževanjem in tveganjem. V knjigi celovito in pregledno

... sistem okrevanja od zasvojenosti ...

Namenjena je prvega koraku, začetku zdravljenja, ko mora bolnik obračunati z zanikanjem, potem ustaviti svoje škodljivo vedenje, poskrbeti za telesno zdravje in poiskati pomoč v podporno skupini. Knjiga je dopolnjena z izpovedmi resničnih ljudi, ki govorijo isti »zasvojenjski« jezic in omogoča bralcu, da lažje sočustvuje z njimi in hkrati identificira svoje težave. Kmalu bosta sledili še knjigi *Pogum* in *Modrost*, ki bosta zasvojenec pomagali znova poiskati sebe, se osvoboditi bremen preteklosti in zakorakati v novo življenje in boljše odnose. > RENATE RUGELJ

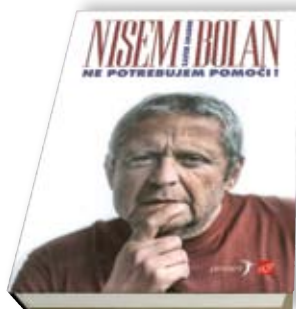
Sanja Rozman

Nisem bolan, ne potrebujem pomoči!

Xavier Amador
prevod: Igor M. Ravnik

Celjska Mohorjeva družba in
Društvo Mohorjeva družba,
2013, m. v., 240 str., 27 €, JAK

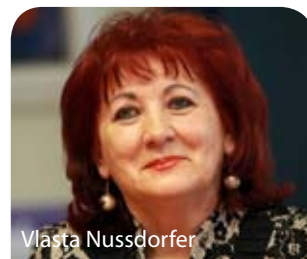

Psihiatrični bolniki, ki prejema različna zdravila za lajšanje svojih težav oziroma bolezni, se farmacevtikom pogosto izogibajo in/ali jih zavračajo, kar seveda povzroča različne zaplete ter včasih še večje izbruhe bolezni. Xavier Amador je klinični psiholog, ki živi v ZDA in kot psihoterapevt obravnava osebe z duševnimi boleznimi, v pričujočem delu pa poskuša pojasniti mehanizme, s katerimi lahko psihoterapevt pacientu, ki zavrača pomoč, predstavi njegovo bolezen in mu ustrezno argumentira, zakaj je disciplinirano jemanje zdravil v njegovo dolgoročno korist (kar je tudi izhodiščna premisa te knjige). Pri tem izhaja iz lastne metode, ki jo je v angleščini poimenoval LEAP, v slovenščini pa je uporabljena kratica PEST, ki pomeni poslušanje-empatija-strinjanje-tovarištvo, ki hkrati pomenijo stopnje v mehčanju odnosa med pacientom in zdravnikom. > SAMO RUGELJ

Obstaja pot

Vlasta Nussdorfer

Miš,
2013, t. v., 264 str., 19,99 €

Vlasta Nussdorfer

Gorečnost, vztrajnost in neizmerna predanost svojemu poslanstvu – vse to ne žari samo iz vsakodnevnih dejanj Vlaste Nussdorfer, te vsestranske ženske, ampak tudi iz njenih zapisov, zbranih v njeni najnovejši knjigi.

Ta je avtoričina deseta po vrsti in prav posebna, ker je izšla ob deseti obletnici Belega obroča, društva, ki zagotavlja žrtvam kaznivih dejanj nasilja v družini pravno, psihosocialno in finančno pomoč. Vlasta Nussdorfer se je v času delovanja društva srečala že s toliko različnimi ljudmi in prisluhnila toliko pretresljivim, dih parajočim zgodbam, da je vse to preprosto morala izliti na papir. A v svoji novi knjigi je zgodbam človeških usod nadela širši okvir: vnesla jih je v svoja razmišljanja, povezana z dogajanjem v (ožji) družbi in tudi drugod po svetu. V želji po še večji sporočilni vrednosti jih je obogatila z izbranimi mislimi in nauki različnih avtorjev. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

... sistem okrevanja od zasvojenosti ...

Moč prijaznosti

Piero Ferrucci

prevod: Barbara Škarja

Zavod za izobraževanje, vzgojo, razvoj in kulturo, 2013, m. v., 208 str., 14,90 €

Priznani italijanski transpersonalni psiholog Piero Ferrucci na svoj prepoznaten način opozarja na nevarne vplive novih tehnologij, s katerimi postaja sporazumevanje med ljudmi vse hitreše, bolj neosebno in vse bolj hladno. Skozi mehko prepletene in izkustveno obarvane zgodbe razkriva pomembne elemente prijaznosti, od iskrenosti, topline, odpuščanja in toplega dotika prek občutka pripadnosti, zaupanja, pozornosti, empatije in skromnosti pa vse do potrpežljivosti, velikodušnosti, prilagodljivosti, hvaležnosti in radosti. Vsaka zgodba bralca nežno opomni na katero od človeških pomanjkljivosti, Ferrucci pa z globokim razumevanjem ponudi rešitve, kjer lahko vsak po svoje prispeva, da bo naš svet bolj topel, strpen in manj strašljiv. V resnici je namreč potrebno le malo, da bi bili vsi ljudje prijaznejši, in to je po avtorjevem mnenju edina pot, ki vodi do osebne sreče, da o sreči tistih okoli nas niti ne govorimo. > RENATE RUGELJ

PONATIS!

"Ta knjiga je napisana po mojem srcu"

je v predgovoru zapisal Dalaj Lama.

MOČ PRIJAZNOSTI - pokaže pot k dobremu zdravju, daljšemu življenju, večji izpolnjenosti in ustvarjalnosti.

Brošura: 16,5 x 23,5 cm, 208 strani.
Cena: 14,90 €

Naročila: info@cdk.si / 031 594 347 / 01 433 9303

Ljubljana med nostalgijo in sanjami – revija za domoznanske vsebine Mestne knjižnice Ljubljana

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

Kdor se zanima za zgodovino našega mesta, je gotovo opazil bogastvo zgodb, ki jih ponuja Ljubljana. Knjižničarji Slovanske knjižnice smo med drugimi dejavnostmi že od nekdaj zavezani veji bibliotekarske stroke, ki se imenuje domoznanstvo – zbiranju in ohranjanju gradiv in pričevanj o lokalni kulturni dediščini in zgodovinskem spominu Ljubljane, pa tudi o njenem aktualnem, vsakdanjem življenjskem utripu. V okviru Mestne knjižnice Ljubljana se kot Center za domoznanstvo in specialne humanistične zbirke še posebej

žič in mag. Teje Zorko. Obenem s povednimi prispevki sodelujočih strokovnjakov dr. Vlada Kotnika in ravnatelja Železniškega muzeja Mladena Bogiča smo osvetlili troje ljubljanskih točk, ki so se nam zdele zanimive in do neke mere ključne v urbanem razvoju prestolnice: operna hiša, glavni kolodvor in stari Plečnikov stadion. Gre za mestne točke, ki so ne le zgodovinsko pomembne, ampak so se obenem tudi nahajale v različnih fazah prenove v novo podobo. Zato smo na eni strani iz zakladnice zgodovinskega spomina (naše-

ca 19. stoletja. Takrat pa svoboda premikanja ni bila vedno všeč prav vsem. Daljnega leta 1898 je tako razburila Antona Aškerca, da je v podlistku Slovenskega naroda objavil spis Ali naj dame kolesarijo? prav v času, ko je postal skrbnik gradiva Mestnega arhiva, katerega del še danes hrani Slovanska knjižnica. Več o tem lahko izveste v prispevku dr. Boruta Batagelja, direktorja celjskega Zgodovinskega arhiva, avtor številnih knjig mag. Tadej Brate pa predstavi ljubljanski tramvaj in vlogo železnice na ulicah v preteklosti in v mo-

posvečamo spodbujanju zavedanja Ljubljancanov o posebnostih našega lokalnega okolja včeraj in danes, o njegovi žlahtnosti in dragocenosti. Z našimi domoznanskimi dejavnostmi in zbirkami želimo povečevati občutljivost posameznika za kulturne vrednote, te pa nikoli niso stvar samo današnjega trenutka, ampak koreninijo v preteklosti in dajejo sadove za prihodnost – in s to željo domoznanstvo predstavlja koncentrat tistega, za kar si prizadevamo bibliotekarji na splošno.

Revijo »Ljubljana med nostalgijo in sanjami« izdaja Mestna knjižnica Ljubljana od leta 2012 s poglobitvenim namenom podati osnovne domoznanske informacije, oblikovane v zgodbo, ki bo bralcem dodatno osvetlila delček domačega mesta, predvsem pa zgodbo opremiti s seznamom našega knjižničnega gradiva, s pomočjo katerega lahko radovedni bralec nadaljuje z doseganjem novih in novih zgodb, skritih med milijoni potiskanih strani naših knjižničnih polic. Prispevki so v največji meri delo naših bibliotekarjev, ki tako v pisno obliko prelivajo vsebine, že zbrane in obdelane za pripravo domoznanskih tematskih razstav in prireditev. Obenem smo poskrbeli, da jih s svojega zornega kota osvetljujejo tudi gostujoči strokovnjaki. Tako je leta 2012 prva številka prvega letnika prinesla prispevke naših bibliotekarjev Jurija Primožiča, Maše Šipič, Simone Pečenik, Nele Križnik Primo-

ga obsežnega knjižničnega gradiva) predstavili nostalgijo, pogled nazaj, obenem pa smo se trudili predstaviti tudi sanje, vizijo razvoja ali prenove teh točk v bližnji prihodnosti; tako smo npr. sledili loku od prve litografije v Kmetijskih in rokodelskih novicah, ki prikazuje pred vlakom – »lukamatijo« bežeče splašene konje v vpregi, do makete načrtovanega sodobnega potniškega centra, ki ga Ljubljana danes že hudo potrebuje ... V drugem zvezku smo se osredotočali na to, kar nam gradiva z naših knjižničnih polic lahko povedo o samih ulicah našega domačega mesta. Sprehod po ljubljanskih ulicah in trgih namreč lahko opravite tudi tako, da se s knjigo v roki podate skozi njihovo zgodovino in ji sledite prav do današnjega dne; s svojimi prispevki so bibliotekarji mag. Kristina Košič Humar, Jana Pinterič in mag. Gašper Hudolin (ob pomoči sodobnega pogleda skozi objektiv kolega Matjaža Bizjaka) poskusili narediti prav to. Pripravili so zgodovinski prerez ene najbolj zanimivih ljubljanskih ulic, Tržaške ceste, ter časovni sprehod od začetkov do današnje preroditve znamenitega Kongresnega trga.

Leta 2013 smo prvo številko drugega letnika revije posvetili prometnim temam – kolesarji, ki jih danes v Ljubljani razveseljuje zelo priljubljena storitev bicikelj, so namreč neizogibni del ljubljanskega prometa že od kon-

dernih mestih. Sledimo lahko zgodbi od prve tramvajске remize na Vodmatu do vpeljave trolejbusnega prometa, s katerimi je posedaenje na lesenih tramvajskih klopi počasi postalo le še del ljubljanske nostalgije. S pregledom starega tiska in zanimivimi poudarki iz gradiva Slovanske knjižnice temo številke zakroža prispevek bibliotekarke Jane Pinterič.

Druga številka v celoti povzema pri občinstvu zelo lepo sprejeto razstavo o bogatih vonjih in okusih kulturne dediščine na področju gastronomije in kulinarike; razstava je gostovala tudi v drugih knjižnicah in sproti nabirala še dodatno gradivo, pobude in ideje, tako da je avtorica, bibliotekarka mag. Kristina Košič Humar, z vsem zbranim zapolnila kar celo številko. Poleg popisa obsežne zbirke kuharskih knjig od najstarejše iz leta 1792 prek več izdaj Vodnikove do sodobnih kuharskih priročnikov prispevek prinaša tudi marsikateri še danes povsem uporaben kuharski recept, da lahko gre tudi kulturna dediščina, kakor ljubezen, skozi želodec. Tako nas najnovejša številka publikacije opominja, da kulturna dediščina ni nekaj mrtvega in bolj ali manj davno preteklega, temveč je živa in dejavna v našem vsakdanjem življenju, čeprav se tega vedno ne zavedamo – pravzaprav je do neke mere navzoča vsakič, ko vzamemo v roke kuhalnico. Prijetno branje torej in morda tudi dober tek!

Povabilo na strokovna druženja

V skrbi za izpopolnjevanje svojih knjižničarjev in stalno širjenje pridobljenega znanja med preostale mladinske knjižničarje je leta 1972 Pionirska knjižnica v Ljubljani vpeljala redno obliko izobraževanja za mladinske knjižničarje splošnih in šolskih knjižnic ter z leti občinstvo razširila na vse tiste, ki se ukvarjajo s knjigo za otroke in mladino. Ker poteka redno (razen junija in julija) vsako drugo sredo v mesecu, se je uveljavilo ime strokovna sredo.

Strokovne srede mladinskih knjižničarjev v Mestni knjižnici Ljubljana

Program pripravljamo za leto dni naprej, strokovnih sred pa se udeležuje povprečno 70 udeležencev na mesec (knjižničarji, pedagogi, založniki, uredniki, avtorji, različni drugi strokovnjaki s področja mladinske književnosti). Zadnja leta program sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

42. niz strokovnih sred bomo posvetili poučnim knjigam in vsebinam za mladino.

Strokovne srede se po navadi začnejo ob 10. uri (v dvorani, v 3. nadstropju MKL, Knjižnice Otona Župančiča) in se končajo predvidoma do 13. ure. Vabljeni!

Poučne knjige, ki so doslej prejele priznanje zlata hruška 2010, 2011, 2012 in 2013.

Program strokovnih sred za 2014:

- 12. februar:** Poučne vsebine – kje in kako?
- 12. marec:** Kaj je poučna knjiga za otroke?
- 16. april:** M 9 – domoznanstvo in zgodovinoписje za mladino
- 7. maj:** Strokovna ekskurzija v Knjižnico Domžale
- 10. september:** Ustanove za dobro (poučno) knjigo
- 8. oktober:** Predstavitve 9. cikla Slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza
- 12. november:** Predstavitve Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig 2014
- 10. december:** Poučno srečanje z založbami ob zlati poučni knjigi

Mateja Gomboc

POLONCA, MALA IN VELIKA

Polonca je tako velika, da v njej živi ves svet. In je tudi tako majhna, da se lahko skriva v najmanjši kotiček maminega, očkovega, babičinega in Martinovega srca.

In tudi v tvoje, ker si prav tak raziskovalec, kot je ona! Polončin pisani svet je lep in vesel, da ti pričara nasmeh, ko ga spoznaš. Včasih pa v njem tudi kaj zaboli in priključijo solzo. A Polonca najde rešitev za žalost.

Res, z njo ti ne bo dolgčas!

Cena: 14,90 evra

Eric Wilson

VARNO PRED OGNJEM

Gasilski načelnik Caleb Holt in njegova žena Catherine se po sedmih letih zakona, neskončnih prepirih, jezi in nezadovoljstvu začneta spraševati, kaj se je zgodilo z njima.

Odločita se za ločitev, toda Caleba oče izzove naj sprejme 40-dnevni izziv: Izziv ljubezni. Caleb se kljub številnim dvomom odloči zanj in se pri tem ne zaveda, da bo ta odločitev za vedno spremenila njegovo življenje.

Čaka ga najtežja naloga v življenju: reševanje lastnega zakona.

Cena: 19,90 evra

Naročila in informacije:

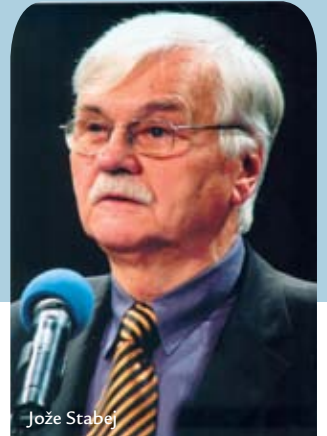
Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

ZALOŽBA
DRUŽINA

Ko ste prebrali naslov o zvestem in lepem, ste se mogoče spomnili rekla, ki natolcuje, da med prevodom in žensko ni nobene razlike. Zakaj? Če je ženska lepa, ni zvesta, in če je zvesta, ni lepa.

Drugo reklo, s katerim prevajalcem radi postrežejo, je italijansko *traduttore – traditore*, torej prevajalec – izdajalec.

Jože Stabej

Zvesto in/ali lepo

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

DRUŠTVO SLOVENSkih KNJIŽEVNIH PREVAVALCEV

Ker ni dima brez ognja, bo oboje kar držalo. Vendar gre za to, da sme biti stopnja nezvestobe pošteno odmerjena, ubrana z jezikom in okoljem, v katerih se pojavi prevod, ciljni jezik pa mora biti kar se da zvest lastni prepričljivosti. Preozka bi bila trditev, da mora vedno biti lep – kadar je izvirnik preprost, grd, surov, banalen, mora biti tudi prevod preprost, grd, surov in banalen. In narobe: tekoče napisan izvirnik, poln jezikovnih lepot, resnoben ali šaljiv, prepleten z besednimi figurami, mora dobiti ustrezen prevod. Kjer so pri Proustu dolgi stavki, so taki tudi pri Vrančičevi; kjer so pri Joyceu dolgi odstavki povsem brez ločil, ima take tudi Gradišnik; in kjer Beckett v nasprotju z ustaljenimi pravili natresa vejice na dozdevno nelogičnih mestih, jih na enaka mesta piše tudi prevajalec; toda na drugih mestih v istem romanu se vrstijo tudi izjemno kratki stavki, dostikrat brez glagolov ali s ponavljanjem številnih besed, in jim je treba ustrezno slediti. Kadar naletiš na pariški argo ali newyorški sleng, se moraš po najboljših močeh potruditi, da tudi v našem jeziku izbrskaš vsaj nekaj podobnega.

Zvestobo najprej iščem pri sebi, zanjo si načelno prizadevam po najboljših močeh; ni je besede, ki je ne bi poskusil kolikor mogoče ustrezno prestaviti v slovenščino, seveda v duhu našega jezika, zaradi česar jo je vendar dostikrat tudi treba izpustiti, ker sta na primer kakšno reklo ali podobna zveza po naše zasukana drugače. Prevajalska zvestoba izvirniku je seveda relativen pojem. V pogovorih s kolegi se pogosto pokaže tista: »Kolikor glav, toliko misli.« Prizanesljivejši menijo: »Tudi tako se da povedati« in »Glavno, da je povedano lepo po slovensko.« Vendar je vse prelahko najti »prevode«, ki se berejo zelo tekoče slovensko, ko pa jih primerjaš z izvirnikom, se ti ježijo lasje: veliko dodanega in še več izpuščenega, marsikaj slabo ali napačno razumljenega. Tukaj se nikakor ne mislim iti lov na »napake« v smislu marsikaterega lektorja, ki spreminja vsak *vedno* v *zmeraj*, vsako *področje* v *območje*, vsak *slučaj* v *naključje*. Pač pa mi gre za to, ali prevajalec prevaja posamezne besede z ustreznimi v slovenščini, enako ravna s podobami, frazami, celimi stavki in celotnim delom.

Nevarna past za prevajalce so lastna imena oseb in stvari, vzdevki, imena izdelkov ali pojavov, ki so značilni samo za nekatera okolja in jih zaman iščete po slovarjih, naj bodo še tako izčrpni. V prvi vrsti so to imena raznih firm, oblačilnih izdelkov, jedi, pijač, trgovskih hiš, lokalov, posameznih stavb, mestnih delov ali popularnih oseb iz odrskih del ali TV-nadaljevanj. Neka radijska napovedovalka je napovedala skladbo »Pesmi iz Bilitisa«. Ko je bila opozorjena, da je Bilitis oseba (domnevna Sappina učenka) in da gre za *Bilitine pesmi*, se je branila: »Jaz pa sem mislila, da je Bilitis mesto v Grčiji ...« Nekaj več izrazov v novejšem času poznamo zaradi globalizacije ali do njih lahko pride po internetu; ampak ko sem si pred kratkim pomagal z nečakinjo v Londonu in je med domačini spraševala, kaj pomeni izraz *lace-up walking drawers* (v angleški detektivki iz serije Umorov na podežlju), je bila le polovica anketiranih Angležev pripravljena domnevati, kar se mi je že samemu zdelo, in sicer, da gre za spodnjice s trakom. Za Ritz, 7up, Harrod's, Strand, Hreščatik že vemo, ampak lahko nas

čaka še kaj veliko hujšega ... Ko se je izvedelo, da je John Braine napisal roman *Room at the Top*, so ta naslov novinarji hitro prevedli v »Sobna vrhu«, čeprav je mišljen »Prostor v visoki družbi«. In naslov filma *Cat Balou* je bil prestavljen kot »Mačka Balou«, čeprav je Cat skrajšana Catherine, torej Katka. Naglica ni nikoli prida.

Posebno pozornost zasluži vsakršna besedna igra v izvirniku, naj gre naravnost za pregovor ali reklo, ki je v ciljnem jeziku zasukano drugače, ali za kakšno pomensko, zvočno ali vizualno asociacijo, homonim, anagram, asonanco ali aliteracijo, ki jim je treba poiskati ustreznico. Takrat je za prevajalca posebno pomembno, da se mu, kot pravim jaz, »prižge rdeča lučka« in takoj začuti, da mora biti previden. Nisem mogel verjeti, ko sem po televiziji videl, da je angleško frazo *It is raining cats and dogs* nekdo čisto zares prevedel z »dežuje mačke in pse«, čeprav menda res že vrabci čivkajo, da to pomeni »lije kot iz škafa«. – Ali pa tole: v filmskem prizoru moški v zadnji sobi igrajo poker. Prijateljica enega od kvartopircev se dolgočasi in nekaj sili vanj, on pa jo precej grobo zavrne. Takrat mu reče: »A misliš, da sem tvoja kraljica z lopato?« V tej zvezi je ta izraz čisto nerazumljiv; ko pa slišiš, da se v izvirniku glasi *Queen of Spades*, in veš, da *queen* pomeni tudi damo v igralnih kartah, *spade* pa barvo pik, pravilno prevedeš: pikova dama.

Včasih se prevajalcu pri besedni igri kar sama ponudi optimalna rešitev. Tako je v slovenščini mogoč popoln prevod anekdote o glasbenem paru Schumann. Ko se je skladatelj zmrdoval nad neko jedjo, mu je žena Clara pripomnila: »Ampak ljubi možek, saj si sam rekel: ›Ljubezen je vse!‹« Odrvil je: »To je že res, nisem pa rekel: ›Ljubezen je vse!‹« – Torej v nemščini ist in ißt, pri nas je in jé.

Prevajalec pa vedno nima take sreče in se znajde pred problemom, ki ga lahko reši le približno s čim podobnim. Taki so, recimo, spunerizmi, imenovani po W. A. Spoonerju, ki se mu je pogosto dogajalo, da je zamenjaval začetnice posameznih besed in dobival nove pomenne: po naše na primer močen tesar – točen mesar ali morska gladina – gorska mladina. Vendar so Francozi to besedno igro poznali že vsaj štiri stoletja prej in ji pravijo *contrepèterie*, najznamenitejši literarni zgled pa je Rabelaisov, ko sprašuje, kaj je boljše, *femme folle à la messe* ali *femme molle à la fesse*, torej neumna ženska pri maši ali ženska z mlahavo zadnjico.

Prevajalec mora biti stalno pripravljen, da ga v zasedi čakajo tako imenovani lažni prijatelji, *false friends*, besede ali besedne zveze, ki so

... Zvestobo najprej iščem pri sebi, zanjo si načelno prizadevam po najboljših močeh; ni je besede, ki je ne bi poskusil kolikor mogoče ustrezno prestaviti v slovenščino ...

videti oblikovno in/ali pomensko enake ali zelo podobne, v resnici pa je njihov pomen hudo drugačen. *Fermare* po italijansko je ustaviti, *fermer* po francosko je zapreti. Krilatec *angel* pomeni v nemščini *tečaj* vrat ali ribiški *trnek*. Ameriški *billion* je v slovenščini *milijarda*, ameriški *second floor* je naše *prvo nadstropje*, italijanski *contralto* je naš *alt* in ne kontraalt, angleški *half four* ni pol štiri, ampak *pol petih*. Kadar je pri nas ženska trudna, je utrujena, pri Hrvatih pa je noseča. Naš *fant* je v češčini *chlapec*, naš *otrok* pa njihov *suženj*.

Lažni prijatelji se radi dogajajo prevajalcem iz slovenščine v kate-rega od jezikov na ozemlju bivše Jugoslavije. V sarajevski izložbi sem zagledal Cankarjevo knjigo z naslovom *U klanču*, na naslovnici pa je bila upodobljena majhna hiša na dnu izredno strme in globoke soteske. Nič čudnega, to v bosanščini tudi pomeni, a skoraj ne bi moglo biti bolj daleč od pravega vrhniškega Klanca siromakov. – Nekje drugje sem bral srbski prevod Prežihovega Voranca in naletel na mesto: »on je bio štalski čovek ...« V izvorniku je ta človek seveda »pohleven«.

Imeniten zgled nepremišljenega slepega prenašanja napačnih pomenov je tisti, ko se je nekemu prevedlo, da sta si ta in ta »blizu kot zlato in srebro na začasni mizi«. Morebitna misel, da smo za improviziranim pultom pri kakem zlatarju, bi bila kajpak povsem zgrešena: v izvorniku beremo *periodical table* – torej gre za tisto, čemur pravimo pri nas *periodni sistem* (kemični elementov), v katerem sta si omenjeni kovini res blizu. Seveda *perioden* lahko za silo pomeni tudi *začasen*, seveda je *table* miza, plošča, tabela itn. – ampak tukaj ne.

Zvestoba, ki pa ni daleč od ..., se kaže v dobesednem prevajanju napačno razumljenih slovenskih besed in izrazov. Če vidiš na jedilniku *over-Mura moving cake* kot prekmursko gibanico, se prizanesljivo posmehneš. Ko pa taka reč pride v javnost in v reklamni brošuri kulturnega doma napovejo plesni festival *Gibanico*, ki je preveden kot *Moving Cake*, je ta že malce prehuda. Saj vendar (skoraj) vsakdo ve, da gibanica nima nič opraviti z glagolom gibati, ampak zgibati. Takih »lažnih prijateljev« najdemo posebno veliko v prevodih iz najbližjih slovenskih jezikov in vanje.

Nekdo je prevajal nekaj o Beethovnu in na več mestih je imel težave s skladateljevo babico, ki je nikakor ni mogel smiselno uskladiti z besedilom. Končno pa se mu je posvetilo, da »La Nona di Beethoven« ni njegova babica, ampak Deveta simfonija.

Zgled za neprevedljivo enakozvočnico najdemo v romanu Murphy Samuela Becketta, kjer citira znano irsko besedno igro. Gre za vprašanje *Why did the barmaid champagne?* in odgovor *Because the stout potter bitter*. V vprašanju je beseda za šampanjec, ki pa se v tej zvezi približno zvočno ujema z vprašanjem, zakaj točajko boli sramnica. V odgovoru so našete tri vrste piva, ki pa drugače zapisane smiselno odgovorijo takole: Zato, ker jo je ugriznil krepak nosač. – Podoben zgled bi lahko bil naslov filma »Ko zaprem oči«, ki bi se dal prebrati »Koza premoči« ali »Koza premóči«.

Zdaj pogledajmo, kako bi se dal prevodno presaditi izrazitejši stavčni ritem, ki si ga je zamislil pisatelj. Gerhard Kaiser je v noveli Gottfrieda Kellerja *Romeo in Julija na vasi* v prizoru, kjer naslovna junaka prideta na ples, odkril, da je na več mestih načrtno uporabljen trizložni ritem, ker je pisatelj želel poudariti plesni značaj tega mesta v noveli. Leta 1944 je to Kellerjevo delo izšlo v slovenskem prevodu Jože Glonarja. Ta seveda ni mogel vedeti za Kaiserjeva dognanja. Poiskal sem ta mesta. Ni jih bilo težko najti, saj so v svoji trizložnosti ali daktiloidnosti precej očitna. Ker zanje vem, Glonar pa ni mogel, sem se jih lotil sam. V tem plesnem prizoru so posejani med neritmizirano prozo; vzemimo en sam odlomek.

Keller: Der Estrich diene zum Tanzsaal; als Sali mit Vrenchen daherkam, sahen sie schon von weitem die Paare unter dem offenen Dache sich drehen, und rund um das Haus zechten und lärmten eine Menge lustiger Gäste.

Glonar: Ta balkon je služil za plesišče; ko se je Sali z Renico bližal, sta že od daleč zagledala pare, ki so se pod odprto streho vrteli, vse okoli hiše pa je popivala in vreščala množica veselih gostov.

Moj predlog: Balkon je bil plesna dvorana; že od daleč sta Sali in Renica videla pare, kako se vrtijo pod streho brez sten; kroginkrog hiše je pila in vreščala množica radostnih gostov.

Kdor prevaja prozo, v njej prej ali slej naleti tudi na pesmi v celoti ali na posamezne kitice ali vrstice. Če še niso prevedene v slovenščino in je dospel prevajanju poezije, se loti tudi te naloge. Ravno takšna mesta so lahko dodatno zahtevna zaradi novotvorb. Janez Gradišnik pravi: »Če slovenščina še nima ustreznega izraza, ga moraš ustvariti sam.« Tak primer je s pesmimi v enem od Dahlovih del o Charlijeju, kjer avtor za potrebe zgodbe želi prikazati kar najbolj blatno, sluzasto razpoloženje in poleg resničnih in pravih angleških besed uporablja nove sestavljenke, v katerih s povezavami raznih muljasto spolzkih korenov in končnic dobiva učinkovite novotvorbe kot *mideous*, *skaddle*, *slubber*, *sogmire*, *sossel*. Tako so v prevodu nastali verzi kot *V gnojavnem, gobastem čofirju ...* ali *Že slišiš pridušeno sluzbo / pa glik in sik po kolomazu, / ko oljna, zoljna njih telesa / kapljajo vkup z vseh vetrov*.

Tako rekoč vsi meni znani slovenski pesniki, ki so tudi prevajalci, bolj ali manj zavzeto trdijo, da so za prevajanje poezije poklicani in usposobljeni samo tisti, ki so tudi sami pesniki. Meni kot nepesniku se zdi ta trditev nevarna ravno zaradi tistega dela, kjer trdijo, da je tujo pesem treba prilagoditi jeziku, občutju in okolju, v katero jo presajajo. Bojim se, da se jim v prevod vse prerado prikrade njihovo osebno, pesniško podoživljanje in udari na dan pretirana osebna nota. Da postvarjanju dodajajo preveč ustvarjanja.

Še nekaj citatov.

Peter Ustinov: Prevajalce zelo spoštujem. Verjamem namreč, da je bilo na svetu preprečenih veliko hudih kriz, ker so prevajalci namenoma slabo prevedli besede politikov.

Mira Mihelič (*Ure mojih dni*): ... Takrat mi je [Juš Kozak] dal prevesti poglavje iz knjige Louisa Adamiča »Večerja v Beli hiši«. ... To sem prevedla precej nerodno, preveč dobesedno, ker nisem še dovolj obvladala prevajanja, ki zahteva poseben način vživljanja v izvornik in svobodno, čeprav originalnemu besedilu zvesto presajanje v naš jezik. Juš mi je prevod vrnil, da naj ga popravim, in mi rekel: »Hudič, zakaj prevajaš, če ne znaš slovenski?« Bila je to grenka pilula, pa sem jo požrla in se naučila prevajati. Prevajanje je dolgotrajna šola in potem velika tlaka ...

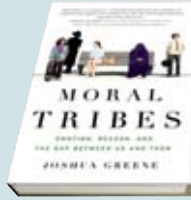
Janko Moder (ob svoji 90-letnici): Prevajanje je zame počitek. Ne vem, zakaj se mi nekateri čudijo, da toliko počivam ...

Jože Stabej je književni prevajalec in urednik, enigmatik, publicist in koncertni pevec basist. Pravkar je izšel njegov prevod najnovejšega romana Toni Morrison *Domov*, pred izidom pa je prevod romana Beg v Egipt Otfrieda Preublerja. Dobil je Betettovo nagrado za glasbene in Sovretovo nagrado za prevajalske dosežke. Je častni član Društva slovenskih književnih prevajalcev.

BERE IN PIŠE:
DR. SAŠO DOLENC

Moral Tribes
Emotion, Reason,
and the Gap Between Us and Them
Joshua Greene,
Penguin, 2013

Nevroznanstvenik Joshua Greene z Univerze Harvard v knjigi podrobno analizira biološke in kulturne vidike etičnega delovanja posameznikov. Ob analizi eksperimentov, od katerih jih je kar nekaj izvedel tudi v svojem laboratoriju, sklene, da imamo ljudje zelo dobro razvite naravne mehanizme, ki nas intuitivno usmerjajo, da delujemo v skupno dobro in dobro drugih, a le če druge ljudi, ki jim pomagamo, dojemamo kot pripadnike naše skupine.

The Gap
The Science of What Separates Us from Other Animals
Thomas Suddendorf, Basic Books, 2013

Ljudje smo med vsem živimi bitji nedvomno nekaj posebnega. Ampak v čem konkretno smo tako drugačni denimo od šimpanzov ali goril? Thomas Suddendorf pride ob analizi mnogih znanstvenih študij do sklepa, da sta ključni predvsem dve naši lastnosti: sposobnost refleksije in življenja v najrazličnejše scenarije razvoja dogodkov v prihodnosti ter sposobnost povezovanja in izmenjave misli z drugimi ljudmi.

Nothing
Insights from the New Scientist into the Amazing World of Nothingness
New Scientist,
Profile Books, 2013

Zbornih esejev na temo nič in praznine, ki obravnavajo vse od absolutne ničle, placeba, izklopljenih možganov, temne energije, vakuuma in podobnih pojavov, ki se tako ali drugače navezujejo na naslovno temo. Zgodbe v knjigi zanimivo povzamejo nič, kot ga vidi sodobna znanost.

Veliki dobitek

Meike Winnemuth
prevod: Maruša Mugerli Lavrenčič
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2014, m. v., 271 str., 14,90 €

Meike Winnemuth

Pred nami je resnična zgodba priljubljene nemške novinarki Meike Winnemuth, ki je konec leta 2010 na televizijskem šovu nepričakovano priigrala 500.000 € in si potem privoščila celo leto potepanja po svetu. Samska zrela štiridesetletnica brez otrok je preživela dvanajst nepozabnih mesecev v dvanajstih krajih na različnih koncih sveta, od oddaljenega Sydneyja, temperamentnega Buenos Airesa, eksotičnih Šanghaja in Honolulua pa vse do bližnjih evropskih prestolnic, kot so London, København in Barcelona, ki si jih je zmeraj želela ogledati, pa nikoli ni bilo dovolj časa. Tako potepanje, vsak mesec v drugem kraju, brez velikih denarnih skrbi in delovnih obveznosti, čeprav je o potovanju redno poročala na blogu in bila še naprej v intenzivnem stiku z bralci, ji je poleg raznolikih popotniških izkušenj prineslo tudi mnoga druga spoznanja. Zahvalo za številne izkušnje in preizkušnje dolguje tudi svojim bralcem, saj je za marsikoga med njimi urejala razne zadeve v krajih, kjer se je ustavila. Potovanje je strnila v izčiščeni, humorno obravani, a iskreni pripovedi, ki ni običajen potopis, pač pa dvanajst dolgih pisem različnim ljudem, prijateljem, staršem, bivšim partnerjem, sodelavcem ..., v katerih pripoveduje tople zgodbe o krajih, ki jih je obiskala, in ljudeh, ki jih je srečala. Predvsem pa v pismih govori o sebi in o tem, kako se je po več kot dvajsetih letih novinarskega dela, ko je bila res že naveličana različnih vzponov in padcev, znašala na veliki prelomnici in znova vzljubila svoje delo in življenje. Pri tem pa je spoznala, da za srečno in polno življenje ni nujno samo pehanje za uspehi in priznanji, temveč da je treba slediti srcu. In ne nepomembno, ugotovila je da za spremembo in za tak popotniški odklop sploh ne bi potrebovala velikega dobitka. > RENATE RUGELJ

... izčiščena,
humorno obravana, a
iskrena pripoved ...

Okrog sveta do srca

Urška, Tomaž, Jernej in Eliza Grubar
Sanje, zbirka Luna,
2013, t. v., 319 str., 33 €, priložen dvd

Da so Grubarjevi dokaj nenavadna družina, sem slutila že dolgo. Urško in Tomaža sem že leta srečevala prek različnih kulturno-medijskih projektov, od televizijskih in filmskih prek glasbenih in pisnih prispevkov, ko pa sem srečala še njuna otroka, Jerneja in Elizo, se je sestavila slika samosvoje in ustvarjalne družine. In ko se takšna družina odpravi na dopust, to seveda niso običajne počitnice. Tri mesece so si vzeli, da bi, kot junaki Julesa Verna, obkrožili svet. Poleg običajne (minimalne) prtljage so natovorili še kamere in mikrofone in svoje pustolovščine spretno beležili na razne načine. Po televizijskih oddajah je nastala tudi čudovito oblikovana in izpovedna knjiga. Izmenični zapisi cele družine (no, triletni Elizi pripovedujejo popotno pravljico, Jernejeve vtise pa pomaga zapisati mama) nas popeljejo v Severno Ameriko, na Cookove otoke, v Novo Zelandijo, Avstralijo, Hongkong in na Kitajsko. Ponekod so uživali bolj, drugod malo manj, večkrat je šlo gladko, občasno se je kaj zataknilo, tako kot v vsakdanjem življenju, a ves popotniški čas so porabili za druženje, učenje, spoznavanje sebe in sopotnikov ter tkanje medsebojnih nitk, ki jih bodo še dolgo grele. > RENATE RUGELJ

... popotniški čas so porabili za druženje, učenje, spoznavanje sebe in sopotnikov ...

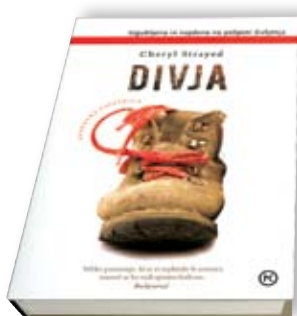
Družina Grubar nad Velikim kanjonom

Divja

Cheryl Strayed

prevod: Danica Krížman

Mladinska knjiga, zbirka Žepnice,
2014, m. v., 452 str., 15,99 €

Cheryl Strayed

Divja je velika ameriška prodajna uspešnica iz leta 2012, ki bi morala pasti na plodna tla tudi v Sloveniji, deželi planincev, saj se večina zgodbe odvija na dolgem hribovskem po-

hodu, na katerega se odpravi glavna junakinja, tudi pripovedovalka te resnične prigode. To je inspirativna zgodba o pustolovščini mlade Američanke, ki se po razpadlem zakonu, smrti matere in vsesplošni neperspektivnosti, v katero se je ujela, odloči za svojevrstno preizkušnjo: prehoditi hoče kar se da velik del večtisočkilometrski Pacifiške gorske pešpoti, ki se vije po ZDA od meje z Mehiko do Kanade. To bi bilo seveda lažje, če bi bila izkušena planinka in bi imela tovrstne iz-

Reese Witherspoon v filmu *Divja*

kušnje že iz preteklosti: žal pa je v tovrstnih pohodih popolna novinka, kar vodi do mnogih humornih, pa tudi trpkih izkušenj. *Divja* je knjiga o težavah in pripetljajih, ki jih je bila deležna na poti, o moških pohodnikih, ki jih je srečala na tem potovanju, in o

odrešitvi, ki jo prinaša taka pustolovščina. Rečeno se krajše: premagala je djvino in našla samo sebe! Obvezno branje za vse, ki so uživali v *Jej, moli, ljubi*. Jeseni v kinodvorane že prihaja tudi film po tej knjižni predlogi, glavno (pohodno) vlogo v njem pa bo odigrala oskarjevka Reese Witherspoon. > SAMO RUGELJ

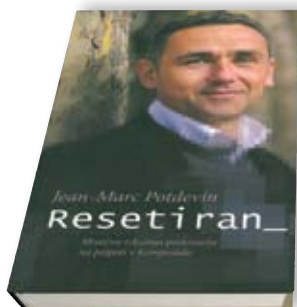
Resetiran

Mistična izkušnja poslovneža
na pešpoti v Kompostelo

Jean-Marc Potdevin

prevod: Lucija Rifel

Družina, 2013, m. v., 212 str., 19,90 €

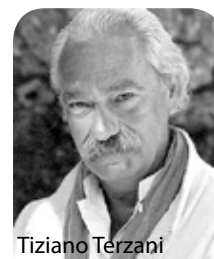
Nadvse prodoren francoski internetni poslovnež, Jean Marc Potdevin, je po prodaji uspešnega spletnega projekta, z nekaj milijoni evrov v žepu in službo izvršnega direktorja Yahooja za Evropo, prispel tako rekoč do samega vrhunca svoje poklicne poti. Kljub vsem uspehom se je počutil praznega in votlega, kar ga je pripeljalo do velike osebne krize. Začarani krog potrošništva in naprežanja za uspehi je nekega dne prekinil z odhodom na znamenito romarsko pot v Kompostelo. Na 1.800 km dolgem potovanju sta se breme na njegovi duši in tudi teža v nespametno obteženem nahrbtniku počasi zmanjševala. Na meditativni poti, ki jo je zaradi vnete tetive večinoma prehodil v sandalih, je veliko bral, molil, v tišini sestavljal svoje misli in poslušal svoje srce. Skozi težavne preizkušnje se je učil ponižnosti, zaupanja, odprtosti in ljubezni, ki so njegov svet postavile na drugačne, božje, temelje. > RENATE RUGELJ

Vedeževalec mi je rekel

Tiziano Terzani

prevod: Janko Petrovec

Cankarjeva založba, zbirka S poti,
2013, m. v., 496 str., 32,96 €, JAK

Tiziano Terzani

Terzanija (1938–2004), znamenitega italijanskega novinarja in humanista, v slovenščini že poznamo po dveh knjigah, izjemnem manifestu pacifizma *Pisma proti vojni* in izvrstnem izkustvenem potopisu *Še en krog na vrtiljaku*, pri katerem se je avtor podal na pot

okoli sveta v imenu iskanja zdravlila proti raku, za katerim je zbolel. Tudi delo *Vedeževalec mi je rekel* je potopis s konceptom, Terzaniju pa se je nastavek za to zgodbo ponudil kar sam od sebe, ko mu je sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja neki vedeževalec napovedal, da bo v primeru, če bo leta 1993 letel z letalom, prišel v smrtno nevarnost. Usodno leto je bilo takrat oddaljeno še poldrugo desetletje, zato se Terzani ni menil zanj, ko pa je končno

prišlo na vrsto, ga je stisnilo pri srcu in odločil se je, da to leto dejansko ne bo letel, temveč bo po Aziji potoval tako kot v starih časih, torej po kopnem in po morju. *Vedeževalec mi je rekel* je tako nepozabno poročilo poznavalca Azije o njenem stanju in spremenjanju v devetdesetih letih, hkrati pa ljubezensko pismo azijski preteklosti, ki jo je nezadržno zamenjevala in zamenjala globalizirana prihodnost. > SAMO RUGELJ

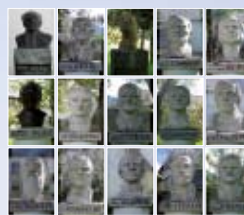
knjiga je blizu

www.mohorjeva.at

www.mohorjeva.si

Mohorjeva
Celovec

Janko Zerzer

Po koroških poteh

KULTURNOZGODOVINSKI
TURISTIČNI VODNIK

Mohorjeva
Celovec

Janko Zerzer
**PO KOROŠKIH
POTEH**

Kulturnozgodovinski
turistični vodnik

160 strani, integralna vezava,
€ 23,90

Izide februarja 2014

Dežela Koroška je za slovenske obiskovalce od nekdaj privlačna. Nostalgčni odnos do „zibelke slovenstva“ je že vedno napotil neštete potovalne skupine in posameznike iz Slovenije med koroške rojake, še posebej na Gosposvetsko polje k začetkom slovenske krščanske vernosti in državnosti. A Koroška hrani poleg tega številne izredno pomembne kulturne spomenike, najsi v obliki cerkva, graščin in drugih arhitektonskih znamenitosti ali obpotnih spomenikov, ki spregovorijo tudi o vsenavzočih slovenskih sledih. Ta prvič 1997 izdani vodnik, po katerem povpraševanje ne usabne, pripoveduje o kulturnozgodovinski dediščini Koroške v obnovljeni in dopolnjeni izdaji.

Tudi v letu 2014 bodo lahko vsi ljubitelji branja čakali na pomlad v družbi vrste izjemnih pisateljev – tako tujih kot slovenskih –, srečanja z njimi pa bo pospremil tudi širši literarno obarvan program, namenjen vsem generacijam. V okviru festivalskega fokusa *Razkriti obrazi svobode* pa se bodo na več ljubljanskih lokacijah – od Cankarjevega doma in Trubarjeve hiše literature do Kavarne Union in knjigarne Konzorcij zvrstile številne debate z zanimivimi in kompetentnimi gosti, ki bodo pod drobnogled vzeli danes tako pogosto uporabljan – in nemalokrat zlorabljen – pojem svobode. Del programa bo namenjen najmlajšemu občinstvu, ki ga bodo izkušeni pravljničarji popeljali v čarobni svet knjig in branja, ljubiteljske pisce bomo pozvali k udeležbi na tradicionalnih mnogobojnih ... Vabljeni, da se nam v času festivala Fabula pridružite na več kot tridesetih brezplačnih dogodkih!

Festival literature sveta – Fabula 2014

Jacqueline Raoul-Duval:
Kafka, večni zaročenec
prevod: Jedrt Maležič; roman; cena: 5 €

Roman avtorice Jacqueline Raoul-Duval izrisuje povsem drugačen portret enega največjih klasikov svetovne literature, Franza Kafke, kot smo ga vajeni, saj v njem razpoznavamo mladeniča, polnega elana in šarma, pravega dendija, ki svoje prijatelje navdušuje, ženske pa se njegovi privlačnosti ne morejo upirati. V svojem življenju je strastno ljubil štiri ženske: Felice, Julie, Mileno in Doro. Vse so živele bodisi v Berlinu bodisi na Dunaju, saj se Kafka ne bi nikoli poročil z dekletom iz Prage. Njegove ljubezni so morale živeti daleč stran, da jim je lahko pisal dolga pisma (njegova pisma Felice Bauer in Mileni so bila objavljena tudi v knjigah), hkrati pa jih je poveličeval in so bile v resnici samo del njegovega imaginarija. Kafka je bil štirikrat zaročen, a mu je poroki vedno uspelo ubežati. Njegovo življenje spominja na svet, ki ga je ustvaril v svojih romanih: v njem je vse nepredirno, polno pasti, izzveneva pa kot neskončna težnja po resnici. Avtorici v tem izjemnem romanu uspe bralca popeljati v posebni svet zaljubljenega Kafke.

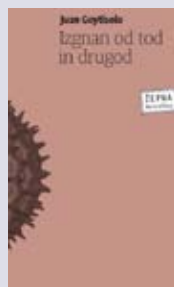
Michel Houellebecq:
Možnost otoka
prevod: Mojca Medvedšek; roman; cena: 5 €

Roman Michela Houellebecqa, *Možnost otoka* (2005) se navezuje na utopičen epilog *Osnovnih delcev*: le genetska mutacija, ki omogoči nastanek nove, boljše, nesmrtno človeške vrste, lahko človeštvo odreši fizičnega in duševnega trpljenja, staranja in umiranja. Daniel, uspešen komik z razkošno vilo v Španiji in zavidljivim bančnim računom živi v histerični družbi neizprosne seksualnega liberalizma, v kateri ni prostora za grde, revne, postarane, bolne in šibke. Po dveh neuspešnih ljubezenskih zvezah najde novo upanje v sekti elohimistov – v njihovi obljudi večnega življenja in neskončni zmožnosti reproduciranja užitkov ... Zgodba »našega časa« se prepleta s poglavji, v katerih isto temo povzameta in komentirata dva kloni, Daniel 24 in Daniel 25, dva tisoč let pozneje, ko začnejo neoljudje v želji po ustanovitvi nove človeške skupnosti, v kateri bo telesni stik spet mogoč, zapuščati svoja varovana bivališča.

Péter Esterházy:
Pomožni glagoli srca
prevod: Jože Hradil; roman; cena: 5 €

Avtobiografski roman *Pomožni glagoli srca* je ena zgodnejših stvaritev velikana madžarske literature Pétra Esterházyja, v katerem se pred bralcem odstira vsa širina avtorjevega jezikovnega eksperimenta in pisateljske tehnike. V svoji pripovedi pretanjeno in občuteno opisuje odnos med pripovedovalcem in njegovo materjo ter se osredotoča na doživetje njene smrti.

Juan Goytisolo:
Izgnan od tod in od drugod
prevod: Marjeta Prelesnik Droz; roman; cena: 5 €

Roman *Izgnan od tod in od drugod* velja po mnenju mnogih uglednih literarnih kritikov za največjo avtorjevo mojstrovino zadnjih let (izšel je leta 2008). Njegov osrednji lik je pošast iz pariške četrti Le Sentier, sicer že znani glavni junak številnih Goytisolovih prejšnjih romanov, ki pa v pričujočem delu postane žrtev terorističnega napada in se tako naenkrat znajde v posmrtnem življenju, v nekakšnem kibernetnem prostoru mrtvih. Pošast namreč ugotovi, da so njegov pravi spomin zamenjali za elektronskega, tako da z drugimi »dušami« lahko komunicira le še prek elektronskih sporočil, ta pa ga napotijo na skrivno misijo ..., ki pa bo morda ostala nedokončana.

Alojz Ihan, Vesna Lemač, Nejc Gazvoda, Gabriela Babnik, Miha Mazzini:
Razkriti obrazi svobode
kratke zgodbe; cena: 5 €

V sklopu letošnjega festivalskega fokusa *Razkriti obrazi svobode* se je vabilu Študentske založbe odzvalo pet priznanih slovenskih avtorjev, ki so na predlagano temo za letošnji festival Fabula napisali vsak svojo kratko zgodbo. Povezovalni element vsake teh zgodb je protagonist, ki bo prvič v življenju doživel izkušnjo svobode – tako ali drugače. V Klubu Cankarjevega doma v Ljubljani, bodo vsi slovenski avtorji nastopili ob koncu festivala, v soboto, 8. 3., ob 20. uri.

TUJI GOSTI

Péter Esterházy

Péter Esterházy (rojen leta 1950 v Budimpešti) je mednarodno uveljavljen madžarski pisatelj, esejist in dramatik, ki sodi v sam vrh sodobne madžarske in evropske književnosti. Leta 1974 je diplomiral iz matematike, od leta 1978 je svobodni književnik. Za svoje delo je prejel številne literarne nagrade doma (med njimi najvišjo Kossuthovo nagrado) in v tujini (mednarodno nagrado vilenica, avstrijsko državno nagrado, Herderjevo nagrado, nagrado za mir na frankfurtskem knjižnem sejmu, pa tudi nagrade v Franciji, na Norveškem in v Italiji). V zakladnico madžarskega romanopisja je prispeval več kot 34 del, ki so doslej izšla tudi v petindvajsetih svetovnih jezikih.

V Klubu CD v Ljubljani bo pogovor z njim v sredo, 26. 2., ob 20. uri.

Juan Goytisolo (rojen leta 1931 v Barceloni) izhaja iz aristokratske družine, kar naj bi bil, kot meni sam, razlog, da se je že v rani mladosti včlanil v komunistično partijo. Po končanem študiju prava je leta 1954 izdal svo-

jo prvo knjigo (*Mladi morilci*). Zaradi javnega nasprotovanja diktatorju Francu je moral kmalu poiskati zatočišče v Franciji, kjer je med drugim delal tudi kot urednik pri založbi Gallimard. V Španijo se ni vrnil vse do Francove smrti. Do zdaj je izdal več kot petindvajset romanov, v različnih časopisih in literarnih revijah je objavil številne eseje ter za svoja dela prejel mnogo uglednih literarnih nagrad. Po prevladujočem mnenju literarnih kritikov je eden največjih še živečih evropskih avtorjev, slovenski bralci pa ga poznajo po romanu *Juan brez domovine*, ki je leta 1995 izšel v zbirki *Moderne klasike* pri Cankarjevi založbi.

V Klubu CD v Ljubljani bo pogovor z njim v soboto, 1. 3., ob 20. uri.

Juan Goytisolo

Kontroverzni francoski pisatelj Michel Houellebecq (1958), po poklicu inženir agronomije, je bil v Franciji precej neznan avtor, dokler ni s svojim drugim romanom *Osnovni delci* (1998), za katerega je dobil nagrado IMPAC, dodobra razburil francoske kritične in bralne javnosti. Čeprav gre za avtorja izrazite avtofkcije, se v svojih romanesknihih konstruktih ukvarja z ostrim in balzacovsko natančnim popisovanjem družbe in njenih gnojnih ran ob prehodu iz dvajsetega v enindvajseto stoletje. Njegov roman *Možnost otoka* (2005) je bil preveden v številne svetovne jezike in nagrajen z literarno nagrado Prix Interalle (2005), za svoj zadnji roman *Zemljevid in ozemlje* (2010) pa je prejel gouncourtovo nagrado.

Na velikem odru SNG Drama bo pogovor z njim v petek, 7. 3., ob 20. uri.

Michel Houellebecq

Thomas Brussig

Thomas Brussig se je rodil leta 1964 v Vzhodnem Berlinu in tam tudi preživel svoje otroštvo. Leta 1991 je izdal svoj literarni prvenec z naslovom *Wasserfarben*, z romanom *Helden wie uns (Junaki kot mi)*, ki je v slovenskem prevodu izšel pri Študentski založbi, pa se je uveljavil kot eden najpomembnejših nemških pisateljev mlajše generacije. Njegova dela so bila prevedena v več kot 28 svetovnih jezikov, po njegovem romanu *Am kürzeren Ende der Sonnenallee (Na krajšem koncu Sončne aleje)* pa je bila posneta tudi filmska

uspešnica *Sonnenallee* (1999), ki jo je režiral Leander Haußmann in je bila na sporedu tudi v slovenskih kinematografih. Leta 2010 je v slovenskem prevodu pri založbi Dvoganočka izšla še njegova knjiga *Berlinska orgija* v prevodu Maruše Mugerli Lavrenčič.

V Klubu CD v Ljubljani bo pogovor z njim v soboto, 6. 3., ob 20. uri.

Jacqueline Raoul-Duval

Jacqueline Raoul-Duval (rojena v Sfaxu v Tuniziji) je po poklicu profesorica zgodovine in geografije in je sprva poučevala na več gimnazijah v Tuniziji, leta 1974 pa je pri ugledni francoski založbi Hachette izdala svoj knjižni prvenec *Voir la Tunisie (Videti Tunizijo)*, v katerem pripoveduje o svoji navezanosti na domovino, Tunizijo. Po preselitvi v Pariz je dolga leta delala kot urednica, prevajalka in pisateljica. Njen zadnji roman *Kafka, le fiancé éternel (Kafka, večni zaročenec)*, ki je leta 2012 izšel pri založbi Flammarion, je doživel izje-

men uspeh tudi zunaj Francije, saj so ga doslej prevedli že v več kot deset svetovnih jezikov, že ob avtoričinem obisku na festivalu Fabula pa ga bo mogoče brati tudi v slovenskem prevodu.

V Klubu CD v Ljubljani bo pogovor z njo v sredo, 5. 3., ob 20. uri.

PRIHAJA FESTIVAL LITERATURE SVETA

FABULA

2014!

OBISKI VRHUNSKIH AVTORJEV

ŽEPNICE PO 5€

FINALE PROZNIH MNOGOBOJEV

(3. marec, Kavarna SEM, Ljubljana)

VEČ KOT TRIDESET BREZPLAČNIH DOGODKOV NA RAZLIČNIH LOKACIJAH

Vabljeni!

Mestna občina Ljubljana

 Študentska založba

 Cankarjev dom

Kako obstaja literatura? Koliko k temu pripomore knjiga? In kaj lahko literatura prispeva likovni umetnosti? Ta vprašanja je zastavila razstava Literatura brez knjige.

Na ogled je bila od 10. decembra 2013 do 10. januarja 2014 v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

Literatura brez knjige

Razstava je predstavila literarno-likovni projekt Življenjski krog Lele B. Njatin. V njem nastala besedila imajo tri različna življenja, v katerih dosega bralce, nikoli pa ne bodo izšla v knjigi. Tako pisateljica demonstrira samostojnost literature, pa tudi njene različne poti do bralca, ki so odvisne od medija – ta ni nujno knjiga.

Mag. Marijan Rupert, vodja Zbirke rokopisov in redkih tiskov NUK, utemeljuje razstavo Literatura brez knjige: "To vprašanje se zdi še posebej aktualno v knjižnici, kjer se police šibijo pod težo dveh milijonov knjig, ki kar same navajajo na misel, da je literatura oz. da so zgodbe zapisi, ujeti na papirju med platnicami. Knjiga pa, kot vemo, ni le fizični objekt, ni le na papir ali pergament zapisani in ujeti ter s tem ohranjeni spomin, izkušnja ali vedenje: knjiga oz. literatura obstaja kot poseben fenomen v človekovi zavesti, saj jo bralec z vsakokratnim branjem obudi v sedanosti. Če pristane-

mo na to tezo, se z literaturo dogaja podobno kot z drugimi umetnostnimi vrstami, v slikarstvu in glasbi: obstaja predvsem kot čisti doživljaj v zavesti."

Projekt Življenjski krog obsega tri vizualne instalacije, ki jih je Lela B. Njatin ustvarila za doživljanje umetnosti na prostem. V letih 2011–2013 je v Kočevju, Piranu in Kranju zoperstavila lastno literarno besedilo skulpturam Stanislava Jarma, Stojana Batiča in Jožeta Plečnika – slednje že več kot 50 let stojijo na prostem v urbanih jedrih mest, njena besedila pa so bila ustvarjena zdaj, posebej za instalacije. V te literarne zgodbe je vtakano razmišljanje o razmerju umetniškega ustvarjanja in vsakdanjega življenja, ki pa ni zaključeno v vsakem posameznem, marveč se sklone šele skozi vse tri. Glede na to so nerazdružljivi cikel in vezivo med instalacijami.

Vendar je primarno poslanstvo instalacij afirmacija alternativnih praks branja. V času, ki pred založništvo postavlja nove izzive, predvsem v obliki tržnih omejitev, ter preizkuša razmerje med knjigo in bralcem, je pomembno ohraniti kulturo branja. Lela B. Njatin prav zato skrbi za živost razmerja literature in bralca z uveljavljanjem tistih praks branja, ki niso odvisne od standardiziranih medijev ali socialnega statusa. Meni, da je literaturin pristan knjiga, a se je tokrat izjemoma odločila, da svojim besedilom ne dovoli v knjigo – zato, da poudari njihovo odvisnost od načina prezentacije.

Razstava Literatura brez knjige je projekt Življenjski krog predstavila z dokumentarnimi reprodukcijami besedil in fotografijami instalacij ter tiskovinami, ki so jih pospremile. Mag. Marijan Rupert pojasnjuje: »Na razstavi smo lahko opazili stik med dvema diskurzoma, literarnim in likovnim, in sicer na zelo podoben način, kot ga opisuje tradicija fenomenološke literarne vede od Romana Ingardna naprej. V delu Literarna umetnina Ingarden razpravlja o tem, da literatura ne obstaja niti kot izključno psihični akt avtorjevega ali bralčevega doživetja, ker bi sicer le določen čas obstajala v njihovi zavesti, niti kot izključno fizična ali predmetna realnost, saj knjige in papir predstavljajo le pisno podlago za literaturo. Ingardnova teza je, da literatura ne obstaja kot nekaj idealnega, zunaj časa in prostora, pač pa kot nekaj, kar je nastalo, kar traja v času in bo nekoč tudi nehalo obstajati.«

Prvo življenje besedil Lele B. Njatin, ki so nastala v projektu Življenjski krog, je življenje za dialog s skulpturami in branje v zunanjem javnem prostoru. Drugo življenje jim podarjajo dokumentarne razstave in v njem na panojih v notranosti razstavišč dosega bralca. Prva razstava je bila septembra lani v okviru srečanja mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti. Tretje in predvidoma zadnje življenje pa bodo živel v fundusu NUK od 2015 dalje, na voljo tistim bralcem, ki radi brskajo po arhivih.

Z Jano Veber, predsednico slovenskega Združenja konferenčnih tolmačev, smo se pogovarjali o poklicu tolmača in Združenju, ki je pred kratkim praznovalo 40. obletnico ustanovitve.

Odličen tolmač zna poleg besedila prenesti tudi nastop govorca

Za začetek – v čem je razlika med tolmačem in prevajalcem?

Prevajanje je pisno, tolmačenje je ustno, to je temeljna razlika. Morda se zdi, da to ni velika razlika, vendar so miselni procesi različni, saj ima prevajalec na voljo veliko več časa za premislek in iskanje terminologije kot tolmač, ki hkrati posluša, razume, pretvori v drug jezik, pove v drugem jeziku in spet posluša govorca. Tako se mora tolmač temeljito pripraviti vnaprej in je med delom izpostavljen večjemu stresu.

Kdaj so se slovenski tolmači povezali v združenje in s tem svoj poklic "institucionalizirali" in zakaj?

V društvo so se povezali pred zdaj že 41 leti. To so bili pravzaprav prvi izobraženi tolmači, ki so se znašli pred številnimi izzivi. Kot kongresni jezik je prevladovala srbohrvaščina, naročniki se pogosto sploh niso zavedali, da lahko govorijo tudi slovensko, poleg tega pa si si kot tolmač težko uredil status svobodnega poklica, saj poklic kot tak formalno niti ni obstajal. Da bi se lažje soočili s temi izzivi, so se povezali in ustanovili društvo.

Ali obstaja tudi krovna tolmaška organizacija na mednarodni ravni in kakšna je njena vloga?

Na mednarodni ravni obstaja zveza AIIC (International Association of Conference Interpreters), ki je lani obeležila 60. obletnico ustanovitve.

Jana Veber, predsednica ZKTS

ve in danes združuje več kot 3000 tolmačev iz več kot 90 držav. Organizacija se zavzema za interese članov in poklica kot takega, določa strokovne in etične standarde, deluje tudi kot pogajalec z institucijami EU, ki so največji delodajalec tolmačev.

V čem je glavna funkcija ZKTS danes in koliko članov združuje? Kdo se lahko združenju pridruži?

Danes štejemo dobrih 50 članov in naša glavna naloga je že od samega začetka skrb za in-

terese članov in poklica. Izzivov nam ne zmanjka, čeprav so v vsakem obdobju malo drugačni. Kot večina poklicev se tudi mi soočamo s težavami, ki sta jih s seboj prinesli gospodarska in finančna kriza in uveljavljanje v teh časih je zagotovo lažje s skupnimi močmi. V združenje se lahko vključijo strokovno usposobljeni poklicni tolmači, ki morajo izpolnjevati visoka merila za včlanitev. Tako združenje jamči za strokovnost članov, člani pa zagotavljamo visoko kakovost storitve in imamo bogate izkušnje na področju simultane in konferenčnega tolmačenja.

Kaj loči odličnega tolmača od slabega tolmača?

Povprečni tolmač je tisti, ki zna prenesti besede govorca iz enega jezika v drugega, a to počne samo na besedni slovski ravni, ne da bi poznal izraze, ki so ustaljeni na tistem strokovnem področju. Dober tolmač zna prenesti misli, to pomeni, da razume, za kaj gre, in da se zna v obeh ali vseh delovnih jezikih ustrezno izražati. Občinstvo pri takšnem tolmaču po večini ne zazna, da tolmač ni iz »stroke«. Odličen tolmač zna poleg tega prenesti tudi nastop govorca. Predstavljajte si govorca, ki poln energije in navdušenja podaja svoje misli, zraven njega pa tolmač, ki sicer pove, kar je povedal govorec, vendar popolnoma ravnodušno, z dolgotrajno.

Se da dobrega tolmačenja priučiti ali gre bolj za talent?

Priučiti se da tehnike, npr. tehnike delanja zapisov, tehnike povzemanja, združevanja besedila v krajše, razumljivejše enote, tehnike v kabini ipd. Vsekakor pa so potrebni tudi talent in pa določene značajske značilnosti. H kakovosti tolmačenja veliko prispevajo tudi izkušnje.

Ali ZKTS skrbi tudi za prirastek slovenskih tolmačev ali za to skrbi kaka druga institucija?

Za prirastek skrbita Filozofski fakulteti v Ljubljani in Mariboru, delno tudi v Gradcu, so pa naši člani vključeni v izobraževanje na vseh treh fakultetah, tako da posredno skrbimo za prirastek. V pripravi pa je tudi program mentorstva za mlade tolmače, da jim pomagamo na poti v svobodni poklic. Smo jim pa tudi brez tega programa kadar koli na voljo za nasvet in pomoč.

Kako je združenje obeležilo svojo 40. obletnico?

V preteklem letu smo imeli več medijskih nastopov, organizirali smo okroglo mizo, poleg tega pa smo izdali zbornik ob 40. obletnici ustanovitve združenja, ki je vsem na voljo tudi na naših spletnih straneh: www.zkts.si.

NAJ 10

v slovenskih
knjigarnah

2013

ZA ODRASLE

1	E. L. James PETDESET OD TENKOV SIVE Učila	14,90 €
2	Louise L. Hay ŽIVLJENJE JE TVOJE Iskanja	12,48 €
3	Ana Žontar Kristanc ANA KUHA Ebesede	24,90 €
4	E. L. James PETDESET OD TENKOV SVOBODE Učila	14,90 €
5	E. L. James PETDESET OD TENKOV TEME Učila	14,90 €
6	Sylvia Day PREDANA Mladinska knjiga	13,95 €, (29,95 €)
7	Sylvia Day PREVZETA Mladinska knjiga	13,95 €, (29,95 €)
8	Jorge Bucay TI POVEM ZGODBO? Mladinska knjiga	22,95 €
9	Sylvia Day PREPLETENA Mladinska knjiga	13,95 €, (29,95 €)
10	Tone Pavček ANGELI Mladinska knjiga	22,95 €

ZA OTROKE IN MLADINO

1	Andrej Rozman Roza BOBER BOR Mladinska knjiga	5,00 €
2	Primož Suhodolčan LIPKO IN KOŠOROK DZS	16,95 €
3	Ela Peroci MUCA COPATARICA Mladinska knjiga	14,95 €, (12,95 €), (16,95 €)
4	Antoine de Saint-Exupery MALI PRINC Mladinska knjiga	19,95 €
5	Kajetan Kovič MAČEK MURI Mladinska knjiga	16,95 €, (12,95 €), (19,95 €)
6	J. R. R. Tolkien HOBIT Mladinska knjiga	13,95 €
7	Violeta Babič STILSKI VODNIK ZA VSAKO PUNCO Založba Rokus Klett	15,90 €
8	Jean-Yves Ferri ASTERIX PRI PIKTIH Studio Graffit	14,95 €
9	Philip Waechter JAZ Mladinska knjiga	12,95 €
10	Niko Grafenauer ABECEDA Grafenauer založba	7,95 €

Zbrano s pomočjo podatkov knjigotrskih mrež in neodvisnih knjigarn, ki jih je zbrala Zbornica knjižnih založnikov in knjigotrožcev pri GZS.

Spletne strani: knjigosled.org, <http://naj10.gzs.si> Sponzor: Bukla

Oktobrski otrok

Vsako življenje je lepo
Eric Wilson in Theresa Preston
prevod: Mojca Premrl
Družina, 2013, m. v., 277 str., 19,90 €

Roman je navdahnjen z resnično zgodbo mlade dekleta, ki je bila rojena med splavom. Neporočena najstniška mati je na ameriški kliniki za

splave dobila porodne popadke in s pomočjo medicinske sestre nenačrtovano rodila deklico Hannah, ki je odraščala pri ljubečih rejniških starših. Šele v študentskih letih je prikupna Hannah izvedela za svoj posvojeni status in se brez razmisleka odločila poiskati svojo biološko mamo in sestro, ki je pomagala pri njenem porodu. Potovanje po neznanih krajih z gručo nenavadnih so-

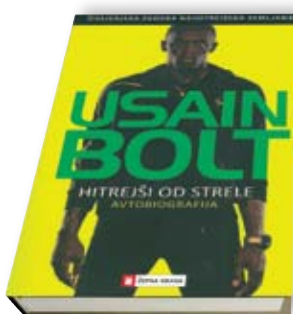

Slika iz filma *Oktobrski otrok* (2011)

potnikov v zdelanem avtomobilu je seveda pospešilo proces njenega odraščanja in Hannah je v iskanju svojih korenin, kljub vzponom in padcem, našla tudi samo sebe. Ganljiva knjiga, ki bralca postavi pred popolnoma nepričakovana vprašanja, prinaša tudi močno sporočilo o vrednosti življenja in učenju odpuščanja. > RENATE RUGELJ

Hitrejši od strele

Avtobiografija
Usain Bolt; prevod: Jernej Zoran
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2014, m. v., 275 str., 12,90 €

Če trener Usaina Bolta (1986) nekega dne v letu 2007 ne bi predlagal, da naj se Usain intenzivneje posveti še teku na štiristo metrov, morda nikoli ne

bi bili deležni veličastne kariere tega jamajškega tekača. Usain je to ponudbo namreč odločno zavrnil in namesto tega predlagal, da bi raje tekel še na sto metrov, kar bi dodal k svoji paradni disciplini dvesto metrov sprinta. Trener ni bil ravno za to, zato sta se hitro dogovorila naslednje: če bo sto metrov uspel preteči v 10,30 sekunde, lahko trenira to disciplino, drugače pa ne. Usain je hitro premetal decimaliki (tekel je namreč 10,03 sekunde) in v naslednjih petih letih v teh dveh sprinterskih disciplinah (in v štafeti) osvojil vse, kar se je dalo osvojiti, od zlatih medalj do svetovnih rekordov. Seveda pa na začetku njegove poti vse skupaj ni blo videti tako perspektivno: bil je hiter, vendar precej previsok za klasičnega sprinterja, imel je povsem samosvoj in težko vodljiv značaj, poleg tega pa ga je pestila tudi skolioza, zaradi česar je imel med klasičnimi treningi pogosto hude bolečine. Sočna avtobiografija samozavestnega atleta, ki še ni rekel zadnje športne besede. > SAMO RUGELJ

Živ!

Rok Terkaj

Sanje, zbirka Luna,
2013, t. v., 104 str., 13 €

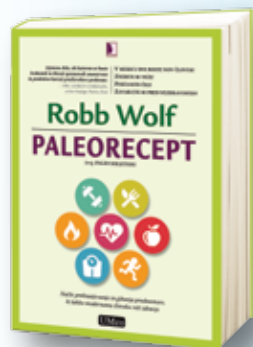

Terkaj, širši slovenski javnosti znan kot Trkaj, je uveljavljeni domači raper, ki se lahko pohvali s števil-

nimi glasbenimi projekti, s katerimi se uvršča med domače glasbene zvezdnike. Manj znano je, da se je Rok sočasno s svojo rapersko potjo, razvijal tudi kot pisec člankov in kolumen. Knjiga *Živ* je zbirka njegovih petdesetih kolumen, ki jih je pisal za, zanimivo, žensko naravano Delovo prilogo Ona. Pričujoče kolumne so izdane v ličnem zelenem zvezku in jih lahko razumemo kot Trkajevo dodatno dimenzijo, ki ga definira kot večplastnega avtorja. Kolumne so forma, skozi katero avtor izpostavlja in obdeluje teme, ki se ga dotaknejo, a ne sodijo v njegov raperski (kon)tekst. Čeprav so namenjene splošnemu občinstvu, ne izpadejo plehko, saj jih zaznamuje prepoznaven slog, pregledna naracija in pronicljivo sporočilo. > ŽIGA X. GOMBAČ

KNJIGE, KI SPREMINJAJO POGLED NA ZDRAVO PREHRANJEVANJE V SODOBNEM SVETU!

Robb Wolf PALEORECEPT

Način prehranjevanja in gibanja prednamcev, ki lahko modernemu človeku reši zdravje.

392 strani,
28,90 €

Robert Lustig MASTNA LAŽ

Grenka resnica o sladkorju.

430 strani,
28,90 €

Tonia Reinhard SUPERŽIVILA

Najbolj zdrava hrana na tem planetu. Vsebuje 200 superživil!

256 strani,
26,90 €

USPEŠNICA, KI JE NA GLAVO OBRNILA PREHRANSKO PIRAMIDO!

Če ste brali Paleorecept, potem sta to pravi knjigi za vas!

Mladi dolenski pisatelj Uroš Topić zase pravi, da je po naravi zelo radoveden. Nenehno rad odkriva kaj novega, zato ga ne privlači samo pisateljstvo, ampak tudi svet filma, mode in še česa.

Zadnje čase se v njegovem življenju vse vrti predvsem okrog njegovega prvenca, romana Emma Storm – Bratovščina Culis. Odzivi nanj so odlični, priznani ustvarjalci, med njimi tudi Desa Muck, ki je za roman zapisala, da je »napisan v maniri velikih svetovnih uspešnic za mlade«, ga kujejo v zvezde.

Uroš je za Buklo spregovoril o svojih pisateljskih začetkih in o tem, kako je nastajal njegov prvenec.

Uroš Topić

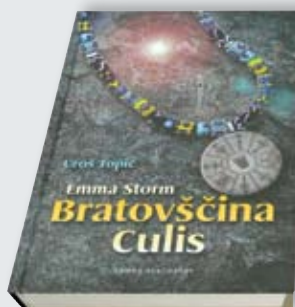
Vsestranski ustvarjalec z vilinsko dušo

Bratovščina Culis

Emma Storm, knjiga 1

Uroš Topić

Pasadena, 2013, t. v., 424 str., 28 €

Bukla: Kako bi lahko na kratko opisal svojo pot v svet pisanja?

Topić: Za večino je veliko presenečenje, ko razkrijem, da se je moja pisateljska pot začela zelo pozno glede na to, da mi je zdaj že izšla knjiga. V branje sem se zaljubil šele pri trinajstih letih, ko sem se odločil, da preberem zadnji del *Harryja Potterja*, ker preprosto nisem mogel več čakati na film. Ko sem ugotovil, da branje res ne grize, sem posegel po drugih knjigah, sprva mladinskih, pozneje tudi po nekaterih knjigah za odrasle. Ob tem me je ves čas, od mojega trinajstega leta do danes, spremljala zgodba o Emmi, ki sem jo neprestano popravljal, prepisoval in izboljševal.

Menda si knjigo ustvarjal štiri leta, vmes si šel popravljat precej besedila. Zakaj?

Topić: Ker sem čisto na začetku sprejel nespametno odločitev, da dogajanje postavim v ameriško mesto Miami. Zato tudi vsa angleška imena v knjigi. Kljub profesorjevemu prepričevanju in maminemu prigovarjanju sem potreboval cela tri leta, da sem se odločil zgodbo prestaviti v Novo mesto, kar je vse skupaj popolnoma spremenilo. Osnovnih dvesto strani knjige, na katerih sem delal tri leta, sem zavrgel in roman napisal znova. V dveh mesecih sem končal s pisanjem, sledilo pa je še leto dni prebiranja, popravljanja in iskanja založnika. Na koncu se je vse lepo izteklo in danes ne bi mogel biti bolj vesel, da sem se poleti 2012 odločil zgodbo premestiti v Slovenijo.

Je na nastanek sage o Emmi Storm vplivala (tudi) velika priljubljenost tovrstnih fantastičnih romanov, ki literarni svet navdušujejo že nekaj časa?

Topić: Vsekakor se že od malega navdušujem nad fantastičnimi zgodbicami; *Harry Potter* je moja najljubša knjižna zbirka in prav gotovo me je navduševala ves čas pisanja. Tu so še druge knjige, pravljice in filmi, ki jih ne morem vseh niti naštetih, toda glavno vodilo in navdih pri pisanju *Emme Storm* je bil dom; dom v smislu Slovenije, v smislu domačega kraja, zgodovine, kulturne zapuščine in naravnih lepot, ki jih naša mala 'kokoš' premore ogromno.

V romanu bralec takoj opazi tvojo neverjetno ljubezen do zgodovine, spoštovanje preteklosti in tradicije. Verjetno je k temu pripomoglo tudi navdušenje nad šolskim predmetom zgodovina, nad katero je očarana tudi tvoja glavna junakinja.

Topić: Zgodovina mi je bila od nekdaj zanimiva, tudi kot predmet v šoli, bolj pa sem se začel zanjo zanimati ob vstopu v srednjo šolo. Deloma se

moram gotovo zahvaliti tudi svoji profesorici, ki poskrbi, da nobena ura zgodovine ni dolgočasna, nekaj pa je tudi na tem, da čutim nujno po ohranjanju slovenske zgodovinske zapuščine in željo po opozarjanju na njeno bogatost. Menim namreč, da smo se nagledali velikega; morda je zdaj čas za čudovite detajle iz ozadja.

Junake, sploh Emma Storm, si zgradil zelo premišljeno in natančno. Je pri gradnji lika glavne junakinje, ki je v tvojem prvencu stara 18 let, pomagalo tudi dejstvo, da so toliko stare tvoje sovrstnice in si se zato toliko laže vživel v svet odrasčajoče ženske?

Topić: Mogoče mi bo zdaj kaka prijateljica zamerila, toda nobena od vrstnic ni bila osnova ali navdih za glavno junakinjo. Skozi pisanje sem se ves čas preprosto spraševal, kaj bi naredil na njenem mestu in kako bi se v določenem položaju odzvalo dekle. Seveda sem temu dodal svoje karakterne prvine in osebnost, ki je skeptična in trmasta do zadnjega. Tako kot tudi vsi preostali liki v knjigi je Emma z mano ves čas rasla. Najbolj pa se je vse osmislilo, tudi Emmine lik, ko sem zgodbo pripeljal domov.

V zgodbi si med drugim zelo pretanjeno opisal Novo mesto in njegovo okolico, ves čas poudarjaš zgodovinsko in kulturno dediščino tega dela Slovenije. Mestu si tako postavil neke vrste spomenik. Kakšni so odzivi tistih, ki so knjigo že prebrali, sploh Dolenjcev?

Topić: Odzivi so bili do zdaj le pozitivni, in to me neskončno osrečuje. Slišal sem pohvale sloga pisanja in same zgodbe, nihče pa še ni pokazal navdušenja nad tem, da se zgodba odvija v neposredni bližini Novega mesta; najbrž tudi zato, ker se glavnina zgodbe odvija v vilinskem svetu in bralec preprosto pozabi na ljudi na površju. Iskreno bi želel slišati, da so Dolenjci veseli, da se neka fantastična zgodba odvija na domačih tleh in da vseskozi opozarjam na zgodovino tega območja. In prepričan sem, da so veseli, le mnogi knjige še niso prebrali, tisti, ki pa so jo, pa se še niso imeli priložnosti razgovoriti o vseh delih knjige.

Menda že načrtuješ nova nadaljevanja o Emmi Storm. Verjetno si si tudi zato na koncu prvenca pustil dovolj prostora, tako časovnega kot vsebinskega, kamor pozneje še lahko popelješ svojo junakinjo. Ta konča s pripovedjo zgodbe, ki jo je doživljala pri svojih 18. letih, v sedanjosti, kjer končaš roman, pa je stara 70 let, piše se leto 2062 ...

Topić: Zgodba se prav gotovo ne konča s prvo knjigo. Konec je sam po sebi preveč odrezan in nepojasnen, da bi tu končal celotno pripoved, zato imam namen napisati še tri knjige te sage. Seveda ne morem razkriti, kaj se zgodi v naslednjih delih, lahko pa povem, da že dolgo vem, kaj se bo zgodilo v posameznem delu in kakšen bo konec Emmine zgodbe. Rad bi zagotovil, da bodo naslednji deli še boljši, toda vsečnost knjige je odvisna od vsakega posameznika, zato raje ne bom obljubljal ničesar. Vse, kar lahko naredim, je, da upam, da bralcev z nadaljnjim pisanjem ne bom razočaral, tudi ko enkrat sklenem Emmine pripoved.

Razširjeni intervju z Urošem Topićem si lahko preberete na spletni strani www.bukla.si.

Preden odidem

Peter Kreeft

prevod: Mojca Masterl Štefanič

Družina, 2013, t. v., 255 str., 19,90 €

Naravno je, da starši želimo, preden za vedno odidemo in prepustimo otroke njihovi končnosti, svoje potomce oskrbeti s čim boljšimi in kar se da uporabnimi recepti za boljše in polnejše življenje. S podobnim problemom se je ukvarjal tudi ameriški filozof in preučevalec religije Peter Kreeft (1937), avtor mnogih knjig o filozofiji krščanstva, in tako je misli ter modrosti, ki so se mu na to temo nabirale čez leta, zbral v knjigo, ki jo je pomenljivo naslovil *Preden odidem*. Gre za 161 krajših besedil, ki se tako ali drugače dotikajo raznih vidikov življenja, od tega, katere odločitve so v njem najpomembnejše, pa do tega, kako ustrezno upravljati s svojim časom. Seveda pa pri tem ne gre za kak ceneni življenjski priročnik, prav nasprotno, Kreeft k življenju na eni strani pristopa s pristno krščanskimi pogledi, na drugi pa z vsakodnevnno praktičnostjo. Rezultat je delo, ki kar kliče k občasnemu, a vsakodnevnemu branju, s pomočjo katerega bi življenje slehernika vsekakor lahko postalo polnejše. Kot pravi nekje: »Življenje vsakomur podari kakšno limono, toda le nekateri ljudje iz njih napravijo okusno limonado.« > SAMO RUGELJ

Delo

Kako najti veselje in pomen v vsakem trenutku

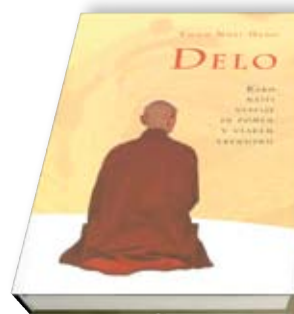
Thich Nhat Hanh

prevod: Barbara Lipovšek

Primus, zbirka Primula,

2013, m. v., 132 str., 17 €

Pozornost in osredotočenost na vsak posamezni trenutek ter hvaležnost za vse, kar imamo, nam lahko pomagajo v vseh trenutkih življenja. Tu di pri delu, zatrjuje mednarodni priznani budistični mojster, ki ljudi uči bolj zavestnega in polnejšega bivanja. Četudi smo polno zaposleni in nas nenehno priganjajo roki, lahko v svojih opravilih zelo uživamo, pojasnjuje budistični mojster in ob tem naniza kopico koristnih nasvetov, ki bodo prišli prav vsakomur, ne glede na različnost in težavnost posameznikovega poklica. Že samo nekaj minut umirjenega dihanja, pozorno poslušanje drugih in ljubeč govor delajo čudeže. Preverite in redno vadite, dobrohotno svetuje ta odlični budistični mojster, pa bo vaše delo odslej teklo mnogo laže! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Najdi v sebi

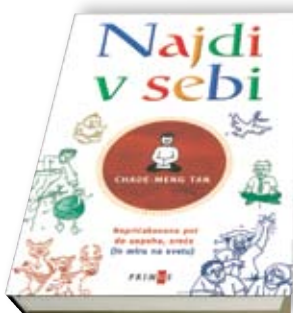
Chade-Meng Tan

prevod: Tili Kojič

Primus, zbirka Primula,

2013, m. v., 268 str., 21,70 €

Meng je inženir informatike in vodja projekta za osebno rast Najdi v sebi, ki je nastal v okviru Googleove univerze. Projekt temelji na uvidu, da lahko človek z dobro idejo spremeni svet, vendar mora najprej začeti pri sebi. Mengov program, ki se obnese tako v vsakdanjem življenju kot v podjetniškem okolju, pokaže, kako vrhunsko opravljati svoje delo, uspešno voditi podjetje in ustvariti pogoje za trajno srečo. Ker je Meng inženir, je program praktičen in razumljiv, zapisana dejstva pa pogosto znanstveno podprta (dokazano je, da občutek gotovosti posameznika na delovnem mestu ustvarja boljše delovne rezultate). V knjigi boste našli odgovore na to, kako se uspešno samomotivirati in obvladati negativna čustva, kako se naučiti optimizma (ste vedeli, da vsako negativno čustvo na nas vpliva trikrat močnejše kot pozitivno?), kako razviti empatijo, ki je ključ do boljšega poslovnega uspeha, in mnoga druga. > KRISTINA SLUGA

Umetnost dirkanja v dežju

Garth Stein

prevod: Vera Čertalič

Primus, zbirka Romani,

2013, m. v., 222 str., 24 €

Dih jemajoča zgodba, tako živa in življenjska, da bralca že takoj na začetku prikuje med vrstice in ga omamlja vse do konca, je po eni strani nadvse preprosta, po drugi pa polna sporočil. O življenju, o našem načinu delovanja v njem, o naši biti. Glavni junak zgodbe je pes Enzo, ki ni navaden pes: v njem se je, kot razloži sam, udejanila človeška duša, zato lahko čuti kot človek, svet okrog sebe pa zaznava z opreznostjo štirinožca. Njegov gospodar Denny je uspešni dirkač, ki Enzu rad predvaja posnetke svojega dirkanja, zraven pa mu vsakokrat postreže obilo komentarjev. Ti se ne navezujejo samo na Dennyjev najljubši šport, ampak nosijo v sebi predvsem odgovore na marsikatera človeška (samo)spraševanja. Vsestranski ustvarjalec Garth Stein, nekaj tudi sam uspešen dirkač, bo s svojim delom navdušil vse, ki obožujejo preproste zgodbe z globljimi sporočili. Kot je, denimo, ta, da si je treba upati dirkati tudi v dežju. Dež je treba, kot nekoč Denny razloži svojemu Enzu, pač preprosto sprejeti in se mu prilagoditi. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Thomas Szasz: KRAJA ČLOVEKA

Eseji proti medikalizaciji vsakdanjega življenja. Prvi prevod znamenitega antipsihiatra!

288 str. • cena 24,90 €

založba UMco, zbirka Preobrazba

Tim Parks: PRI MIRU SEDETI NAS UČI

Kako je skeptik iskal ozdravljenje in oživljenje. Ultimativna knjiga o telesu in zdravju!

368 str. • cena 28,90 €

Naročila: na spletni strani www.bukla.si • po e-pošti urednistvo@umco.si • po telefonu 01/520 18 39 • NA VOLJO TUDI V BOLJE ZALOŽENIH KNJIGARNAH.

Babičina kozmetika

Mihaela Pichler Radanov
Modrijan, 2013, m. v., 175 str., 25,90 €

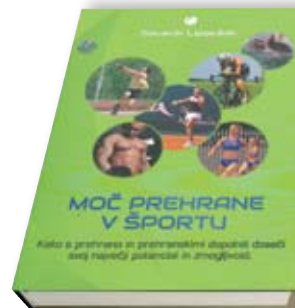
Domača avtorica v lično oblikovanem priročniku razkriva stare in nove recepte za izdelavo različnih mil, krem in pilingov iz naravnih sestavin. Njena mila, ki jih kot hobi za domačo uporabo izdeluje že več kot sedem let, po videzu spominjajo na majhne čokoladne ali vaniljeve tortice, pogosto v obliki vrtnic ali rožic, ki lahko dišijo po cimetu, kakavu, medu in mleku, pa seveda tudi po sivki, žajblju ali borovcih. Zaupa nam več receptov za negovalna in masažna olja, pa tudi za pilinge, ki kožo očistijo in hkrati negujejo in jih enkrat tedensko lahko uporabljamo namesto gela za prhanje. Duša vsake kozmetike pa so eterična olja, močno koncentrirani in hlapljivi izvlečki, pridobljeni iz različnih delov rastlin, zato v zadnjem delu priročnika natančno opiše lastnosti posameznih olj in poda še nekaj idej za darila. Vse preostalo je prepuščeno vaši domišljiji in ustvarjalnosti.

Moč prehrane v športu

Severin Lipovšek
Samala, 2013, m. v., 333 str., 29,10 €

Že pri rekreativnem športu lahko prehrana igra pomembno vlogo, vrhunski športniki pa brez domišljenega prehranskega načrta in prehranskih dopolnil sploh ne bi mogli izkoristiti vseh svojih potencialov in optimizirati svojih zmogljivosti. Lipovšek, mladi predavatelj in raziskovalec na Fakulteti za šport, je v obsežnem priročniku zbral temeljno teoretično znanje s področja fiziologije telesa (funkcija vode, maščob, hidratov, beljakovin, vitaminov, mineralov ...), kar je nujna podlaga za celovitejše poznavanje pomena prehrane pri gibanju. Teorijo je nadgradil s številnimi praktičnimi prehranskimi nasveti, jedilniki in izčrpnimi opisi raznovrstnih izkušenj v vseh športih.

Zdravilna kozmetika iz narave

Domača priprava negovalnih mazil, olj in esenc
Myriam Veit
prevod: Petra Piber
Narava, 2014, m. v., 200 str., 24,90 €

Ljudje že stoletja intuitivno za svoje namene uporabljajo zdravilne rastline in dišeča zelišča. Izkušena nemška zeliščarka je za vse, ki se želijo poglobiti v domačo pripravo negovalnih olj in mazil, pripravila obsežen in pregleden vodnik po svetu zdravilne kozmetike. V skrivnostni svet rastlin priročnik bralce vpelje s tehničnimi napotki, najpomembnejšimi surovinami in osnovnimi recepti za pripravo domače zdravilne kozmetike. V vodniku nas natančno pouči o nabiranju in prepoznavanju 40 domačih rastlin in pripravi najmanj petdesetih receptov za vsakdanjo nego, od masažnih in zaščitnih olj in poživljajočih kopalnih soli prek vsestranskih mazil, krem in balzamov (za obraz, roke, ustnice, okrog oči ...) pa do receptov za parfume in dišave. Za ljudi, ki želijo naravno poskrbeti za svojo kožo.

100 najlepših sobnih rastlin

Slavko Zgonec
Mladinska knjiga,
2014, t. v., 230 str., 29,95 €

Rastline, ki jih vzgajamo v svojih domovih ali poslovnih prostorih, večinoma izhajajo iz toplih tropskih ali subtropskih predelov in na prostem naše zime ne bi prenesle, zato so popolnoma odvisne od človeške oskrbe. Eden vodilnih slovenskih strokovnjakov in poznavalcev sobnih rastlin, ki je napisal že več kot deset knjig o vzgoji in negi sobnih rastlin, je za pričujoči priročnik izbral sto takih, ki po njegovi oceni sodijo med najlepše. Razdelil jih je v tri poglavja – cvetoče, listnate in orhideje – in vsako opremil s podatki o domovini izvora, oskrbi, razmnoževanju in najpogostejših napakah pri negi. Pregledno in poučno.

Slovenija

Jonathan Bousfield,
James Stewart
prevod: Mojca Vodušek
Mladinska knjiga,
zbirka Svetovni popotnik,
2013, m. v., 253 str., 29,96 €

»Ni važno, če spadate med tiste, ki iščejo mir v narodnem parku, ali pa želite aktivno sodelovati v kateri od številnih dejavnosti na prostem, vključno s smučanjem, deskanjem na snegu, jamarstvom, kajakom, raftingom ali pohodništvom, publikacija, ki jo imate pred sabo vam bo predstavila zelo zanimivo državo.« Približno tako so angleški vodnik po Sloveniji predstavili ob njegovem izidu. Zdaj ga imamo prevedenega tudi v slovenščino in priznam, da sem z rahlim strahom verjela, kako našo deželo vidita tako izkušena popotnika, kot sta avtorja tega vodnika. A strah je bil odveč, nad podobo naše dežele sta bila avtorja navdušena in verjamem, da bosta spodbudila tudi marsikaterega Slovence za ogled kake od številnih znamenitosti, ki bogatijo našo deželo.

Veliki turno-smučarski vodnik

Od Snežnika do Velikega Kleka
Igor Jenčič
Sidarta, zbirka Vodniki,
2013, pt. v., 288 str., 34,90 €

Izvedenci za turno smučanje pravijo, da ta zlahka zmes gornišstva in smučanja prinaša veliko več prvinskih užitkov, kot bi jih ponudil samo seštevek obeh dejavnosti. V posodobljenem vodniku je zbranih več kot 120 turnosmučarskih možnosti in več kot polovica je povsem novih in iz Ljubljane oddaljenih največ 250 km oz. tri ure vožnje. Pomembna elementa uspešnega turnega smučanja sta pravilna oprema in dobro poznavanje varne in pravilne tehnike turnega smučanja. Vse ture (od Snežnika do Großglocknerja ali Velikega Kleka) imajo poleg oznake težavnosti (od lahke do skrajno težke) in zemljevida območja opisane tudi dostope, zavetišča in vsa pomembna opozorila za varen vzpon in smuk. Večina tur je izvedljivih v enem dnevu in primernih tudi za začetnike, zato si le pogumno optrajte smuči in se podajte v gore. Pa srečno in varno!

Domače slaščice

131 receptov najbolj priljubljenih primorskih in drugih sladkih izbor in urejanje: Mirjam Simčič
Goriška Mohorjeva družba,
2013, t. v., 160 str., 16 €

Besedi domače v naslovu in primorske v podnaslovu – 131 receptov najbolj priljubljenih primorskih in drugih sladkih – zarisujeta zunanji okvir izbora in dodajata osnovno informacijo o vsebini priročnika. Z izborom in priredbo receptov za tisk ga je uredniško oblikovala Mirjam Simčič, pri čemer se je oprla na širok krog sodelavk in sodelavcev iz sorodno uglašenega kulturnega in duhovnega okolja. Izjemno podrobno predstavljeni recepti so razvrščeni v osem razdelkov: Potice in kvašeno pecivo, Štrudlji in zavitki, Piškoti in drobno pecivo, Torte in biskvitno pecivo, Sadne torte in pite, Pecivo za pustne dni, Kremne sladice in Sladke jedi. Večina jih ima res primorski rodovnik, ki razkriva prepletanje slovenskih – zastopanih predvsem z gubancami in poticami –, italijanskih in furlanskih vplivov na Goriškem, Tržaškem in v Benečiji, za širjenje obzorij pa poskrbijo še sladke dobrote iz dunajske, tirolske, bavarske, grške in še katere kuhinje. > IZTOK ILICH

Pecivo s stevijo

Brigitte Speck; prevod: Miriam Drev
fotografije: Andreas Thumm, Klaus Ammann
Celjska Mohorjeva družba in Društvo Mohorjeva družba,
2013, t. v., 87 str., 19,90 €

Da brez sladkorjev ni slaščic, je jasno vsakomur, vedno več ljudi pa se tudi zaveda, da je pretirano sladkanje škodljivo, pri nekaterih obolenjih pa sploh prepovedano. Po desetletjih iskanja umetnih nadomestkov za naravne sladkorje, ki so vsi pokazali tudi slabe lastnosti, se je končno pojavila rešitev: ta se skriva v lističih sicer že dolgo znanega južnoameriškega grmičiča. Ta vsebuje steviozid, snov, tristostrat slajšo od sladkorja, ki je naprodaj kot bel izvleček v prahu. V receptih za pite in kolače, pogače in torte ter drobno pecivo in piškote v tej knjigi je uporabljen stevijin granulati, ki ima, kot opozarja avtorica, še druge dobre lastnosti. Je nevtralnega okusa, zlahka ga odmerjamo, predvsem pa pripravljenim jedem ne doda nobene kalorije, tako da ne zvišuje ravnih krvnega sladkorja in je primeren tudi za sladkorne bolnike. > IZTOK ILICH

Superživila

Najbolj zdrava hrana na tem planetu
Tonia Reinhard;
prevod: Sandi Kodrič
UMco, 2014, m. v., 256 str., 26,80 €

Tista živila, ki so še posebej koristna za človekovo zdravje, ker vsebujejo veliko vitaminov, mineralov, beljakovin, vlaknin, esencialnih hranil, antioksidantov in pa koristnih maščob, spadajo med najmočnejše in prehransko najbogatejše hrane na svetu. Imenujemo jih superživila. V lično in pregledno oblikovani knjigi, podkrepilni z najnovejšimi medicinskimi izsledki, je zbranih 200 takih superživil. Tu najdete različne vrste zelenjave, gob, sadja, stročnic, zelišč, žitaric, mesa, mlečnih izdelkov, pijač in prehranskih dopolnil, ki so si prislužila ta laskavi naziv. Pri vsakem superživilu so poleg osnovnih informacij pridani tudi nasveti za optimalni izkoristek pozitivnega učinka posameznih živil, recepti in predlogi za njihovo pripravo in priporočene kombinacije živil. Odličen vodnik, kjer lahko na enem mestu izveste vse o hranilno bogatih in koristnih živilih. > RENATE RUGELJ

Dr. Oetker

100 najboljših receptov ...
prevod: Marjana Samide
fotografije: Ulrich Kopp et al.
Mladinska knjiga,
2013, t. v., 108 str., 8,95 €/knjigo

Izbor iz zakladnice nazorno predstavljenih in preizkušenih receptov Dr. Oetkerja, ki je že desetletja sinonim za kakovost, je v štirih prijetno oblikovanih priročnikih ponudil 100 najboljših receptov za piškote in sladice, ki kar vabijo k stapanju, mesenju in zvijanju, pa recepte za 100 različnih tort in za sladkosnede, ki jim ni nikoli dovolj novih idej, tudi 100 receptov za mafine in pecivo. Če pa za zajtrk radi spečete svež kruh, boste v četrti knjigi našli 100 idej za pripravo različnih kruhov in kruhkov. Vsi recepti vsebujejo natančen opis priprave, opremljeni pa so tudi s podatki o hranilnih in energijskih vrednosti pečenih obrokov. > RENATE RUGELJ

Dobra zdrava hrana

Učna pot od živila do jedi

Helena Mrzlikar

fotografije: Petra Kavšek

Kmečki glas, 2014, m. v., 142 str., 18 €

Vsestransko aktivna domača avtorica, Helena Mrzlikar, ki jo poznamo tudi po priročniku *Domača shramba* (2012), je med drugim svetovalca

za večjo kakovost življenja na dolenskem podeželju in pobudnica za razvoj turizma na kmetijah. Njen odnos do načrtnega učenja in pridobivanja novih izkušenj se pokaže tudi v zadnjem prehranbnem priročniku, ki je zasnovan kot učna pot od živila do jedi in na začetku pregledno obravnava vse elemente uravnotežene prehrane (vodo, hidrate, maščobe, beljakovine ...). Po uvodnem delu, kjer izvemo veliko tudi o osnovnih postopkih priprave hrane, pridejo na vrsto uporabni recepti. Najprej za kruh, testenine in krompir, potem za sadje in zelenjavo, pa za mleko in mlečne izdelke, na koncu še za vse vrste mesa in različna zelišča. Videti je okusno, velja poskusiti! > RENATE RUGELJ

ZTT EST

Spoznajte ribe kot izkušeni ribiči, pripravite jih kot dobri ribarji, ponudite jih kot pravi kuharski mojstri!

Marjuča Offizia

IZ MORJA V PONEV

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
ul. Montecchi 6, 34137 Trst
tel. 0039 040 368892
www.ztt-est.it - info@ztt-est.it
Distributer za Slovenijo: www.buca.si

Iz morja v ponev

Marjuča Offizia

Založništvo tržaškega tiska,
2013, t. v., 263 str., 30 €

Marjuča Offizia

Knjižna uspešnica ribje kuharice Marjuče Offizia je prvič izšla že pred četrto stoletje in bila kmalu razprodana, tokrat pa je v vsebinsko

posodobljeni in likovno prenovljeni knjigi ponovno na voljo za vse, ki jih iz ribjega sveta zanima še kaj več kot le dvakrat obrnjen preprost ribji file. Osrednji del knjige je obsežen, s fotografijami opremljen seznam receptov iz rib kostnic, hrustančnic, rakov, glavonožcev, polžev, školjk in drugih morskih plodov. Iz njih lahko po preglednih receptih pripravimo okusne juhe, solate, omake, raviole, spečemo jih na žaru, v ponvi ali pečico, pripravimo jih v rižoti ali s krompirjem,

z jajčevci ali z različnimi omakami, lahko nam služijo kot predjed ali koktajl ... Idej in kombinacij ne zmanjka. Pa tudi na ribji bonton nas avtorica prijazno opominja in svetuje uporabo posebnega ribjega pribora, kjer je nož širši, s topimi robovi in drugače izdelano špičo. In, prosim, nikar ne nosite školjk naravnost v usta, nevarno je in tudi nevljudno, pač pa v eno roko vzemite lupino in z vilico v drugi roki odstranite meso. Poleg vsega tega pa ribji sladokusci od prvovrstne strokovnjakinje izvemo tudi veliko o gojenju in čiščenju rib, o njihovi hranilni vrednosti, o času in načinu lova, razlikah v barvi in velikosti in drugih posebnostih posameznih vrst. Predlagamo, da si pravočasno zagotovite svoj izvod, saj bo gotovo tudi ta ribja kuharica kmalu pošla. Pa dober tek! > RENATE RUGELJ

Jedi na žlico

Terezija in Berislav Crnetič

prevod: Mojca Vodušek

Cankarjeva založba,

2013, t. v., 280 str., 22,95 €

Zimski meseci so kot ustvarjeni za pravo jedi na žlico. Če si pod tem pojmom predstavljate samo joto, segedin in golaž, vam bosta avtorja hitro dokazala, kaj vse še sodi pod to kulinarič-

no kategorijo: poleg juh vseh vrst tudi mesne in perutninske jedi, jedi iz drobovine, jedi iz rib in morskih sadežev, prikuhe, jedi s testeninami in rižem ter za povrh še kaj sladkega. Se vam ob vsem tem že cedijo sline? Potem sežite po knjigi, ki že s svojimi toplimi fotografijami in všečnim oblikovanjem vabi k pogosti uporabi. Avtorja se zavedata dejstva, da pri kuhi lahko marsikaj prihranimo, zato sta knjigo obogatila tudi z recepti za pripravo jedi iz ostankov hrane. Domačim, dobro poznanim jedem pa sta na koncu dodala

še nekaj svežih receptov z vseh koncev Evrope. Vse za popolno uživanje z žlico in s knjigo v roki! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Mastna laž

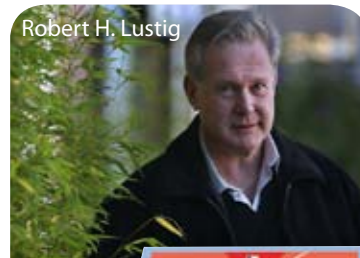
Grenka resnica o sladkorju

Robert H. Lustig

prevod: Branko Gradišnik

UMco, zbirka Preobrazba,

2014, m. v., 433 str., 28,90 €

Vsak šesti Zemljan ima previsoko telesno težo in kljub vsem poskusom, da bi jo spravil na normalno raven, mu to ne uspe. Zakaj? Razloge za to epidemijo predebelosti najdete v delu *Mastna laž*, ki jo je nedavno napisal ameriški zdravnik Robert Lustig, priznani endokrinolog in specialist za otroško predebelost. V pričujoči knjigi nam razkrije planetarno prehransko katastrofo, pri tem pa izhaja iz analize t. i. presnovnega sindroma. Ta je posledica pretiranega uživanja sladkorja ter presnovnih okvar, povezanih z njim in povzročenih zaradi inzulinske rezistence. Med boleznimi presnovnega sindroma spadajo tudi diabetes tipa 2, povišan pritisk, srčno-žilne bolezni, jetrna zamaščenost nealkoholnega tipa, ledvična obolenja in toščavost. Zakaj je prišlo do tega »sladkornega sindroma«? Lustig vidi razlog v tem, da so v osemdesetih letih prejšnjega stoletja v Ameriki od živilske industrije zahtevali, naj zniža delež vsebnosti maščob v osebni prehrani s 40 na 30 odstotkov. Ta je manjkajočo maščobo nadomestila s sladkorjem ali pa s cenejšo ketonsko fruktozo, ki jetra presnovno obremenjuje sedemkrat huje. Posledica je presnovni sindrom, ti trendi pa so se kasneje kot požar razširili po vsem svetu in sedaj izgledajo skoraj neukrotljivi. Knjiga, ki odpira oči, obenem pa ponuja tudi modele rešitev za vsakega posameznika in človeštvo nasploh!

FAO 37. 2. 1

Divji Jadran

Klemen Košir

ilustracije: Barbara Ogrič Markež

fotografije: Klemen Košir, Janez Marolt

samozaložba, 2013, m. v., 225 str., 38 €

To delo je mnogo več kot samo navadna kuharska knjiga! Je doživet opis ljubiteljskega kuharja, ki ljubezen do priprave dobrot iz Jadrana izraža tako z nanizanimi recepti kot tudi z domiselnimi uvodnimi stavki pred vsako predstavljeno jedjo. Kdor obožuje morske dobrote, bo že po prvih straneh te knjige postal lačen. Avtor za začetek namreč postreže z odličnimi predjedmi, nadaljuje s slastnimi glavnimi jedmi, na koncu pa potencialne kuharje povabi še k uporabi pečice za pripravo morskih dobrot v njej. Knjigo v prvem delu krasijo ljubke ilustracije, ki spremljajo posamezne recepte, v drugem delu pa sledijo fotografije vseh jedi, ki jih spremljajo še avtorjevi namigi za strežbo ustreznega vina k posamezni jedi. Okusno in slastno branje, podprto s publicistovim prepoznavnim, iskričnim slogom! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Goreča senca

Božanstva in bojevniki, knjiga 2

Michelle Paver

prevod: Nataša Grom

Miš, 2013, t. v., 316 str., 28,95 €

Druga knjiga iz serije *Božanstva in bojevniki* navdušuje s slikovitim prikazom življenja in navad naših prednamcev, začinjnih s čarovnjico in resničnimi bogovi. Pustolovščine dečka Hilasa v bronasti dobi na mediteranskem ozemlju in otokih današnje Grčije vneto sledijo formuli, ki jo je pisateljica uporabila že v prazgodovinski seriji *Kronike starodavne teme*: temeljito raziskana snov bralca ob dogodivščinah junakov pouči o starodavnih kulturah in njihovem vsakdanjiku, za prikupnost zgodbe pa se človeškemu liku priključi živalski prijatelj. Tokrat je to levčica Kaos, ki se s Hilasom spoprijatelji potem ko klan bojevnikov Vranov ubije njene starše. Štirinožna pomoč bo dečku prišla zelo prav, če bo hotel pobegniti iz ujetništva v rudniku bakra na vulkanskem otoku, kjer se zaradi nespametnega posega v naravo začne prebujati mogočni ognjenik. V hitri in napeti zgodbi se ponovno prepletejo poti junakov iz prvega dela, njihovo prijateljstvo pa bo postavljeno pred težke preizkušnje, ki postrežejo z marsikaterim nepričakovanim zasukom zgodbe. Tretja knjiga je že napovedana. > ALEŠ CIMPRČ

Ime mi je Jon

Mateja Gomboc

Mladika, zbirka Majnice,

2013, t. v., 202 str., 22,90 €

Zgodba v obliki dnevniških zapiskov je položena v usta glavnega junaka, najstnika Jona. Ta se sooča s povsem enakimi »težavami« kot njegovi sovrstniki: njegovo telo, ki se vsak dan spreminja, mu ni preveč všeč, prav tako tudi ne njegovo ime (iz prvotnega Sebastjana se je namreč preimenoval v Jona). V šoli mu gre dobro, razen v trenutkih, ko se mu zdi, da se je proti njemu zarotil ves učiteljski zbor, všeč mu je sošolka Jelca, čeprav še ne ve najbolj, ali je zaljubljen vanjo ali ne, in pri košarki bi rad postal najboljši igralec. Da je življenje še pestrejše, sta mu starša »nakopala« rojstvo sestic dvojčic. Zgodba, napisana izjemno duhovito in obogatena s tipičnim izrazoslovjem mladostnikov, je tako berljiva, da jo bodo v hipu vzeli za svojo vsi, ki v sebi čutijo in nosijo (vsaj) delček Jona. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Ob desetih zvečer

Kate de Goldi

prevod: Sonja Benčina

Družina, 2013, m. v., 251 str., 19,90 €, JAK

Ko je med nerazdružljiv fantovski dvojec, vedno preveč zaskrbljenega Frankieja in njegovega najboljšega prijatelja Giga, stopila nova, neobičajna sošolka Sydney, so se mnoge rutinirane koordinate v Frankiejevem življenju premaknile. Tekom skupnega šolskega projekta se je plašni fant zblizal z na videz samozavestnim dekletom in kmalu odkril več žalostnih platij njenega vagabundskega življenja. Večkrat nagrajena novozelandska avtorica je z dobrim občutkom za najstniške strahove sestavila pristrčno zgodbo o odraščanju, ki je bila prevedena v mnoge jezike, prvič pa avtorico lahko beremo tudi v slovenščini. > RENATE RUGELJ

Čivknjeno od začetka do konca

Cvetka Bevc

ilustracije: Nina Mrdenović

Sodobnost International,

zbirka Čudaške prigode,

2013, t. v., 130 str., 21,90 €

Mala sinička Rozi je žalostna, ko izve, da je premajhna in zato še ne more peti v ptičjem zboru. Da bi ji leto do njene »odraslosti« čim prej minilo, se s prijateljem Cafkom, potepuškim vrabcem, namazanim z vsemi žavbami, zaplete v niz »čivknjenih« dogodivščin. Vas zanima, kateri ptič je najbolj vljuden, katera ptička je največja krasotica in kaj počnejo ptiči na polnolunjenje? Čeprav živahne prigode z ilustracijami Nine Mrdenović bralca kar posrkajo vase, imajo nekatere napake, ki se pojavljajo v delu, ravno nasproten učinek. Zato naj za konec dobronamerno zapišemo, da bi si knjiga zaslužila vnovičen temeljit lektorski pregled, pri čemer najbolj bode v oči vztrajno zapisovanje naše nestrupene kače gož kot goš (!). > KRISTINA SLUGA

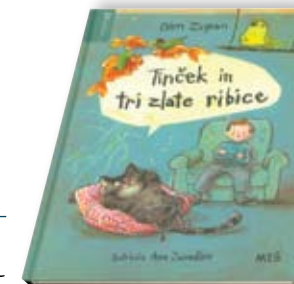
Tinček in tri zlate ribice

Dim Zupan

ilustracije: Ana Zavadlav

Miš, zbirka Miškolinke,

2013, t. v., 80 str., 24,95 €

Pazite, kaj si želite, in svoje želje natančno izrazite! Če ne, se vam lahko pripeti kaj podobnega kot glavnemu junaku Tinčku. Že res, da je že od nekdaj sanjal, da bi mu njegove zlate ribice Frajla, Flegma in Fifka na ukaz uresničevale vse njegove želje, ni pa si predstavljal, da se na koncu lahko stvari odvrtijo precej drugače. Celu usodno. Sploh, če sta v vse to vpletena veliki lenuh, maček Feliks in samozavestni karnarček Fiko. Njihovo sobivanje je naravnost katastrofalno in prav zato ima na koncu tudi Tinček prav posebno željo ... Nadvse duhovito branje, ki bo navdušilo ne samo mladež, ampak tudi njene starše, saj knjiga s prikupno zgodbo in končnim naukom ponuja odlično knjižno zabavo. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Besede izbrane za modrijane

Jože Snoj

ilustracije: Igor Šinkovec

Mladinska knjiga, zbirka Domače branje,

2013, t. v., 140 str., 22,95 €

Igrive in sanjave, zabavne in kratkočasne, vedre pa tudi poučne – takšne so pesmi Jožeta Snoja, ki so našle prostor v tej zbirki domačega branja. Četudi se na prvi pogled zdi, da so Snojeve pesmice in nekaj njegovih daljših pripovedi namenjeni le otrokom, avtor v resnici z njimi nagovarja tudi odrasle. Ni lepšega, poudarja pogosto tudi sam, kot če lahko na plan potegnemo svojo prvinskost in na moč uživamo v njej. Zbrane pesmi in pripovedi, opremljene s čudovitimi ilustracijami, pa ne plujejo samo med pisano domišljijo in otroškim doživljanjem sveta, ampak se ponekod srečajo tudi s povsem stvarnimi vprašanji, ki si jih zastavljajo odraščajoči otroci. Vsa besedila v tej zbirki so opremljena z didaktičnimi gradivi, ki kar vabijo k podrobnejši poglobitvi v sporočilnost Snojevega ustvarjanja. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

S prstom na luni

Juan Kruz Igerabide

ilustracije: Mojca Fo

prevod: Barbara Pregelj

Malinc,

2013, t. v., 168 str., 26,99 €, dvojezično

Pesmi Juana Kruza Igerabida, ki velja za enega najpomembnejših baskovskih mladinskih avtorjev, so v dvojezični, slovensko-španski knjigi razdeljene v več sklopov: igre z deli telesa, igre s prsti, »telesnerime«, besedne igre, uganke ... Avtor poezijo mlademu bralcu sprva približa prek dotika, saj »tvoje telo je pesem, / ki se nikoli ne konča«. Če se dovolj odpremo domišljiji, telo samo rojeva metafore – bolečina se, denimo, prelevi v ptička, ki odleti. Velja pa tudi obratno: abstraktna občutja se lahko utelesijo. Pri poetično najbolj dojemljivih pa se meja med zunaj in znotraj povsem zabriše: »Nežen vetrič hoče / na mojem licu sedet: / na njegovih ustih / sem vanilijev sladoled.« > MAŠA OGRIZEK

Nogometna prevara

Damjan Drot – mega detektiv

Barbara Mitchel Hill

ilustracije: Tony Ross

prevod: Anja Kokalj

Skrivnost, 2013, t. v., 60 str., 15,90 €

»Se greš že spet detektiva?« dogodivščin željni Damjan Drot kar naprej posluša od svojih someščanov. Tudi njegova mama ni nad sinovo detektivsko žilico prav nič navdušena. Pa čeprav vsi skupaj dobro vedo, da jim je prav Damjanova neznanška želja po odkrivanju zapletenih primerov razvozljala že marsikatero uganko v mestu. Tudi to, denimo, kdo ponareja nogometne vstopnice. Damjan se je namreč v svojem najnovešem primeru takoj, ko je izvedel zanj, strastno lotil dela. In čeprav njegovo delo ni potekalo gladko in lahko, sta ga prav njegovi vztrajnost ter pomoč nekaterih prijateljev in prijateljic na koncu pripeljali do velikega razkritja. Knjiga drži bralca ves čas v napetosti, zato jo bodo mladi raziskovalci z detektivsko žilico prebrali na dušek. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Gospodka iz samokolnice

Slavko Pregl

ilustracije: Arjan Pregl

Mladika, zbirka Liščki,

2013, t. v., 48 str., 21,90 €, JAK

Preglova knjižica za otroke je zasnovana po modelu domin oziroma »snežne kepe«, kjer en dogodek sproži naslednjega in ena oseba trči v drugo in nato tretjo: tako se na dva gospodka, ki preživljata sončen dan pri dedku, najprej prilepita dve mladi dami, potem še en precej nevzgojen pes in njegov skrben gospodar, pa še cela vrsta manjših kolesarjev, soseda s sladoledom in njena vnukinja ... V ospredju zgodbe niso toliko drobni zabavni pripetljaji kot spoznanje, da je pomembnejše od tega, kaj doživimo, s kom živimo. Tako se ob nizu naključij in z malo pomoči modrega dedka kopica nepovezanih otrok postopoma zlepi v trdno prijateljsko združbo, ki se rada igra v »škratkovem kotu«. > MAŠA OGRIZEK

Punčka iz stolpa

Jana Bodnárová

ilustracije: Juraj Martiška

prevod: Andrej Pleterski

Sodobnost International, zbirka Zvezdogled,

2013, t. v., 64 str., 21,90 €

Knjiga ugledne slovaške pisateljice s čudovitimi ilustracijami je bila ob izidu izbrana za najlepšo knjigo poletja 2011 in predlagana tudi za nagrado strpnosti UNESCO. Govori o drobni deklici Ajki, ki živi sama z mamo in ne pozna svojega očeta. Svojo osamljenost skuša rešiti tudi z razmišljanjem o svoji dvojnici, menda jo ima vsak, če ne na zemlji pa na nebu. Svoje dneve zaradi prezaposlene mame pogosto preživlja z druženjem s svojimi neobičajnimi prijatelji. Ko si mama poišče novega partnerja, pa se za Ajko začnejo težki časi ... > RENATE RUGELJ

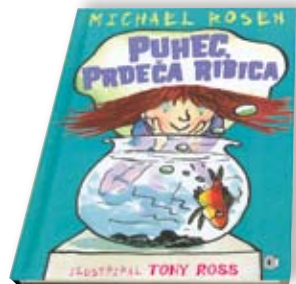
Puhec, prdeča ribica

Michael Rosen

ilustracije: Tony Ross

prevod: Sabina Žgajnar Meze

Skrivnost, 2013, t. v., 76 str., 15,90 €

Deklica Berta si je želela psička, mama pa ji je namesto tega kupila ribico. Berta ji je dala ime Puhec. Začela jo je trenirati, da bi ribica vsaj lajala. Vem, da je težko verjeti, a Puhec je spuščal mehurčke iz zadka in se naučil zapeti visoke in nizke tone. Znal je zapeti tudi Mi se imamo radi in Na planincih sončece sije. In ker je imel tak talent, so ga povabili celo v opero. Ob branju te knjige sem se zelo zabavala in nasmejala. > ZOJA RUGELJ, 9 LET

PALČEK SMUK IN ZVEZDE

Za tako gosto meglo, da bi jo lahko rezal, mogoče pa še malo dlje, leži ribnik Brbotalnik. Čez dan je to čisto navaden ribnik, a ko ga zvečer prekrije črna črna tema, se začnejo tam dogajati čudne reči ...

Prevod: Jurij Souček

9 zgodb

60 strani

23,5 x 23,5 cm

trda vezava

Izide aprila 2014

Cena po izidu: 19,99 EUR

V prednaročilu (do 11. 4.): 15,99 EUR

Naročila: info@ocean-si.com/040 911 411

www.ocean-si.com

Skupna stojnica, na kateri so se na zadnjem knjižnem sejmu v Ljubljani predstavile slovenske založniške hiše v Italiji, je znova ponujala vrsto novitet, izdanih s hvalevredno podporo Urada RS za Slovence v zamejstvu in svetu. Med njimi so izstopale zlasti slikanice za najmlajše, ki na naši strani večinoma ostajajo bolj ko ne prezrte in neznane. Pa bi bilo prav, da bi zanje vedeli in jih tudi jemali v roke, saj prihajajo njihovi večinoma uveljavljeni avtorji z obeh strani meje. Povrhu so zamejci zaradi svojega posebnega položaja – pripadnosti manjšini, ki ji oblasti na vseh ravneh pogosto odrekajo tudi uradno zagotovljene pravice – za mnoga vprašanja bolj občutljivi, kot smo rojaki v matični državi.

Nove slikanice slovenskih založb v Italiji

Nina Kokelj in Saška Rakef sta za **zadrugo Novi Matajur iz Čedadada** – ki združuje tednik z enakim naslovom ter knjižno založbo in med Slovenci v Videmski pokrajini pa tudi drugod v Italiji, kjer je še živa slovenska beseda, najbolj razširjeni mladinski mesečnik *Galeb* – ustvarili niz kratkih zgodb, povezanih s skupnim naslovom *Svinčnik je zanje napisal* (42 str., t. v., 15 €). Vsaka po svoje, naravnost in v prisposodobah, govorijo o osamljenosti in ljubezni ter o krhkosti narave in medčloveških odnosov, čemur je ilustrator

ka Nina Mrdenovič dodala svoje videnje in občutenje.

Prvi slikanici o *Medvedu in miški* (36 str., t. v.) pisateljice

Majde Koren in slikarja Bojana Jurca se je pridružilo znatno obsežnejše nadaljevanje *Medved in miška 2* (64 str., t. v., 15 €). Oba prikupna živalska lika se iz pustno razigranega Trsta odpravita na odkrivanje naravnih lepote in zanimivosti Slovenije po dolgem in počez vse tja do Ljubljane. Tako zasnovana slikanica je posrečen, prednaj-

stniškim bralcem prilagojen vodnik po naši državi in obnem povabilo, da se na to raziskovalno pot tudi odpravijo.

Že leta 1945 ustanovljeno **Založništvo tržaškega tiska ZTT EST** je po odmevni objavi slikanice *Škrobek kuha* s kuharskimi recepti in nasveti za najmlajše nastopilo s priročnikom *Jem zdravo, živim zdravo!* (62 str., m. v., 10 €). Z njim je Peter Ferluga, idejni oče prikupnega lika Škrobka, z ilustratorko Chiaro Sepin in s strokovnima sodelavkama, pediatrijno dr. Marino Trevisan in nutricionistko Mojco Cepuš ob strani, pripravil še svojevrsten povzetek v duhu »Kar se Jenezek nauči ...« Ta druga slikanica torej ne uči kuharskih veščin, ampak starše, stare starše in predvsem same otroke razumljivo in s pomočjo šaljivih ilustracij opozarja, kako pomembna je za zdravo in uravnovešeno prehrano že pravilna izbira živil in drugih sestavin. Pri tem ne pozabi tudi na napotke, kot je: »Vašemu otroku bo bolj koristil (in manj škodil) topel objem kot pa kup bombonov, lizik in piškotov!«

ZTT EST je nastopilo s še dvema novima literarnima naslovoma. Dvojezična knjižica – s slovenskim besedilom in vzporednim italijanskim prevodom – *Sinjerdeča/Rossoazzura* s poetičnim besedilom Maše Ogrizek in ilustracijami Dunje Jogan (20 str., t. v., 6 €) ni namenjena najmlajšim, temveč že nekoliko zrelejšim bralcem: govori o potovanju desetletne deklice Sinje v materino telo oziroma o trenutkih, ko se v intimno bližino med materjo in hčerjo začne zarezovati nujnost odraščanja z vsemi valovanji, ki jih prinaša.

Pri izdaji slikanice *Prigode jamskega škrata Perkmandlca* (24 str., t. v., 12 €) je sodeloval Rudnik živega srebra Idrija, kjer se je v preteklosti med rudarji tudi spočel niz zabavno-srhljivih zgodb o srečevanjih z nagajivim škratom otroške postave, opravljenim v rdečo suknjico, z zelenimi hlačkami, rdečo kapico na glavi in jamsko svetilko v rokah. Mladim bralcem je te prigode, skupaj s stoletno zgodovino kopanja rude in pridobivanja živega srebra, slikovito opisal Robert Šabec, ilustracije pa dodal Jurij Pfeifer.

NAROČILNICA

ČE ŽELITE REDNO BRATI REVILJO **BUKLA**, SE NANJO LAHKO TUDI NAROČITE!

- pošljite svoje podatke (ime, priimek in naslov) na bukla@umco.si ter plačajte naročnino,
- ali pa nas pokličite na telefonsko številko: 01/520 18 39 ali gsm 041/670 666, če želite prejeti položnico.

Po naročilu boste Buklo pred ostalimi prejeli v poštni nabiralnik. Letno izide osem števil.

NAROČNINA ZA ENO LETO ZNAŠA
16 €, ZA DVE LETI PA 30 €.

ČE REVIJO **BUKLA** DOBITE NA BREZPLAČNIH LOKACIJAH, PA BI VSEENO ŽELELI PODPRETI NJENO IZHAJANJE:

VESELI BOMO VAŠEGA PRISPEVKA REVILJI **BUKLA** V VIŠINI **20 € ALI 40 €.**

V zameno za podporo boste prejeli eno (za 20 €) ali pa dve izbrani knjigi (za 40 €) iz našega založniškega programa. Izbirate lahko med:

- stvarno literaturo: *Monokultura* (F. S. Michaels), *Poslušnost avtoriteti* (S. Milgram) in *Otrok, družina in svet zunaj* (D. W. Winnicott),
- kriminalnimi romani Jamesa M. Caina: *Koktejljar'ca*, *Dvojno zavarovanje* ali pa *Poštar vedno pozvoni dvakrat*,
- knjigami intervjujev Vesne Milek, Mance Košir ali pa Bernarda Nezmaha.

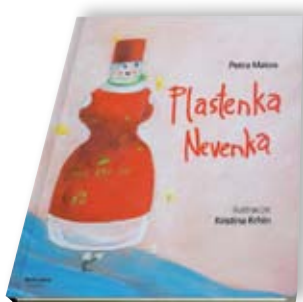
ZA PODPORO SE VAM BOMO ZAHVALILI S ŠE BOLJŠIMI PRIHODNJI ŠTEVILKAMI REVILJE **BUKLA!**

Podatki za nakazilo: UMco, Leskoškova 12, 1000 Ljubljana; POR pri NLB 02045-0015514371 s pripisom naročnina ali podpora reviji Bukla.

Plastenka Nevenka

Petra Matos; ilustracije: Kristina Krhin
Mohorjeva družba Celovec,
2013, t. v., 28 str., 19,90 €

Onesnaževanje okolja ne sme skrbeti samo odraslih, čeprav so najbolj odgovorni za vse, kar je narobe. Primerno je treba ozaveščati in k odgovornemu ravnanju spodbujati tudi otroke: da bi bili sami bolj skrbni in da bi tudi oni po svojih močeh vplivali na odrasle. Za to veliko zgodbo v vrtcih in šolah, dobrodošle pa so tudi bolj neformalne spodbude in glasovi, ki sežejo dalj in globlje kot ponavljajoče se opozarjanje in oštevanje. Zgodba o platenki Nevenki je eden takih glasov. Pripoveduje o Žanu in Ani, ki že vesta, kako pomembno je ločeno zbiranje odpadkov v posebnih zbiralnikih – Plastenkarju, Pločevinkarju, Vrečkarju in Tetrapakarju. Ne vesta pa, da v njuno zgodbo vstopi govoreča platenka Nevenka, ki v nadaljevanju opiše svojo preobrazbo v novo koristno surovino. > IZTOK ILICH

Živali so mojstri preživetja

Martin Knowelden
prevod: Maja Jug Hartman
Hart, 2013, t. v., 64 str., 23,90 €

Izvrstno ilustrirana knjiga prinaša odgovore na mnoga vprašanja mladih raziskovalcev narave. Zakaj so domače mačke manjše od svojih v divjini živečih prednic? Zakaj so nekatere veverice rdeče, druge pa sive? Zakaj pavjani ne živijo na drevesih? Zakaj jastrebi na glavi nimajo perja? Odgovori na vprašanja in čudovite slike spletejo nepozabno zgodbo o neverjetnih sposobnih živali za preživetje. > RENATE RUGELJ

Glej jih, zvezde!

Najlepši prizori na nebu v letu 2014
Guillaume Cannat
prevod: Ludvik Jevšenak
Narava, 2013, m. v., 143 str., 17,99 €

V knjigi so zbrani nasveti za zelo nazorno spremljanje zvezdnatega neba v letu 2014. Njegovih lepot in posebnosti se bodo s pomočjo priložnega priročnika lahko naučili tako poznavalci, kot tudi začetniški astronomi. Čeprav opazovanje neba ni enostavno opravilo, vam želim, da bi v letu, ki je pred vami odkrili čim več pravih zvezd. > RENATE RUGELJ

Oxford – slovensko-angleški slikovni slovar za otroke

prevod: Maja Jug Hartman
Hart, 2013, t. v., 127 str., 18,90 €

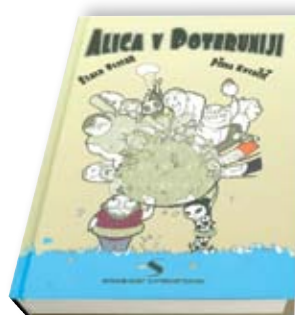
Pod okvirjem uveljavljene angleške izobraževalne blagovne znamke je pred kratkim izšel prevod posodobljenega slovarja, ki mladim bralcem s preglednimi slikami pomaga pri učenju angleščine. Po smiselnih enotah nam predstavi več kot 1.000 angleških besed povezanih z domom, hrano, šolo, umetnostjo, tehnologijo, živalmi, zemljo in okoljem. Preizkušeno dobro. > RENATE RUGELJ

Alica v Poteruniji

Roman v stripu
Evald Flisar
ilustracije: Pšena Kovačič
KUD Sodobnost International,
2013, t. v., 153 str., 24,90 €, JAK

Alica v Poteruniji je stripovska nadgradnja *Alice v nori deželi*, Flisarjevega romana izpred šestih let, ki se je s fantastično avanturo glavne junakinje naslanjal na klasiko Lewisa Carrolla. Ilustratorica Pšena Kovačič (1981), ki je na ALU diplomirana na temo stripa in živalske problematike, je Flisarjevo duhovito pisanje upodobila v nekoliko mangovskem slogu, ki je za zahodni dolgometražni strip rahlo neobičajen, za slovenski prostor pa pozitivno samosvoj. Z Alico ter njenim stricem se znajdemo v Poteruniji, deželi z glavnim mestom Potingtonom, pod katerim izkopavajo pót – glavno in edino veljavno dobrino v deželi potiizdelkov, potimašil za ušesa, ropotomobilov itd. Za spremljevalca se jima ponudi Potsy-Wotsy, »carinski razkrojevalec pomotoma uvoženih, nezaželenih in skrajno škodljivih snovi ter predmetov«. Jezikovno dinamična in zapletov polna zgodba nosi tudi neprisiljeno angažirano sporočilo. > ŽIGA VALETIČ

Mala jata

Job (Jože Bertoncelj)
ilustracije: Jan (Janko Testen)
Družina,
zbirka Mavrična knjižnica,
2013, t. v., 121 str., 14,90 €

Malo jato sestavljajo osnovnošolci Marta, Janez in Jernej, ki se v *Klicu nevidnega*, prvi od treh stripovskih zgodb, odzovejo na klic tistega, »ki vsi vanj verujemo, ga kličemo Bog in pišemo z veliko začetnico, ker ga nadvse spoštujemo«. Mladi kristjani so torej borci za pravičnost in dobroto, skozi detektivsko-misionarske naloge, ki si jih zadajo, pa jih vodijo molitev, vera in nauki *Svetega pisma*. V nadaljši avanturi *Dobrosrčna pomoč* se postavijo po robu zlohotnemu generalu in rešijo svojo cerkev, v prigodi *Neizmerno veselje* pa iz psihiatrične bolnišnice pretihotapijo bolnika, ki se je spovedal svojih grehov in se spreobrnil. Zgodbe so delo slovenskih avtorjev Jožeta Bertonclja (besedilo) in Janka Testena (risba). > ŽIGA VALETIČ

... zgodbe so delo slovenskih avtorjev Bertonclja in Testena ...

S PRSTOM NA LUNI

Juan Kruz Igerabide
Ilustracije: Mojca Fo
Prevod: Barbara Pregelj
170 str. 26,99 €
● Dvojezična, slovensko-španska izdaja,
● prilagojena oklevajočim bralcem in bralcem z disleksijo,
● avtorjevi didaktični napotki.

Spuščanje zmajev

Lawrence Schimel

ilustracije: Núria Fortuny Herrero

prevod: Brane Mozetič

Center za slovensko književnost,

zbirka Aleph, 2013, t. v., 30 str., 18 €

Schimel našim mladim bralcem ni neznan avtor, saj jim tokrat v branje ponuja že peto zgodbo. Pisatelj v svojih delih pogosto obravnava sodobne družbene pojave, s katerimi bi morali biti seznanjeni današnji otroci, tokrat okužbo z virusom HIV. Starša malemu Drejcu v skrbi zanj sprva prikrivata bolezen njegove tete Barbare, vendar ga le še bolj vznemirita. Njegovi strahovi se pomirijo, ko mu tetin fant prijazno pojasni za kakšno bolezen gre, ob tem pa se za popolnoma pravilno izkaže Barbarina misel: »Ne vedeti je navadno najslabše.« > KRISTINA SLUGA

Pipi in Melkijad

Mali in veliki pujs na potepu;

Mali in veliki pujs

v novih zgodbah

Elke Loewe

ilustracije: Dieter Loewe,

Ursula Winzentsen

prevod: Jurij Souček

Tehniška založba Slovenije,

2013, t. v., 32 str., 14,99 €/knjigo

O nekaterih potepuških dogodivščinah malega in velikega pujsa smo že pisali, a pred okrogličnimi rožnatima junakoma je še veliko neznanega. V drugi in tretji slikanici morata raziskati močvirje, ugotoviti zakaj in kako nastane dež, pa kje zahaja sonce in kako štejemo zvezde. Seveda Pipi nima pojma kaj je domišljija ali kdaj pride poletje in njegov starejši brat mu rade volje ustreže. Med prebiranjem malo starejši bralci kar slišimo žametni glas Jurija Součka, ko je z znamenitimi odgovori dolga leta kratkočasil otroke pred malimi zasloni. »Nič lažje kot to!« standardno odgovarja Melkijad. »Pojdi z mano.« In potem vedno znova odpujsata novim pustolovščinam naproti. > RENATE RUGELJ

Gnusna kalnica

Andrej Predin

ilustracije: Adriano Janežič

Morfem, 2013, t. v., 52 str., 21,70 €

Po uspešnih delih za odrasle (*Na zeleno vejo* in *Učiteljice*) se avtor podaja na polje ustvarjanja za otroke. Zabavne šale in prigode smrdljivih prebivalcev divjega odlagališča smeti, podgane Bernarde, krta Roberta, ščurka Leona in drugih junakov, mlademu bralcu predstavijo življenje na smetišču iz zornega kota, ki ga doslej gotovo niso bili vajeni. Njihov dom, ki ga sami ljubko imenujejo Gnusna kalnica, je v veliki nevarnosti. Ljudje so se odločili za čistilno akcijo in zgleda, da bodo odstranili vso nesnago iz gozda. Še dobro, da mati narava vedno poskrbi za preživetje svojih prebivalcev. > RENATE RUGELJ

Krokodilščine

Polona Kunaver Ličen

ilustracije: David Ličen

Sodobnost International,

zbirka Spominčice,

2013, t. v., 22 str., 14,90 €

Slikanica *Krokodilščine*, skupni projekt umetniškega para Kunaver-Ličen, prepriča predvsem s svojo likovno govorico. Na pisanih grafikah, s poslušom za detajl, bodo manjši otroci lahko tudi brez pomoči besed sledili zavojem kanalizacijskih cevi in spoznavali krokodilje prebivalce podzemnega mesta: poštarja na kolesu, pletiljo, krokodila z zlomljeno nogo, zaljubljen krokodilji par, vodoinštalaterja, potapljača ... Nekoliko večji pa bodo lahko prebrali, kako je vsakemu od njih ime, kaj je vzrok njihovem radostnemu nemiru in kam jih bo ta končno pripeljal.

> MAŠA OGRIZEK

Škrat Kuzma dobi nagrado

Svetlana Makarovič

ilustracije: Tomaž Lavrič

Mladinska knjiga, zbirka Svetlanovčki,

2013, t. v., 24 str. + zgoščenska, 19,95 €

Coprnica Zofka

Svetlana Makarovič

ilustracije: Gorazd Vahen

Mladinska knjiga, zbirka Svetlanovčki,

2013, t. v., 16 str., 14,95 €

Dela priljubljene literarne mojstrice, so že desetletja navdih novim generacijam otrok in zato ni čudno, da se založniki odločajo za ponatise njenih besedil, avtorji drugih umetniških zvrsti pa njene žmohtne tekte prirejajo za gledališke in radijske igre ter za lutkovne, glasbene in plesne predstave. Letos mineva štirideset let, kar je luč sveta ugledal rdečebradi škrat Kuzma, takrat z ilustracijami Jelke Reichman. Dvajset let kasneje je škratovske prigode likovno opremil Tomaž Lavrič in v taki preobleki so zdaj znova na voljo. Tudi nagajiva coprnica Zofka, ki smo jo prvič srečali že pred petnajstimi leti, bo današnjim malčkom krajšala čas z zabavnimi ilustracijami Gorazda Vahna. Zbirka *Svetlanovčki* je vsekakor obvezna na vsaki otroški knjižni polici. > RENATE RUGELJ

Imam disleksijo

Helena Kraljič

ilustracije: Maja Lubi

Morfem, zbirka Ljubezni je za vse dovolj,

2013, t. v., 28 str., 18,80 €

Prikupni deček Samo zelo rad riše, poje in ustvarja, a se sooča s težavami pri branju, računanju in pisanju. Kljub vsemu rad hodi v šolo in njegova družina mu stoji ob strani. Pomagajo mu pri razlikovanju leve in desne, z njim berejo in mu pripovedujejo zgodbe o slavni lju-deh, ki so imeli podobne težave, a so jih znali koristno obrniti v svoj prid. > RENATE RUGELJ

Mica pri babici

Čarobni cilinder

Andrej Predin

ilustracije: Marjan Manček

Morfem, 2013, t. v., 34 str., 19,90 €

Vse kaže, da v okviru novega ustvarjalnega tandema, ki ga tvorita legendarni ilustrator Marjan Manček in pisatelj Andrej Predin, nastaja nova zabavna serija za mlade bralce. Glavna premisa je pomanjkanje časa staršev za druženje z otroki. Še dobro, da ima naša junakinja, deklica Mica, prijazno babico, pri kateri lahko preživi kak dan v vikendu in se, tudi brez televizije, brezmejno zabava v družbi prijatelja Ludvika. Ko Mica in Ludvik nekega dne najdeta izgubljeni čarodejev cilinder pride do vsesplošne zmede, ki pa se seveda srečno konča. > RENATE RUGELJ

Šest. To je največ.

Nina Kasandra Klun

ilustracije: Kristina Povh

samoizdaja, 2013, t. v., 24 str.

Pisateljski prvenec avtorice Nine Klun, ki na različnih področjih ustvarja pod umetniškim imenom Kasandra, je navihana pravljica o iskrenem prijateljstvu med mladim Pujčotom in simpatično pujsko Florijano. Njuno druženje dokazuje, da mlade prašičje ljubezni nihče ne premaga. Optimistična pravljica je še pred tiskano izdajo doživela tudi radijsko uprizoritev, kot izbranka javnega natečaja za izvirno slovensko pravljico leta 2010. > RENATE RUGELJ

Gvido in kozja vila

Tina Perko

ilustracije: Tina Perko

Mladika, zbirka Planika,

2013, t. v., 28 str., 19,90 €, JAK

Mladi kozliček Gvido ni nikoli rad delil svoje pojedine, še posebej ne, kadar je bil lačen. A nekega dne ga je bela kozica tako zelo očarala, da ji je dolge mesece nabiral slastno zelenjavo in nestrpen čakal na ponovno snidenje. A mična gospodična je odpotovala in Gvidu ni preostalo nič drugega, kot da jo je šel iskat. Dolga leta je hodil po svetu in zaman povpraševal po njej. Njuni poti sta se ponovno srečali šele, ko so njej rasle že sive dlake in so njegova kopita prav počasi krevsala proti domu, a tokrat za zmeraj. > RENATE RUGELJ

Slon ptičjesrčni

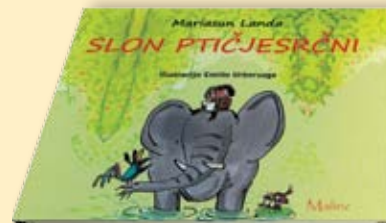
Mariasun Landa

ilustracije: Emilio Urberuaga

prevod: Barbara Pregelj

Malinc, 2013, t. v., 32 str., 17,99 €

dvojezična

Živalska učiteljica se odpravi poučevat slone v daljni afriški pragozd; čeprav naj bi bili sloni čudoviti učenci z gromozanskim spominom, se kmalu začnejo težave. Ne le da imajo učenci in učiteljica različne predstave o tem, o čem naj bi se učili, tudi sloni so si podobni le navzven, v njihovih mogočnih telesih pa bijejo zelo različna srca – sloni s tigrovimi srci so bojeviti, tisti z opičjimi razigrani, oni z mravljinčjimi marljivi, a brez domišljije ... Učiteljica že skoraj obupa, ko odkrije nežno in sanjavo učenko s ptičjim srcem. Čudovita dvojezična, slovensko-španska zgodbica, obogatena z izvrstnimi ilustracijami, o tegobah in radostih pedagoškega poklica, iz katerih se lahko izviješ le tako, da poučevanje zamenjaš z raziskovanjem. > MAŠA OGRIZEK

Jona in prestrašeni hladilnik;

Jona je žalosten

Juan Kruz Igerabide

ilustracije: Mikel Valverde

prevod: Barbara Pregelj

Malinc, 2013, t. v., 32 str., 14,99/15,99 €

dvojezična

V seriji dvojezičnih, slovensko-španskih slikanic o triletnem Jonu se avtor prek drobnih, vsakdanjih doživetij dotika temeljnih človeških občutij, kot so strah, žalost ipd. Ker je v otroštvu opna med zunanjih in notranjim svetom še zelo prepustna, včasih otroci svoja čustva in občutja preslikajo v zunanji svet; tako se Jonu od strahu, ker je prvič sam doma, ne tresejo le srce in dlani, ampak se trese tudi hladilnik – zagotovo se v njem skriva volk! Spet drugič se zunanji dražljaji pretočijo v telesna občutja. Ko Jona dobi poljubček od prodajalke, se njegovo srce radostno razširi, noge pa kar same od sebe poskočijo; ob prepiru staršev pa se njegovo srce od žalosti skrči in noge otrpejo. Avtor občutljivo poišče občutja, ki se skrivajo v telesu, in nas obenem vzpodbuja, da jih s pomočjo besed spravimo na plan. > MAŠA OGRIZEK

mala vseveda tudi v zvočni

elektronski izdaji na **Apple iTunes Store** v slovenskem in angleškem jeziku.

Besedilo bereta **Uroš Fürst** v slovenski in **Malindi Jane Morris** v angleški izdaji.

Poslušali boste lahko tudi oglašanje ptic.

01 425 13 62, www.oka.si

Zvočne elektronske izdaje poiščite na Apple iTunes Store

Oni dan so me v neki družbi prepričevali, naj se že preprosto sprijaznim, da je tiskanim knjigam odklenkalo! Da jih beremo le še fosili in da je vsa prihodnost v elektronskih knjigah. Da so te praktične, ker ne zavzamejo veliko prostora in jih lahko prebiraš kjer koli, so mi strastno dopovedovali mlajši od mene, ki si menda skorajda ne znajo več predstavljati branja v nekdanji, »stari obliki«.

Vesna Sivec Poljanšek

Največje bogastvo

Vem, tehnologija neverjetno napreduje. In prav je tako. In strinjam se tudi, da so knjige v elektronski obliki lahko nadvse priročne. Ampak sama vseeno sodim med tiste, ki prisegajo na dobro staro klasiko. Knjigo moram preprosto držati v rokah. S prsti želim drseti po njenem ovitku, jo listati in čutiti papir. Tiskane knjige imajo svoj mik in čar, preprosto mi dišijo! Od nekdanj.

Za to je najbolj zaslužen moj oče. Takoj ko sem začela brati, me je znal usmeriti k najlepšim knjigam s polic z otroško in pozneje z mladinsko literaturo. In svoje so pri gradnji ljubezni do knjig napravile tudi vse odlične knjižničarke ter tudi osnovnošolska učiteljica slovenščine Nada, ki je znala spodbujati mojo strast do branja.

Vmes, ko sem brala vse mogoče knjige, primerne za mojo starost, sem, kajpada, ves čas segala tudi po očetovih knjigah. Takrat so bili to večinoma povesti in romani s kmečko-socialno tematiko. Marsikaj od napisanega kot otrok nisem povsem razumela, a vseeno sem jih strastno prebirala. Po večkrat, tudi po deset- ali dvajsetkrat sem segla po nekaterih očetovih knjigah, ki so mi bile še posebej pri srcu.

Ko je začel brati še moj brat, sva začela oba nagovarjati očeta, naj končno napiše še kaj za naju. Da bova zgodbe lažje razumela in da bodo tako razburljive in napete, kot jih pozna iz knjig drugih avtorjev.

Očetu, ki še danes nosi v sebi radoživega otroka in ga skozi življenje vodi iskri, raziskovalni duh, ni bilo treba reči dvakrat! Pobrskal je po svojih spominih iz otroštva, vse skupaj začinil z domišljijo ter nekaterimi zgodovinskimi dogodki in nastal je odličen mladinski roman *Pozabljeni zaklad*. Pred dobrimi desetimi leti so po njegovi knjižni predlogi posneli tudi uspešen mladinski film. Prvotna različica romana, ki je pozneje doživel ponatis, je menda tako debela samo zaradi naju z bratom. Da bi imela kaj brati! Najdragocenejši del knjige pa se skriva v njenem posvetilu, kjer piše: Mojima dragima otrokoma Vesni in Iztoku namesto prgišča zlatnikov ...

Mislím, da se z bratom šele zdaj, v najini odrasli dobi, resnično zavedava, kakšen neizmerni zaklad sva prejela. Tudi zato imava še danes do knjig, ne le očetovih, ampak tudi drugih, prav poseben odnos.

Gre za ljubezen, ki ti je ne more vzeti nihče. Gre za strast, ki te spremlja v različnih obdobjih življenja, na različnih koncih sveta, v različnih čustvenih valovanjih. Gre za spoštovanje do vseh, ki jih predano in navdušeno ustvarjajo še danes. Tudi v časih, ko vsi govorijo, da bo knjigam odklenkalo.

Pa vem, da jim ne bo! Zato, ker so na srečo med nami ustvarjalci, kot je moj oče in vse njegove sorodne duše, ki pišejo s srcem. Ker preprosto morajo udejaniti vse, kar vre v njihovih dušah.

In tu smo še mi, zvesti bralci, ki prisegamo na (tiskane) knjige vseh vrst in si življenja brez njih preprosto ne znamo predstavljati. Tako kot si sama, denimo, ne znam predstavljati meseca, ko ne bi vsaj enkrat, raje pa večkrat, obiskala lokalni knjižnici. Knjižničarki Zdenka iz trzinke in Barbara iz mengeške knjižnice – obe enoti sodita pod odlično Knjižnico

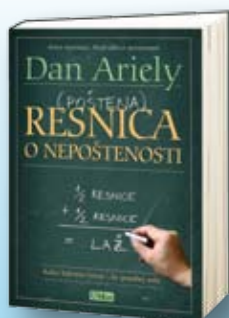
Domžale – sta tako strastni bralki in veliki poznavalki najrazličnejše literature, da je postanek pri njiju pravi balzam za dušo. Domov vedno odidem z najmanj petimi različnimi knjigami, ki jih »moram nujno prebrati«, s sabo pa odnesem še vsaj deset knjig za druge družinske člane. Tudi mož in otroka sodijo namreč med strastne bralce ...

Je po vsem povedanem torej kaj čudnega, če rečem, da so knjige zame preprosto najzlahtnejši zaklad?! Takšen, ki presega vse skrinje z zlatniki. Takšen, ki ti prinaša neizmerno radost, izpolnitev, osebno rast in veselje. Vam povem, TO je zame največje bogastvo!

Vesna Sivec Poljanšek, zaprisežena literarna komparativistka, tudi profesorica nemščine, čeprav že leta ne poučuje več, občasna prevajalka, novinarka in recenzentka, predvsem pa, vedno in povsod, strastna bralka.

»gre za strast, ki te spremlja v različnih obdobjih življenja, na različnih koncih sveta «

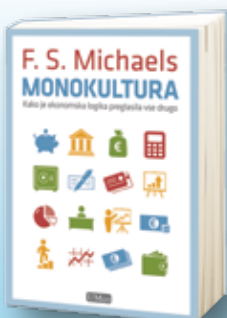
zbirka Angažirano

Dan Ariely
(POŠTENA)
RESNICA O
NEPOŠTENOSTI

Kako lažemo vsem – še posebej sebi.
Nova knjiga avtorja dela
Predvidljivo nerazumni.

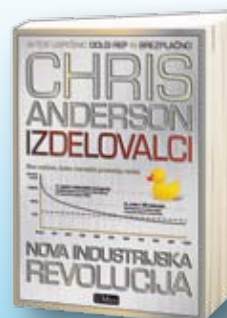
266 strani, **24,90 €**

F. S. Michaels
MONOKULTURA

Kako je ekonomska
logika preglasila
vse drugo. Knjiga, ki
dokazuje, da denar ne
sme biti vse.

182 strani, **19,90 €**

Chris Anderson
IZDELOVALCI

Nova industrijska
revolucija; priložnosti,
ki jih 21. stoletje nudi
novim podjetnikom.

255 strani, **24,90 €**

UMco

Naročila sprejemamo: po telefonu 01/520 18 39 • po e-pošti urednistvo@umco.si • na spletni strani www.bukla.si
UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana • Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

Plačaj enkrat, žepkaj dvakrat!

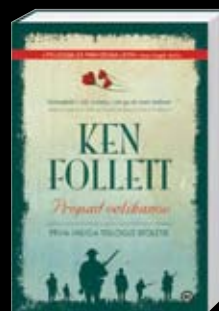
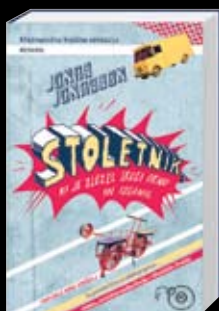
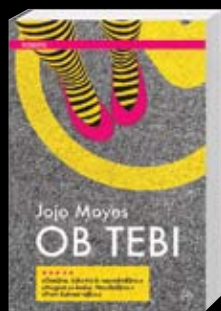
1=2

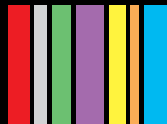
Ob nakupu žepnice si med naslovi z oznako DARILO izberi še eno **BREZPLAČNO.**

Akcija traja do 28. 2. 2014 oziroma do razdelitve daril samo v knjigarnah Mladinske knjige.

Novi naslovi za žepkanje:

ŽEPNICE

Kaj je žepkanje?

Tesen telesni, miselni in čustveni stik z uspešnicami žepnega formata po žepni ceni. **Žepkanje povzroča ugodje, prijazno denarnici.**

Več predlogov za žepkanje na www.zepnice.si

v knjigarnah Mladinske knjige

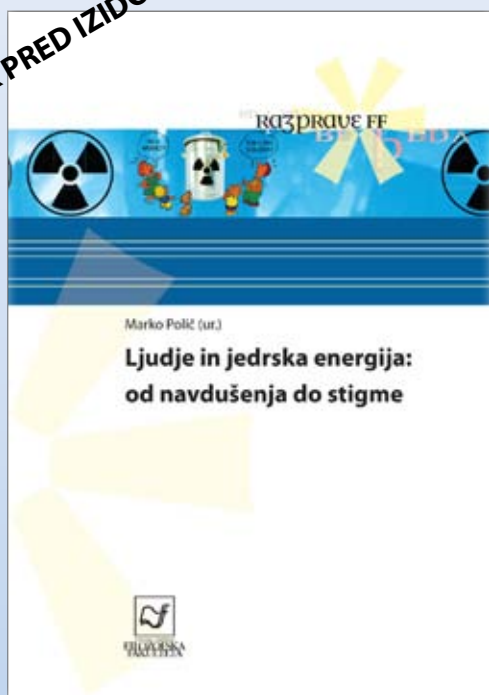
www.emka.si

BI IMELI JEDRSKO ELEKTRARNO ZA SOSEDO?

KOLIKO VARNO JE DOVOLJ VARNO IN KDO O TEM ODLOČA?

TIK PRED IZIDOM!

Marko Polič (ur.)

Ljudje in jedrska energija: od navdušenja do stigme

Avtorji: Boštjan Bajec, Drago Kos, Anja Podlesek,
Marko Polič in Nadja Železnik

... Meja med sprejemljivim in nesprejemljivim sicer ni vedno povsem jasna, saj je stvar družbene presoje. Toda ni vseeno kdo je presojevalec in kdo ima v rokah škarje in platno. Najpogosteje so na eni strani močni zasebni/državni interesi, na drugi pa prizadeti ljudje, pogosto izključeni iz procesov odločanja, slabo obveščeni in kvečjemu bolj po slučaju vpleteni v dogajanje. Toda demokratična družba zahteva njihovo dejavno vpletenost in državo kot njenega zaščitnika ...

Knjiga bo izšla v okviru projekta »Izdelava postopkov vključevanja lokalne javnosti v postopek umeščanja jedrskih objektov« Ciljnega raziskovalnega programa in projekta sedmega okvirnega programa IPPA – Implementing Public Participation Approaches in Radioactive Waste Disposal, ki je sofinanciran s strani EU.

Vabljeni na pogovor o knjigi, ki bo potekal na **Besedni postaji Knjigarne FF** v sredo, **26. marca 2013, ob 18. uri** na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

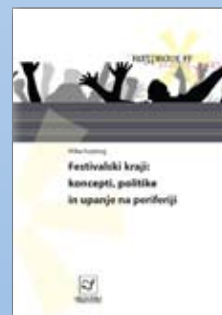
Druge novosti v zbirki Razprave FF:

Ksenija Vidmar
Horvat:
**Zamišljena
mati: spol in
nacionalizem
v kulturi
20. stoletja**

Branka Kalenić
Ramšak, Jasmina
Markič, Barbara
Pihler, Maja Šabec:
**Hispanistična
razpotja: Rojas,
Cervantes,
Machado,
García Márquez**

Miha Kozorog:
**Festivalski kraji:
koncepti,
politika in
upanje na
periferiji**